

est nota characteristica Ponderis vel Mensuræ, denotans Dimidium præcedentis vel Semis, Rhod. in Lex. Scribon. Senn. Morell. & Dispensatoria, interdum etiam legendum Sine vel etiam Siccum, item Signetur &c.

S. A. ita à Medicis præscriptum seu aliás notat. legendum est Secundum artem nach der Kunst / oder Kunst-Gemäß.

S. & C. significat Simplex & Compositum.

S. S. St significat Stratum super Stratum.

S. St. denotat fine Stipitibus. Germ. ohne Stiel.

Sabanum, dicuntur Panniculi qui sunt intra Granum Granati. *Sylvaticus*.

Sabar, Sabor, i. e. Aloë Steph.

Sabasa, vocantur Coculæ, quæ à St. Jacobo apportantur, postquam exterior Cortex fricando ablatus fuerit. *Matt. Sylvat.*

Sabena vel Sabon dicitur Sapo, vel Lixivium, unde Sapo fieri solet. *Mart. Rul. Et Johnsonus*.

Sabina. Germ. Seven-Baum est Savina vid. Herbas.

Sabinum, est epitheton, quâ Vini generosi Tenuium Partium & nam moveris, quâ Olei Tenuium Partium & Relaxantis, apud Galen. Lib. 4. & ali. bi. Dicatum à Loco natali.

Saccelizo, Saccizo, significat Saccare, id est per Saccum colare; frequens apud Galenum, teste Gorreæ; Hinc Vinum Saceatum legitur apud Keuchen, in Notis ad Sammon. pag. 110. & Hinc & Saccus vinarius dictus est; item na quoque dicitur Humor corporis saccatus. Keuchen. de L.

Saccharum & Sacharum, est Succus dulcissimus, ex arundinibus expressus purificatus, clarificatus, & inspissatus sive Cannis Sacchariferis, Octo pedes longi, scraffissimis & geniculatis &c. De ejus parandi & coquendi Ratione legi poterunt Scriptores exoticarum Rerum; & inter hos, è Recentissimis, qui collegit ex aliis, Erasm. Francisci, in Hort. Indic. Orient. & Occident. Part. I. pag. 261. seq. plurimis. De ejus verò virtutibus legantur Dioscorid. Schred. Frid. Hoffmannus, Jul. Alexandr.; Bruyerin., Rölf. &c. Aliás & Saccharum à Chimicis tribuitur aliis Arte paratis libis, v. gr. Saccharum hni, sive Plumbi; Saccharum Onis-vid. Germ. Zucker. Scripta Chymicorum.

Saccharum Aluminis, vide O dulce. Germ. Süßer-Allaun.

Saccharum Antiquorum seu Veterum erat Liquor quidam Roscidus nocturne frigore elevatus circa Arundines & sequente Olis Calore coagulatus, Propterea que vocatur tantum mel Arundinaceum, quod de nostraré nullo modo dici potest. Differunt ergo Nostras & Veterum Saccharum. I.

Materiâ: Nam Materiam Sacchari Nostratis subministrat Succus Arundinaceus expressus & inspissatus: *Materia veterum* verò fuerat Ros sensim sensimque coagulatus circa Arundines in Forma Manna: Nam Ros, dum se conjunxit cum exhalationibus Arundinum accepit ab illis Saporem dulcem & Manna appellatur. Differunt II. Formâ: Nam Saccharum Antiquorum Olis granulati habuit Formam, Nostras habet Formam Succi inspissati aut quasi Tartari cuiusdam coagulati. Differunt III. *Efficiente*: Nam Nostræ Sacchari efficiens est Torcular exprimens Succum & eundem inspissans: Antiquorum verò Sacchari est Calor Olis blandè indurans Rosem nocturnum circa Arundines, in Formam Granulorum Olinorum. Plura legenda sunt apud Bartholin., Matthiolum, Borellum, Dioscoridem,

dem, Monardem, Salmasum, Plinium & alios. Dicitur & *Sacharum, Saccharum, Zacchar, Zuccharum, Sacchar & Succharum, Sal Indum Eginnette, Zaccharum.* Germ. Zucker. Pro varia Præparatione, varia nomina, ut *Album, albissimum, cantum seu crystallinum, nigrum, penidium & rubrum &c.* fortitur.

Saccharum in Forma Morsulorum paratur, ut Saccharum Rosatum Tabulatum.

saccharum Arabicum Vocabulum est, cum apud Arabes & nomen & Res frequentissime fuerit usitata, unde commode à Latinis vocatur Saccharum à Germanis Zucker.

Saccharum Canariense seu Canarium. Germ. Canarien-Zucker / ab Insulis Canariis nunc dictis, olim Fortunatis, dotibus Madarense succedit, & preciò Saccharo refinato, proximum est; Eligendum in genere Aridissimum, Candidissimum, minimè Lentum, sed quod Malto percussum, in solidas partes diffilit, ut Liquefactum, vnam claritatem habeat.

Saccharum Candum seu Cantum Album & Crystallinum est Saccharum Albissimum Clarificatum & Crystallisatum. Germ. Weisser Candel-Zucker oder Enß-Zucker.

Saccharum Candum seu Cantum Rubrum, vel vulgare. Germ. Brauner-Candel-Zucker est Saccharum Maderense seu miscellaneum, secundum artem Crystallisatum.

Saccharum Candum seu Cantum Violatum, Germ. Viol-Candel-Zucker / Invenitur in Pixidibus ad parietes Syruporum Violarum.

Saccharum Finum seu Refinatum & Finissimum, Sacharum Tabarzet, Germ. Fein-Zucker / Super-Fein / Valenzin oder Valens-Zucker. Præstantissimum est quod durum, solidum & resonans; Tamen ob siccitatem & in præceptam raritatem, leve, dulcissimum, candidissimum, & nivis in morem scintillans, cohærens. Quale in Panes parvos coctum, Libræ unius & dimidiæ vel circiter &c.

Saccharum Maderense seu Maderiense. Germ. Mader-Zucker. Ab Insula Madera dictum, ex Lusitania adfertur, suavitate sua ad Confectiones exceptum. Cœteris omnibus præfertur.

Saccharum Melithicum, Maltanum, & melisum & Saccharum Cibale. Germ. Meli-Zucker / Maltheser-Zucker oder Speiß-Zucker. Canario fere simile, minus tamen candidum. Laudatur quod tam foris quam intus Candidum; eoque in Cibis utimur. Quidam à Meli Indiæ Occidentalis, alii ex Insula Melitha transferri volunt.

Saccharum Miscellaneum, est istud, quod ex Succo Saccharinorum Calamorum inspissato, in Saccharum Salis modo, in Vasis fundo concrevit. Germ. Farin oder Cassaun-Zucker.

Saccharum Modernum, aliud est Veterum. Modernum Saccharum est Succus ex Arundinacea Planta, incisa & contrita expressus, purificatus, clarificatus, inspissatus & crystallisatus. Hæ Arundines copiose tam in India Occidentali quam Orientali proveniunt, quales etiam in Calabria & Sicilia Italiae reperiuntur &c. vid. Barth. L. 1. Epist. p. 45.

Saccharum Molle seu mel Saccharum vel Saccharinum & Remel. Germ. Zucker-Honig. Simile est molli & liquido Melli vel Syrupo, quale etiam semper remanet, nihilque aliud est, quam Remenantia in Sacchari ad metas Confectione collecta. Optimum est Candidum, quod in Confectione Sacchari Candi Albi: Vilius & Melli Saccharino simile, quod in Confectione Sacchari Candi rubri remanet.

Saccharum Penidium, Penidie, seu Penidia. Germ. Penidt-Zucker oder Gedrehter Zucker. Est Sacchari depurati seu clarificati species, quæ in Bacillos arte redigitur.

Saccharum Perlatum vid. Manus Christi Perlatae.

Saccharum Refinatum, Finale & Valentinum est Saccharum Fillum.

Sac-

- Saccharum* seu Θ *h ni*, beneficō F ti ex X vel Δ io extrahitur.
Saccharum Thomeum, *Thomafinum* & *Saccharum Rubrum*. Germ. *Thomasi*. *Zucker* /
Thomas. *Zucker* / *Thomas*. *Meel*. Ab Insula Indiae Occidentalis, Sancti Thomae, ubi plurimum coquitur nomen habet; pro ignobilissimo habetur.
 Maximus ejus usus est, in Clismatibus, non tantum quod vilius sit, sed quod magis abstergat.
Saccharum Valentinum vide *Saccharum finum*.
Saccharum Veterum seu *Antiquorum* vid. *Saccharum Antiquorum*.
Saccitominum, dicitur Codronchio Vinum Saccatum, sive Sacco percolatum, teste *Rhodio*. d. L.
Soccus, *Sacculus*, *Saccorum usus varius in Medicina, ad receptionem, Colationem*
Fotum & alia, vid. *Galen*. *Morell*. *Schæder*. *Wecker*. &c. *Sacculi*, pro *Vinis*
Medicatis vocantur & *Noduli*. videatur *Nodus*. Pro *Capite* vocatur *Cucupha* vid. *Cucupha*.
Sacer Hieros, est nomen Medicamenti *Hiera* di $\ddot{\text{i}}$ ti, cuius variae prostant apud
 Autores & in Dispensatoriis formulæ. Famosiores sunt *Hiera Picra*, quæ
 & Galeni, nec non Andromachi, *Hiera Diacolocynthidos*, quæ & An-
 tiochi, *Hiera Logadii*, *Hiera Ruffi*, *Hiera Archigenis*, Themisonis, *Antipa-
 tri*, *Justi* &c. Harum descriptiones vid. apud *Eginet*. Lib. 7. Cap. 8.
Sacra Santa & Santa Herba, *Torna bona* est Nicotiana Germ. *Tobac*.
Sacra Herba & Sacra Verbena, *Sacra recta* *Lob*, *recta Dod*. *Sagminalis* & *Sanguinalis* *Herba*, est Verbena Germ. *Eisen-Kraut* vid. *Herbas*.
Sacranus Color, est Color Purpureus *Johnsonus* L. 12.
Sactim Mart. Rul. *Sactin Johnson*. Lex. 2. est Vitriolum. Germ. *Kupffer-Wasser*.
Satir, id est Scoria. *Mart. Rul.* & *Johnson*..
Saffatum est species *Salis Mart. Rul.* & *Johnsonus*.
Saffus Panis, *Paracefo* dicitur *Panis S. Johannis*.
Safiri atbi vide *Album Græcum* Germ. *Weisser Hund-Dreck*.
Sagadenon, nomen Opopalsami, à loco in quo plurimum & optimum prove-
 nit, cunctis aliis melius, quod in Palestinæ prædiis colligitur; ut annota-
 vit *Galen*. L. 1. de *Antidot*. Cap. 4. & ex hoc *Gorræus*.
Sagani, dicuntur Spiritus quatuor Elementorum. Germ. *Geister der vier Ele-
 menten*. *Dorn.mart. Rul.* & *Johns*. *Paracelsus* verd *Sagaras* vocat. Lib.
Meteororum Cap. 4.
Sagapenum Gummi seu *Serapinum*, *Sacoponium* est *Lachryma Ferulæ Saga Penife-
 ræ*, vel ex *Planta pseudo Costo* vel *Lachryma Ferulæ Syriacæ*. Germ. *Sira-
 pin*. *Safft*. Est *Succus ferulaceæ Herbæ* in Media nascentis; Arbor est simi-
 lis Oleandro montano. Laudatur intra subrubrum & subalbidum & quod
 habet odorem Porrorum vel *Laserpitii* & *Galbani*, facile resolubile in ∇ a
 & quod clarum est. Nascitur in India Orientali, ex *Alexandria* *Egypti* Ve-
 netias, hinc ad nos advehitur.
Sagda & *Sagdo*, *Genma* est coloris prassii, secundum *Albert.*, *Evacem* & *Solin.*
 Cap. 40. & *Plinium* L. 37. C. 10. attrahit Lignum, ut *Gagates* *Paleas* & *Fi-
 la*, ut & *Magnes Ferrum*, ita hæc Lignum, imò tam fortiter adhæret Ligno,
 ut avelli non possit, nisi absindatur. reperitur ad Naves, Tabulis forti-
 ter adfixa. Inde colligi potest, Mare esse ejus Patriam. *Mart. Rul.* &
Johns.
Sagimen Vitri, est Θ *Vitri* vel Θ *Alcali*. vid *Sal* & *Spuma Vitri*. Germ. *Glas-Gall*.
Lex Brun.
Sagina Coclearum, olim fuit *Utrica*, cum *Furfure*, teste *Samonic*. Cap. 28. vid.
Keuchen pag. 201.
Sagith, *Segith*, *Sernecb* est *Vitriolum* Θ Germ. *Kupffer-Wasser* vid. *Vitrio-
 lum*.
Sahafaran Arabum, *Sanguis Herculis*, *Cynomorphus* vid. *Crocus* Germ. *Saffran*.
Sag-

Sagzenea, nomen Medicamenti, quod ex *Avicenna* commendatur ad Matricis ventositatem, à *Velesco de Taranta* in *Philon. Pharmac.* L. 5. cap. 13.

Saic, Satir, Selatus, Solat, est *utrum vivum* & *Querc. Silber.*

Sal & Germ. *Sals*. Arabicè *Melech*, Græcè *Hal*; est *Salsugo vel Muria Elis*, ex Sale frigore resoluto vel humiditate Cellæ. Vel est Principium Terreum, cum virtute terminante & coagulante & sic etiam conservante. Itaque & Naturæ proximum est & facile cum ea conspirat. *Lex Brun.*

Sal Aceti Essentiale, invenitur in residuo ab *F. to* in *Curcurbita* relicto vid.

¶ †.

Sal Aeginettæ vide *Saccharum*. Germ. *Zucker.*

Sal Alabrot est *Nitrum atrum* *Mart. Rul.* & *Johns.* Germ. *Schwarz-Niter.*

Sal Albus id est *Borax* *P.* Germ. *Borax*. *Johnsonus.*

Sal Alcali sive *Alkali* in specie sic dictum, quod non habet usum in Medicina; adhibetur tamen in laboribus Metallicis, in separatione Metallorum à se invicem, est *Sal Vitri*, *Cali*, amaritudinis sal. *Sal Alkali* vocatur *Sal ex Herbis*, *Sal Panum*, *Sal ex Ere*, *Sal factus*, *Sal omne lixiviosum*, conficitur ex Herba Kali itemque ex *Ψ* vae *bj* *Eris* *Isatidis* *W*, *tri*, *O*tri ana *zj*. Coq. in Aqua ut fiat Lixivium, philtra ac inspissa ad siccitatem. *Theophrastus* *R.* Cinerum Clavellat. *Ψ* vae & *E* rom Fabarum ana, extrahitur Lixivium coagulaturque. *Venetiani* *R.* *Ψ* vae *ll* *j.* *E* ris Fagi vel Quercus *Wij* *W*irri, *O*li calc. *tri* ana *zj*. M. fiat Lixivium atque exinde *Sal*. Sign. *L*, *T*, *A*, *R*, *W*, *W*, *W*, *W*, *W*, *W*, *W*, *W*.

Sal Alebroch vel *siebroch*, vocatur *Sal Alchymistarum*. *Matth. Sylvat.* pag. 172.

Sal Alembrot & *Sal Lembrot* est *Sal acutum*, *Sal Ellebrot*, *Sal Taberi*, *Sal Alkitran*. Tantum est in usu Alchymistice pro calcinatis aut cementandis Metallicis. Conficitur etiam ex Sale præparato, *88* ana *zj*, fiat Lixivium cum Succ. Menthae ac Caryophyllatae ana *zj*, *W*ontanæ *Wij*, philtra & coagula. Est & *Sal Alembrot* nativum, quod in Cypro ex certa Terra, in monte Olympo extrahitur; formamque & colorem *Sanguinis concreti* habet, sed incognitum.

Sal Alkahestinum est Secretum *Glauberi*, *Helmontii*, *Paracelsi*, & *Polemanni*. vid. *Alcahest.*

Sal Allocaph *Mart. Rul.* & *Sal Alocaph Johnson.* est *Sal Armöniacus* *. Germ. *Salmiar.*

Sal Aluminis, Coq. Oustum in a. *W* h piltra & coagula f. a.

Sal Aluminosum, id est *Sal ex O*ne *so* trætū. Germ. *Sals aus Feder: Weiß:*

Sal Amarum, *Alcali* & *O*tri. Germ. *Bitter-Salz*. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sal Ammoniacum vide *Sal Armoniacum* *. Germ. *Salmiar.*

Sal Anathron est *Sal ex Usnea lapidea* tractum Germ. *Glas:Gall.* Vel *Sal Nitri*. *Mart. Rul. Johns.*

Sal Anderonæ, *Baurach*, est *Nitrum* Germ. *Salpeter.*

Sal Armoniacum, seu *Ammoniacum* & *Hammoniacum*, * Germ. *Salmiar.* Quod Veteres habuerunt *nativum*, nos verò tantum habemus idem artificiale sive *fætitium*. Veterum * jam incognitum, repertum fuit in desertis Lybiæ in Africa sub *W*nis, i^mprimis circa templum *W* vis Hammonis, de quo *Curtius*. Unde Veteribus vocatum fuit *Sal Ammoniacum*, à *W* ve Hammone. Dictum fuit *Sal Arenaceum*, quoniam sub *W*nis repertum fuit. Vocatum fuit *Sal Cyreneum* à Regione, quæ etiam appellata fuit *Regio Cyrenias*: Videatur *Wormius* in *Museo* & *Kircherus* in *Mundo subterraneo* & alii Scriptores: Nostras * est tantum *fætitium*, quod scilicet per cocturam elicetur ex *Sale communi* & *W*na, quibus additur adhuc tantillum *Fuliginis Furni* seu *Camini*: Conficiendi modus videatur apud *Libavium* & *Unerum*. *Sal Armoniacum* dicitur & *Sal O'lare*, *Sal Alocaph*, *Sal Lapidum*, *Anima sensibilis*, *Aquila*, *Sal griale Hermeticum*, *Aquila alba grialis*, *Aqui-*

T₅

la

*la cœlestis, ▽ duorum Fratrum cum Sorore, Lapis Angeli conjungentis, Lapis Aquilinus, Cancer, Alba ♀ rialis fuligo, ♂ ♀ rialis Philosophorum, Lapis Adir, Audix, Alacab, Aliocab, Alcob, Alfol, Alfatide, Ainziadir, Alifiles, Alumonadius, Amizadir, Anacob, Anoxadic, Azanec, Butrum, Hisaznum, Lixandrum, Misadir, Nestudar, Nusiodal, Nysa, Ohac, Roal, Salmiax, Turfes. &c. Sign. * , @, *, ~, *, 5, *, xx, *, z, *, .*

*Sal Armoniacum fixatum, fugitur cum ♀. dim. quant. vi Δnis, ac postea ▽ à tol-
vitur philtratur & coagulatur.*

Sal Armoniacum Volatile, natum cum ♀ i & aliis rebus.

*Sal Armoniacum ocsum, destillatur ex Aromatibus cum * co & ♀ i, beneficio V
f. a, Germ. Alcoholis̄tes Saliniar.*

*Sal Arte confectum, fit ex Lapidibus, Mineralibus, vel ex incineratione Herba-
rum aliarum v̄ rerum, elixivatione, calcinatione, purificatione & crystal-
lisatione.*

*Sal Bauracb est Nitrum nativum Germ. Berg-Salz/Nieter-Salz. vid. Nitrum.
Sal Capadocium vide Sal Gemmæ. □ G. vel Sal fossile.*

*Sal Commune, Sal, Germ. Gemein Salz/Sal Masse, sal Panis, & Sal usuale, Con-
ficitur vel ex ▽ Marina, vel ex aliis ▽ is salsis, sive sit Sal Colloniense, Cy-
prianum, Hollandicum, Marinum, Hispanicum &c. Coquitur quoque ex
muria nativa fontium, sicuti coquitur Sal Hallis in Saxonie & in aliis Locis
tum Turingie, tum Saxonie, Hassie, Wetteranie &c. Unum vero alterum
bonitate superat, ratione Muriæ. Sign. ⊖, V, R, 8, Z, 18, +,
D, A, +, Z, =, □, X, B, Z, E, ⊖, □, Q, A, \$, F, B, Z, F, 8.*

*Sal Colcotvarinum vel Colcotacum, est quod ex Colcothare ⊕ li factum est. Germ.
Das Salz aus Bitriol. Mart. Rul. & Johns. Sign. 8.*

*Sal Congestatum, nascitur in Thermis, Fontibus & ▽ is Medicatis. Germ. Salz das
in Brunnen als in Wild-Bädern wächst. Mart. Rul. & Johnsonus.*

Sal Cruoris id est □ na Th. Chym. Vol. I. pag. 578.

*Sal Crystallinum, est Sal quod ex □ na Hominis decoquitur. Germ. Salz das
aus Menschen Harn wird / heit Crystallinisch Salz. Mart. Rul. & Johns.
Crystallina Hilia variâ aliâ arte quoq; præparantur. Vid. Authores.*

*Sal Decrepitatum, fit Calcinando (⊕ bulo tecto) donec non amplius ⊕ crepet.
Germ. Decrepitites Salz.*

Sal Duplex, est Arcanum duplicatum, seu ⊕ trum ⊕ latum Gottorp.

Sal Enixum, id est Resolutum, Germ. Das sich reisolvirt hat Mart. Rul. & Johns.

*Sal Essentiale, paratur ex Succo (ex. gratia) Acetosæ seu Acetosellæ &c. expre-
so, clarificato & ad medias inspissato, stet in loco frigido ut Crystalli cre-
scant. Germ. Essentialisches Salz. Proprie ⊕ non est, sed Tartarus earum
Herbarum.*

*sal Essentiiale Tartari, præparatur ex Sale Tartari purissimo per affusionē ⊕ ti,
mortificatum & per V A f. a. solutum, filtratum & ad siccitatem ab-
stractum. Germ. Essentifirtes Wein-Stein Salz.*

Sal Essentiiale Vini est Sal Essentiiale Tartari. Sign. ⊕ E & □ E V. □ F.

Sal ex ⊕ re Herbarum salsarum factus id est □ A. Mart. Rul. & Johns.

Sal Faeculum, vel Arte vel communi modo conficitur.

Sal Febrile album, est Arcanum duplicatum. Teste Mæbio.

Sal Fixum vide Salia Fixa.

*Sal Fossile seu Gemme, Sal Indum, Salis communis genus est, quod in fodiinis, La-
pidum frangitur, specieque Crystallorum splendens eruitur, unde Gem-
mis, ob colorem nuncupatur, dicitur alias fossile, Sal Adran & Adrom,
Crystallus mineralis, Sal Crystallinum, Sal lucidum, & nativum, Sal Metallicum
Taberzet. Germ. Stein-Salz oder Crystallen-Salz. Imprimis in Polonia
reperitur. Sal fossile ejusdem ferè naturæ jcum sale communi. Res interim
mira*

mira est, quod **g** Polonicum in fodinis sit leve, **A**ri verò expositum gravescat, adeò ut Massa, quam unus Homo potuerat portare è fodina, per aliquot & **A**ri exposita, vix à viris possit auferri. De alii vide quinq;
Bartholinus, Hartmannus, Zwelfferus, Ettmullerus & alii.

Sal Fufum, est Θ optime decrepitatum, & quasi in Fusionem peractum.

Sal Gemmæ. Germ. Stein-Salz. vide Sal fossile. Sign. □ G, □, 8, ☉,
◇, □+, ⚭, 39, □, △, 89, □, □ X, ✕, ♀, ♀,
25, 3, V, K, □, ☉, V, ✕, +; ☉, ☉, G.

Sal Græcum, id est Alumen de Alap vel de Lacaph. **Mart. Rul. & Johns.**

Sal ex Herbarum salsarum ribus, vide Θ ex Eribus Herbarum salsarum.

Sal Hermaphroditicum est Nitrum. Germ. Salpeter.

Sal Hungaricum est Sal fossile vel Gemmæ. **Sal de Hungaria** est Sal Nitri. **Mart.**

Rul. Johnsonus.

Sal Indicum, à Loco dicitur, & rubrum est **Mart. Rul.**

Sal Indicus est ♀ solutus & coagulatus. **Mart. Rul. & Johnsonus.**

Sal Indum est □ G. Germ. Stein-Salz. vide Sal fossile.

Sal Indum Aeginette vide Saccharum Germ. Zucker.

Sal Infernale est Nitrum. Germ. Salpeter vide Nitrum.

Saliunca, Caltha Alpina, Nardus Celtica seu Romana vid. Flor. Spicæ Celticæ.

Sal Lapidum, seu **Sal Hammoxiacum** * Germ. Salmiak vid. Sal Armoniacum.

Sal Lotii, id est Sal □ næ Germ. Uein Salz. **Mart. Rulandus.**

Sal Marinum, Germ. Meer-Salz oder Niiderländisch-Salz. Cujus Dioscorides mentionem facit, & prædicat id quod sit candidum, æquale, densum, & è Patria Cypriacum &c. Fit autem hoc Sal Marinum stagnis completis, Marinis ∇is & Ole ardentissimo exsiccatis, quasi coctione quadam, & imbre, seu ∇is dulcibus admistis. Nullum enim Θ fit, ut vult **Plinius** Lib. 2. cap. 106. fine ∇ dulci. &c. Sign. ☉, ☉, X.

Sal ♀ riale Hermeticum } est Sal Armoniacum *

sal ♀ riale Philosophorum. }

Sal ♀ ri, id est ♀ qui inebriat. **Mattb. Rul. & Johns.**

Sal metallorum est Lapis Philosophorum **Johnson.**

Sal Minerale, est species Salis, reperti in Mineris Montium, cujus virtus est sat corrosiva & desiccativa. **Mattb. Sylvat.**

Sal Mirabile Glauberi paratur ex Θ le communi & -Soli vid. **Authores.**

Sal Neutrnm, est O, ⊙, ⊖, ⊙ fossile & Sal Marinum &c. Quia constat ex Sale puro & acido vid. sal triplex.

Sal Nitri seu Nitrum D. Germ. Salpeter / ex ∇ra decoquitur, in quam □ na diutissime conjecta est, ut in caulis Ovium, stabulis Equorum, Boum & aliorum Animalium **Mart. Rul. & Johnson.** vide Nitrum.

sal Nitri fixum, &. Nitri depurati q. s. in **+** bulo bene Δnito ad fluorem producatur & successivè particulæ carbonum injiciantur, usque dum flamman amplius non concipient, tunc in Mortarium calefactum effundatur; quod in Cella per deliquum solutum ac philtratum, vocatur Liquor Nitri fixi.

Sal Nominis est Sal Gemmæ. **Mart. Rul. & Johns.**

Sal Panis est Sal Commune non præparatum, Sal Massæ & Sal Usuale. **Mart. Rul. & Johnsonus.**

Sal Paracelsi, est in quo 4. Elementa mansionem vel sedem habent. **Ger. Dorn Tr. Phys. 6 3.**

Sal Peregrinorum, compositio fit ad hunc modum, &. □ G. Salis Nitri, Salis fusi ana ȝij, Cubebarum, Galangæ, Macis ana ȝij M. F. ȝ. &. Istius Salis ȝiv. Acool Vini exiccati ȝv, extrahatur Sal Alcali, hujus accipe ȝij. Liquoris Granorum Juniperi Cist. j. reduc in compositum. Hæc est ejus præparatio in additione, quam **Hermes** in maximo pretio habuit, ad vitæ longæ conservationem. **Lexic. 3. Johnsoni** fol. 73.

Sal Petreæ, est quod in testudinibus Cellarum nascitur, in Conos oblongos ex
Vce resoluta vel ex Spuma Elis, & si præparatum nominatur $\ominus \textcircled{1}$ tri.
Sal Petreæ statum est \triangledown Arctens, \ominus Petreæ vocatur Flos parietis, fex $\textcircled{1}$ tri,
 $\textcircled{2}$ trum Græcorum, \ominus Stolidum vide Nitrum. Sign. $\textcircled{1} \textcircled{2}$, $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$, $\textcircled{3}$.
Sal Philosophorum, $\textcircled{2}$. Elis decrepitati, $\textcircled{2}$ ana $\textcircled{3}$, Cubebarum, Galangæ, Ma-
cicis ana $\textcircled{3}$. M. f. s. a. $\textcircled{3}$.
Sal Polychrestum, fit ex $\textcircled{1} \textcircled{2} \textcircled{3}$ F & $\textcircled{1}$ tri ana, exactè mixtis detonatisque, solvendo \triangledown à,
filtrando, ac s. a. coagulando.

Sal Practicum, fit ex Mixtura Elis Petreæ cum *co partibus æqualibus, in Olla
figulina non vitreata, filo in Cella vinaria suspensi, resolutione penetrat
extrinsecus adhærens Ollæ, quod singulis denis vel duodenis diebus ab-
radendum est, instar Pruinæ.

Sal Resuscitativum est * & $\textcircled{1}$ ri mixtum.

Sal Rubeum Indie & Sal Indicum, est $\textcircled{1}$ trum rubeum. A Loco dicitur, & Rubrum
est Mart. Rulandus.

Sal Sacerdotale vid. Schræd. L. 2. fol. 273.

Sal Sapientæ est Arcanum duplicatum, seu **Sal febrile album**.

Sal Sapientæ dicitur quoque **Sal commune præparatum Dorn. Mart. Rul. John.**
Sal Saturni vid. Saccharum $\textcircled{1}$ ni Germ. Blen. Zucker. sign. $\textcircled{1} \textcircled{2}$, $\textcircled{1}$.

Sal Scissum, seu **Enthali** est $\textcircled{1}$ scissum **Mart. Rul. & Johns.**

Sal Sodomeæ, est **Sal** quod generatur in mari mortuo, ubi \triangledown est amara. Dicitur
Sal Sodomeæ, à Montibus mari adjacentibus. Hoc **Sal** videtur esse species spu-
mæ Maris vel **Salis concreti**.

Sal Solare est **Sal Armoniacum** * Germ. **Salmiæ**.

Sal Spreum est Nitrum $\textcircled{1}$ Germ. **Salpeter** vide Nitrum.

Sal Tarbri & Tabri vide **Sal Alembrot & Salembrot**.

Sal Tabarzet est omnium albissimum $\textcircled{1}$ rum **Mart. Rul.**

Sal Taberzet est $\textcircled{1}$ G. vide **Sal fossile Johnsoni Lexic. 3.**

Sal Tartari, est album calcinatum $\textcircled{1}$ rum, ex quo calcinato Tartaro elixatur,
philtratur & inspissatur **Sal Tartari albissimū**. Germ. **Wein-Stein-Salz**.
Sign. $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$, $\textcircled{3}$, $\textcircled{4}$, $\textcircled{5}$, $\textcircled{6}$, $\textcircled{7}$.

Sal Tartari essentiale, vid. **Sal essentiale Tartari**. Sign. $\textcircled{1} \textcircled{2}$, $\textcircled{3}$.

Sal Tartari Philosophorum, est **Sal** ex $\textcircled{1}$ tribus Sarmentorum extractum, Δ ne a-
perto reverberatum (horis circiter tribus) donec albescat, deinde in \triangledown solu-
tum & à fæcibus philtando & coagulando separatum. **Tenzel.** in exeg. de
Gro potabili.

Sal Tartari purgans Sennerti est **Sal essentiale Tartari**, $\textcircled{1} \textcircled{2}$ E vel **Sal essentiale Vini**
 $\textcircled{1}$ EV. vel **Terra foliata Tartari** \triangledown $\textcircled{1}$ F.

Sal Tartari volatile destillatur s. a. ex fæcibus Vini exficcatis.

Sal Triplex est, Fixum, Volatile & Compositum seu Neutrum. **Fixum** est quod
vi Δ nis sursum non pellitur, ut **Sal Cardui** benedicti, **Tartari** &c. Et licet
volatile sit, tamen ab aliis particulis ita **Fixum** est redditum, ut motu
 Δ nis sequi nesciat. Longe secus se habet **volatile**, quod minimo Δ nis
calore sursum evehit, & inter **Salia simplicia** recenseretur debet. **Neutrum**
est $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$, $\textcircled{3}$, **Sal fossile & Marinum** &c. Quia constant ex Sale puro &
acido, & ab invicem tantum differunt, quod hoc alias particulas admixtas
habeat quam mud. **Salia** quoque vocantur Alkalia, ex al **Arabica** parti-
cula intensiva & kali, Herba quadam Marina Sedi instar, sed Coralli for-
ma & Kali forte derivatur à Græco dñs **Sal** Germ. **Sals**. **Lexic. Blanc.**

Sal Tripolinum idem est quod Grandinosum, **Sal Metallicum**, **Sal Syrium**, **Sal**
Thabor **Mart Rul. & Johns.**

Sal Vini essentiale id est $\textcircled{1}$ essentiale vel **Terra Tartari foliata** Germ. **Essen-**
tificetes Wein-Stein-Salz. Sign. $\textcircled{1} \textcircled{2}$, $\textcircled{1}$ EV.

Sal Vitrioli vomiti-vum vide **Blum album vomitioum**.

Sal

Sal Vitri □ V, **Fel Vitri**, **Sagimen Vitri**, est Sal Alkalimum, quod innatatur in statu spumae in præparatione Vitri. Germ. **Glas**. Gall. **Fel Vitri** Italum optimum est.

Sal de Ungaria est **Sal Nitri**, Nitrum Germ. **Salpeter Mart. Rul. & Johnsonus**.

Sal Volatile vide **Salia Volatilia**. Sign. □ V.

Sal Vomitivum benedictum est **Sal D** li vomitivum s. **Vitriolum album vomitivum**.

Sal Urinæ paratur per Putrefactionem. Sign. □ T. □ O. □ □, □.

Sal Usuale id est **Sal Commune**, **Sal Massæ** & **Sal Panis** &c.

Salamandra, propriè nomen est Animalis quadrupedis, è genere Lacertarum; cuius Historiam tradidit Aldrov. L. I. de Quadrupedibus digit. ovipar. c. 8. vid. quoque Schrederus, Frid. Hoffmannus, & Mollerus. Impropriè & ænigmaticè à Spagyricis Vocabulū **Salamandra** tribuitur □ rubra, vel **Sulphuri** Olis; vel **substantia** per **ɔ rii** **ationem purificatæ**, quæ ad condensationem vel fixationem pervenerit; ita, ut in Δne, more **Salamandra**, perdurare possit. Aldrov. d. I. quæ posterior significatio etiam legitur in Th. Chym. Vol. VI. p. 148. Quod per conjunctionem **ɔ rii**, ceu Animæ mundi & Olis, vel Ori vulgaris resultet & nascatur vera **Salamandra** & **Finis** Olis; qui cum totus Δis sit, in uno momento omnem impuritatem, imperfectorum Metallorum, super quæ projicitur, consumit, & in ipso tempore substantiam **ɔ rialem**, quæ in imperfectis Metallis est, in Δ tum & Orum coquit.

Salamandri, vocantur **Paracelsi** Spiritus Δnem inhabitantes, vel Δnei Homines. Dorn. & Johnson. Lex. ex Paracels. Philosophiæ tract. §. Hic etiam meminit **Salamandrinae** **Essentiae**, hoc est Δneæ, quam & **Melusinicum Ares** appellat L. 4. de vit. long. cap. 6.

Salappa, pro Gialappa, legitur apud Chioce. Mus. Calc. Sect. 5. pag. 584. vid. Radices Jalappa.

Saca Eleon, id est **Salcæ Oleum**, quod fuit Olei Aromatici conditura pretiosa, apud Aëtium, L. I. & ultim. Citante Gorreo.

Saldini idem quod **Salamandri Homines**, vid. Paracels. Dorn. Mart. Rul. & Johnsonus.

Salebrot & **ɔ lambrot** id est **Sal acutum**. Mart. Rul. & Johns.

Salefar Johnson. & **Salefur Mart. Rul.** est **Crocus hortulanus**.

Salia Fixa vegetabilium, præparantur per elixationem ex Eneribus Herbarum recentium vel siccaram. Quidam per additionem **ɔ ris** in Crystallos albissimos, quidam sine **ɔ re**, præparata esse, habere volunt, & hoc propter castrationem Alkali herbarum.

Salia Volatilia, primò per tam pelluntur vi Δnis, parietibus Recipientis adhærentia, quæ postmodum per **ationem simplicem** vel cum V Alcoholsato in sublimè elevantur, ut **Sal Volat.** C. C. Cranii humani, Serpentum, Viperarum, Ungulæ Alcis, Unicorni &c.

Salia Volatilia interdum in forma Liquoris sive Spiritus titulantur, & conservantur, ut Volatilitas melius conservetur, ut **Sal Volatile** **Osum Sylvii &c.**

Salicaria, **Lysimachia**, **Lysimachium** Germ. Weiderich. vid. Herbas.

Salis Flos, **Alosanthos**, à Mari nomen habet, & est quædā efflorescentia maris, & emitte hoc mare Medicamentum: Alio sub nomine in Officinis habetur, nem̄ p̄e dicitur **Sperma vel semen Ceti** vel **Balena**, seu **Ambar subalbidum**. **Saxones** vocant **Wallrabt**, (citò **Auxilium**) alias (citò **Auxilians**) **Baldraht**. Forsan ab effectu in non nullis morbis. Veteres non mentionem fecerunt **Spermatis Ceti**, sed **Floris Salis** & id est. Reperitur in ipso mari & supra petras in Nilo, coloris crocei, aut lateritii, sed ut deponat ruborem & candidum fiat, purgatur.

- Flos Olis duplex est 1. Tenuissima favilla & candidissima Olis 2. Sperma Ceti, citò auxilium, citò auxilians. vide Ambra subalbida seu Sperma Ceti.*
Germ. Wall-Rath oder Bald-Rath.
- Salitura, est species Condituræ, quæ fit Ale; de qua legatur Jul. Alex. L. 15.*
Sal cap. 9. & Weker. Ant. gen. l. Lib. 3 cap. 20.
- Salivantia, sunt Medicamenta quæ Salivam copiose eliciunt, inter quæ & ria-*
lia principem sedem obtinent. Germ. Genffer: machende Mittel. Lexic.
Blancardi.
- Salivaris Radix vid. Rad Pyrethri Germ. Bertram-Wurzel.*
- Saliuum Fixorum, & itio per additionem Salis ℞ ri purificati & * s. a. & andd,*
præparantur.
- saliuum Volatilium Fixatio, figitur & volatile per affusionem Salis vel Oli*
donec cessat strepitus, inspissatur, si Sal impurum, per ▽ am aliquam s.
a. solvit, philtatur, & ad siccitatem inspissatur.
- Saliunca, Caltha Alpina, Nardus Celica seu Romana vid. Flor. Spicæ Celticæ.*
- Salix Germ. Weyden vid. Salicis Folia vel Herbas. Germ. Weyden Blätter.*
- Salix marina seu Amerina est Agnus Castus vid. Sem. Agni Casti.*
- Sallena, species est Salis Petræ. Dorn. Mart. Rul. & Johns.*
- Salmerinus, nomen Piscis, qui Salmunculus fluviatilis dici posset, ad differentiam*
Salmonum. Iul. Alex. L. 15. Sal c. 4. Aldrov. L. 8. cap. 11. de Piscibus.
- Salome, nomen Emplasti Melini, apud Galen. L. 2. cap. 7.*
- Salpa, Piscis vocatur vilissimus, lacustris & marinus, stercore & Alga vescens.*
vid. Aldrov. L. 2. de Piscibus cap. 21. Dicitur & Sarpa Iul. Alex. L. 14. Sal.
cap. 10. fin.
- Salsa est Argilla Germ. Latte. Johnsoni Lexic.*
- Salsamentum, vocatur omne id, quod Sale conditum est, propriè quidem Pi-*
scium & præsertim Thunnorum carnes Sale conditæ & asservatæ. vid.
Hippocr. Gal. Foef. & Iul. Alex.
- Salsaparilla vide radices Salsaparillæ seu Sarsaparillæ.*
- Salsatura, vocatur in opere Lapidis Philosophici Dealbatio, in Th. Chym. Vol.*
V. pag. 206.
- Salsedo, propriè Salsum Saporem alicujus rei significat.*
- Salsedo mucrum est Sal Petræ. Johnson. Lex. 1.*
- Salsugo, idem quod Muria, sive Liquor Salsus; quo Carnes, vel aliæ res, condi-*
untur & asservantur. vid. Halme. Rhod. in Lex. Scribon. pag. 412.
- Salsum, simpliciter, vel cum epitheto, Græcum olim dicebatur Vinum, cui ▽*
Marina admixta fuit. Linden Ex. X. §. 63.
- Salsus est species Saporis, cuius natura ex Sale gustato optimè innotescit. Gal.*
cap. 4. de R. V. I. A. T. 8.
- Saltabari & Saltabri, idem quod Sal Alembrot. Mart. Rul.*
- Salvaria, Satiroda Trosum Recensiorum, vid. Flos seu Ros Solis Germ. Sonnen-*
Thau.
- Salvia, Eletisbacon, Germ. Salben vid. Herbas.*
- Salvia Romana, Alyssma est Mentha Sarracenica Germ. Frauen Münz. vid Herb.*
- Salvia Vitæ est Rutha muraria Germ. Mauer-Rauthen vid. Herbas.*
- Salutaris Herba, Dentrolibanum est Rosmarinus Germ. Rosmarin vid. Herbas.*
- Salz, Sulz vel Selenippum, est Salsugo, vel muria Salis, ex Sale resoluto, frigore,*
vel humiditate penuarii, vel cellæ vinariæ. Johnsonus.
- Sambucus domest. vid. Flor. Sambuci Germ. Holder Blüth. & Cort. inter. Samb.*
- Sambucus humilis est Ebulus. Germ. Attig vid. Herbas vel Radices.*
- Samech & Samach, idem est Paracelso quod Tartarus ℞, vel Sal Tartari ℞.*
Remedium omnium Vulnerum. Dorn. Mart. Rul. & Johns. Et Helmontius
vocat Arcanum Samech.
- Samen, Sane, Solacium est Hordeum vel Ordeum. Mart. Rul. & Johns.*

Samies,

Samies, terminus *Paracelsus* obscurus, denotans Effectum ∇ ris arcanum, quemadmodum Effectus ∇ rae arcana Thronus vocatur; Philos. ad Athen. L. 2. text. 13.

Samios, epitheton ∇ Argillaceæ, à Loco natali; cuius ∇ ræ duæ sunt species: una, quæ similiiter Terra *Samia* dicitur; altera verò quæ Aster vocatur, Crustacea & Cotis modo prætensa, glutinosior & magis emplastica. De *Terra Samie* virtutibus legatur Gal. l. 9. S. Facult. *Dioscorid.* L. 5. cap. 172. In hac Terra invenitur & *Lapis Samius candidus*, subdurus, adstringendi & refrigerandi virtute pollens: Hoc utuntur Aurifices poliendo Oro, ut resplendeat. *Dioscorid.* & *Chioce. Mus. Calc.*

Sampsuchum Sampsynon & Amaracus est Majorana. Germ. Majoran. vid. Herb.

Sampsynon, epitheton Olei & Unguenti, à planta Sampsacho. Gorr.

Sanamunda est Caryophyllata Germ. Garaffel vid. Radic. Caryophyllat.

Sana sanda est Nicotiana seu Hyosciamus Peruv. vel Tabacum vid. Herbas.

Sanda Cabellina est Gratia Dei seu Gratiola Germ. Wildte Kurin vid. Herbas.

Sanita Claræ, S. Georgii, & S. Mariae Magdalene Herba, est Valeriana.

Sanitæ Mariæ manus, Agripalma, Cardiaca Germ. St. Mariæ Handt, oder Herz-Gespeß-Kraut.

Sandi Laurentii Herba, est Consolida media seu Symphytum medium Germ. Gülden: Günzel.

Santi Petri Herba, est Fœniculum Marinum & Helxine, seu Parietaria.

Sandus idem quod *Sacer*, attribuitur communiter Ligno Guajaco, & nominatur *Lignum sandum*. Ita & *Paracels.* inter Remedia contra Amentiam refert appropriatum *Santum*, *Oleum Santum*. Tract. II. de morb. Ament. c. 4.

Sandaraca, Sandaracha, & quivocum est: primùm significat, juxta *Gorreum*, Materiam duritie Ceræ proximam, quam Apes recondunt; estque, dum operantur, earum cibus, amari Saporis; qui sæpè invenitur in favorum inanitatibus sepositus.

Sandaracha Arabum, seu *Mesana*, est Gummi Juniperinum, Vernix Siccus, Germ.

Wacholder Gummi provenit ex *Junipero*, estque Gummi resinorum, Mastichi simile.

Sandaracha fætitia ex Plumbo vel Cerussa, est Minium Secundarium. Δ

Sandaracha Grecorum seu fossilis & Risagallum est Auripigmentum \square . Germ.

Operment Mart. Rul. qui 4. species recenset.

Sandix, denotat 1. Auripigmentum rubrum \square , 2. Olus agreste, 3. Terram rubream, Paulum Philosophicum. Mart. Rul. Johnsonius.

Sandyx est Cerussa usta, donec rufa & similis Sandaracæ evaserit *Gorreas* ex *Dioscoride*.

Sandyx Syricum, est Minium secundarium Germ. Menig. Δ

Sanguifuga, id est Filtrum, Colum. Mart. Rul. & Johnsonius.

sanguinalis seu *Sanguinaria* ex Polygonum vid. Herbas.

Sanguinalis Lapis Indicus, Jaspis Inaica, Germ. Indianischer Blut-Stein oder Jaspis;

Sanguinalis } quoque est epitheton Lapidis Hæmatitis.

Sanguinalis Lapis } *Sanguinea* dicitur Sal Nitrum. Mart. Rul. & Johns.

Sanguis Cæciliae est *S. Nitri*, seu rubei Vapores in destill. $\text{S. } \text{C.}$ tri.

sanguis Draconis vocatur & *Cinnabaris Indica* seu *vera*. Est Lachryma rubra extranco arboris Draconis diebus Canicularibus partim sponte, partim vulnere Caudici illato emanans, quæ postea exsiccatur. Arbor ista crescit in Insula Porto Sancto. Truncus est admodum durus, superius dividitur in octo & plures Ramos, qui iterum subdividuntur, in cujus extremitate Folia se erigunt instar Pancratii, vel Jucæ Americanæ. Fructus Cerasis similes sunt, colore subflavo, gustu subacido. Intus dicunt, detraha pelle, Dragonem repræsentare. Germ. Drachen Bluth. vid. *Cinnabaris* seu *Cinnabrium* verum.

San.

Sanguis Draconis, nominatur quoque Tinctura & nii.

Sanguis Duorum Fratrum, id est *Sanguis Draconis* & vena Terræ Mart. Rul. Et Johnson.

sanguis Herculis sunt Flor. Croci. vide Flor. & Rhaponticum vulgare.

Sanguis Herculis Apul. & *sanguis milvi* est Scordium Germ. Lachen-Knoblauch.

Sanguis Hirci. Germ. Bocks-Blut. Optimus censetur, si ex vivente Hirco Testes excinduntur & *Sanguis* colligitur, exsiccatus usui asservatur.

Sanguis Hirci sylvestris. Germ. Rhei-Bocks-Bluth.

Sanguis Hominis rufi, est ♀ riū Olis. Mart. Rul. Et Johns.

Sanguis Leporinus, Germ. Haasen-Blut / optimus mense Martio colligitur.

Sanguis Milvi, Scordilium Apuley vid. Scordium Germ. Lachen-Knoblauch.

sanguis Rhabarbari est Tinctura Rhabarbari. Germ. Rhabarber-Tinctur.

Sanguis Salamandæ, sunt isti Vapores rubei in destillatione — tus tri ele-
vantes.

sanguis satyrii seu satyrionis, est Liquor Sanguineo colore ex Radicibus Satyrioi-
nis cum Pane pastis, & longa digestione, quasi in Oleum Sanguineum, li-
quescentibus. Johnsoni Lexic. 3. fol. 68.

sanguis Terræ Paracelsi, est Vinum optimum seu generosum.

sanguisorba vid. Rad. Pimpinellæ Ital.

sanicula Germ. Sanifel. vid. Herbas.

Sanicula Fœmina Fuchsii vid. Rad. Hellebori nigri Germ. Christ-Wurzel.

Sanicula Major, Pes Leonis, est Alchimilla Germ. Singw. vid. Herbas.

santalum Album seu *pallidum* Germ. Weisser Sandel.

Santalum Aromaticum, flavum seu *luteum* est *Santalum Citrinum*. Germ. Gelber Sandel.

santalum Cœruleum est Lignum Nephriticum. Germ. Griesz-Holz.

Santalum Pallidum est *Santalum album*. Germ. Weiser Sandel.

Santalum Rosaceum, Rhodosantalum est *Sandalum rubrum* Germ. Rother Sandel.
vid. Lignum Santalum.

Santalum Spurium, seu Adulterinum, Pseudosantalum Germ. Pasthardt Sandel o-
der Krämer-Sandel.

*Santolina altera Dod. Abrotanum fœmina, Absinthium marinum, Cupressus seu Cy-
parissus hortulana* seu *humilis* Germ. Garten-Cypres. vid. Herbas.

Santonicum vid. Semen Absinthii Alexandrin. seu Semen Cynæ.

Sapa est Suceus clarus ad spissitudinem vel ad Syrupi durioris consistentiam
coctus.

Saperda, nomen Piscis est, & pro Opsonio sumitur apud Hippocr.

saphirus, Sapphirus & Saphyrus, Germ. Saphyr-Stein. vid. Lapidés.

Sapo, Germ. Senffe/ quid sit Tonsoribus & aliis notum est ; Gallorum in-
ventum esse scripsit Gorreas ex Plinio ; verum meminit & Galen. Sapo-
nis, & refert inter Abstergentia potentissima, L. 8. M.M. Cap. 4. circa finem
& alibi. Simplicissima compositio est ex Sæbo, Ere, & Sale. Sign. ♂.

Sapo Albus est nitrum. ♂. Germ. Salpeter. Lexic. Brun.

Sapo, Smegma seu Savanetta Hispanica Germ. Spanische Senffen. Præparatur in
Hispania, & exinde hoc transfertur.

Sapo Medicatus seu odoratus, est qui ex Smegmate Veneta & odoriferis ingre-
dientibus præparatur, Germ. Wohlriechende Senffen.

Sapo Niger, Melano Smegma. Germ. Schwarze Senffen.

Sapo Odoratus seu medicatus. Germ. Wohlriechende Seiffen.

Sapo Venetus, optimus est qui Venetiis ex Cineribus Turcicis, & Sæbo præpa-
ratur S. A. & Venetiis huc apportatur. Germ. Benedische Senffen.

Saponaria Germ. Senffen-Kraut vid. Herbas.

Saponea, est Linctus ex Amygdalis confectus. Sive Looch.

Sapphirea materia, est Liquor, in quo non est aliqua impuritas vel corruptio sed
est Liquidum ab impuro quovis segregatum. Johnsonius.

Saprias,

- Saprias**, est nomen Vini generosæ fragrantissimi, ipso nectare nobilioris, quod & Anthosmias alias vocatur. *Linden.* Ex: X. Cap. 129.
- Saraffi**, id est, Gypsum, Germ. *Gyps. Mart. Rul. & Johnsonus.*
- Sarca, Sarra, sayrsa** id est ferrum ♂. Germ. *Ensen. Mart. Ruland. & Johnson.*
- Sarcion** est Lapis coloris rufi, Carnation colour *Johnsonus. Lex. 3. fol. 70.*
- Sarcocolla**, *Gluten carnis, Carnis glutinum*, Germ. *Fleisch-Leim/Gummi* / est Lachryma gummea in granulis Mannæ seu pollini Thuri similis, colore candido seu subrutto, vel flavo, sapore amara, dulcedinemque glycyrrhizæ emulans, post se relinquente, vel est Gummi arboris nascentis in Perside, spinosæ & nodosæ, ejusdem cum Lachryma nominis. Adfertur nobis ex Persia, dicitur & *Offa* conglutinari.
- Sarcon**, dicitur Cinnabaris ♀. Germ. *Zinober.*
- Sarcophagos**, specialiter epitheton tribuitur Lapi, qui Asius alias appellatur.
- Sarcoticon** dicitur Medicamentum carnis generationem promovens; vel quod carne ulcus implet. *Gal. L. 3. c. 2. L. 2. c. 4.*
- Sarda** seu *Sardius Lapis*, vid. Lapis Carneolus. Germ. *Carneol.*
- Sardon**, est Herba similis apio, quæ mordicata maximum causat risum, unde mors sequitur. *Johnsoni Lex. 3. folio 70.*
- Sardonius**, *Sardous*, est epitheton Risus convulsivi ab Herba Sardon ita dicti. vid. *Barthol. & Keuchen*: & est Risus præter voluntatem nobis adveniens.
- Sardonyx ruber pellucidus**: habet speciem unguis humani, impositus manibus, in superioribus partibus appetit Onyx, in altera parte Sarda, Germ. *Halb ein Carneol und halb ein Chalcedonier. Mart. Rul. & Johnsonus,* Chiocc. d. l. p. 241.
- Sare**, sunt Pilulae apud *Matth. Sylvat.*
- Sarfar**, id est ferrum ♂. Germ. *Ensen. Mart. Rul. & Johns.*
- Sargos**, vocatur Piscis marinus littoralis, ad cibum maximè commodus. vid. *Aldrov. L. 2. de Piscibus. C. 16. & Jul. Alex.*
- Sarmentum**, *Virgultum aridum vel surculum exsuccum* significat.
- Sarnicum**, *Secchien, Sacen*, id est, Draconis. *Mart. Rul. & Johns.*
- Saroba & Sarobi**, *Carobea & Cærobia* vid. *Siliqua dulcis.*
- Sarsaparilla** seu *Salsaparilla*. vid. Radices Sarsapillæ.
- Sartago** est Vas ferreum instar Patinæ. *Lex. Brun.*
- Sassafras & Saffaphras**, Germ. *Sassafras.* vid. *Lign. Sassafras.*
- Saturantia**, sunt Medicamenta, quæ acidum è corpore nostro absorbent. *Lex. Blancardi.*
- Satureja**, Germ. *Saturej.* vid. *Herbas.*
- Saturni Crocus**, propriè Minium Δ est Germ. *Wennig.*
- Saturnus** ♀, Chymici tribuerunt hoc nomen Plumbo. *Mart. Rul. & Johns.* Sign. ☐, ♀, ⚡, ⚡, ⚡, ⚡.
- Satyriæ**, est nomen confectionis & Antidotæ, Venerem stimulantis, apud A. ginet. *L. 7. cap. II.*
- Satyrium Basilicum** seu *Regium*, vel *Tripbyllum, Palma Christi.* vid. *Rad. Satyri.* Germ. *Stendel-Wurzel.*
- Savanetta**, *Sapo seu Smegma* ♦ Germ. *Senffen*/videatur *Sapo seu Smegma.*
- Savich**, Arab. est Farina subtilis, Valesc. de Tarant. Philon. Chirurg. cap. 6. pag. 810.
- Savonea**, nomen confectionis arteriacæ dælicatæ, contra Tussim, apud *Forest.* L. 16. *Obs. 4. Schol.*
- Saxa**, ex fodinis eruuntur quædam species Saxorum, quædam sunt arenaria, calcaria, fissilia, gradata, tincta &c. Videatur *Mart. Rul.* pag. 425. 426. & 427.
- Saxatilis** vid. *Petra.* Germ. *Stein oder Stein-Fels.*
- Saxifraga** seu *Lithontriptica*, sunt ea Medicamenta, quæ Calculum, Lapidem aut Arenam frangunt & expelluntur. Germ. *Stein brechende Mittel.*

Saxi-

111

- Saxifraga alba* vid. *Herb. Saxifragiæ seu Flores.*
Saxifraga Italica, sanguisorba vid. *Rad. Pimpinellæ Italicae. Lexic. Blanc.*
Saxifraga Major & Minor vid. *Pimpinella Germ. Pimpinell.*
Saxifraga Montana vid. *Rad. Dentariae minoris. Germ. Zahn-Wurzel-Klein.*
Saxifraga Rubra vid. *Alkekengi s. Halicacabi, & Radices Filipendulæ.*
Saxifraga Tertia, Lithospermum majus vid. *Semen Milii Olis Germ. Meer-Hirschen.*
Saxifragum, quivis Lapis, qui Tartarum in Homine frangit & dissolvit *Saxifragum* est *Mart. Rul.*
Shestis id est Extinctio. vide Extinctio, Germ. Eine Ausleschung.
Shesten, id est Calx viva ♀. Germ. Lebendiger Kalc. *Mart. Rul. & Johnsonus.*
Scabiosa seu Herba Apostematica vid. *Herbas Germ. Apostem-Kraut.*
Scacurcula est *Ex Ossis de Corde Cervi Mart. Ruland. & Johnson.*
Scala Cœli, Frasinella & Frasinula Italica vid. *Rad. Sigilli Salomonis.*
Scammonia, *Scammonia*, *Scammonium & Scammonium, Lachryma Apopleumeni*, est
Succus vel Lachryma ex Radice longa, Lacryma dactyli, Lacryma Sanili,
Volubilis Syriaca seu Antiochene crassa, candida interius, ex qua Succus
colligitur, qui densatus ad Medicinæ usus servit. Vele est Succus inspissatus
ex Lactescente Radice alicujus Convolvuli, Scammoneū dicti; Laudatur
nitidum, rarum, leve, colore quam simillimum Taurino Glutini, fungo-
sum, tenuibus fistulis. Nonnulli addunt ut Linguæ tactu albescat: huic
notæ fidendum non est: Hoc enim evenit adulterato, admisto Tithymalli
Lacte. Hæc autem nota, longè certior est, nempè si gustatu Lin-
guam non urit, quemadmodum Tithymallus. Nascitur in Asia Mysia, ali-
isque Regionibus, reperitur in Insula Creta. Probatur quod ex Antiochia
& Armenia per mare ad nos ex Alexandria Ægypti adfertur.
Scammonii Magisterium vocatur etiam ♂ *Syrius.*
Scammonium Præparatum est *Diagrydium præparatum & Pratum.*
Scammonium Sulphuratum seu *Diagrydium Pratum* fit per accensionem ♀ *ris*,
vel insperso ♀ re ♂ fato in Eres Anitos sub charta perforata, cui
Scammonium Satum impositum est. Germ. Geschwefeltes Scammonium.
Scammonium seu Diagrydium Rosatum est *Cholagogum insuccatum.*
Scana, dicitur Enema seu Clyster. Germ. Ein Enstir.
Scabis. Hippocr. accipitur pro Mensura, quæ alias Concha dicitur. vid. *Foës.*
d. l. vid. Concha.
Scapus, idem quod Caulis, medium inter Caput & Radicem.
Scarabæus Cornutus. Germ. Schröder Est in Medicina usualis.
Scarabæus Pilularis, Pilularius, Solaris & Stercorum. Germ. Ross-Käfer/Pferdt-Käfer
Wist-Käfer usualis in Medicina est.
Scarabæus Rutilus major, Manen-Käfer / minor Brach-Käferlein.
Scarabæus Undulatus seu *Contarellus & Vermis Majalis* Germ. Radden Schmalz-
Käfer oder Manen Wurm / nec hic inidoneus.
Scarabæolus parvus id est *Cantharis* Germ. Spanische Fliegen.
Scardula, vocatur Piscis, qui & Brama dicitur, Cyprino similis, longè verò i-
gnobilior, stagnantibus Vis gaudens, foedo mucore & luto vicitans,
Jul. Alex. & Aldrov.
Scariola est *Endivia minor.* vide *Herbas vel Semina.*
Scarlatum vide *Chermes seu Kermes.*
Scarlea est *Horminum.* vide *Herbas.*
Scarus, *Piscis* vocatur saxatilis, squamosus. vid. *Aldrov.*
Scavazolum Materialiarum sunt *Cinnamomi fragmenta* Germ. Stoss-Zimmet/^o
der Zimmet-Stücke.
Sceleron, Sceletos & Sceletum Germ. Ein Bein-Örper/ Bein-Grassel / est Ossium
totius corporis arida compages, arte Anatomica, articulis suis conjuncta.
Scerastes, id est Factitius; dicitur de Vino apud *Diosc.* & *Linden.*
Schananthum & Schoenanthum vid. *Herbas*, Germ. Kamehl-Heu oder Strob. Sche-

Schehendenigi Mart. Rul. *Schehendenigri Johnsonus* est Cannabis seu Semen ejus.
Germ. Hanff oder Hanff-Samen.

Scbias, Schion, Schiaticus, pro Ischias, Ischon, Ischiaticus, legitur apud Keuchen
ad Samonic. pag. 238.

Schina, Radix Sinarica, China, Germ. China-Wurzel vid. Radices Chinæ.

Schinus, Cepamarina & Cepaporci Germ. Meer-Zwibbel vid. Rad. Scillæ.

Schistos seu *Schistum*, est species Hæmaritis, sed pallidior, crocei coloris & friabilis, sua natura fissilis, concremento & alterno cohaerentium venarum discursu pectinum modo, Ammoniaco & simili similis. vid. Plin. Libro 33. c. 4.

Schistos vel Schiston, O quoque vocari testatur Lang. L. 2. ep. 32. Lac quoque vocatur, in quo Lapidem niti fuerunt extinti Stercus caninum: vel quando Lacti ferventi & instillatur, L. 3. de Al. Fac. cap. 15.

Sciden, id est Cerussa. ♀. Germ. Bleß. Mart. Rul.

Silla, & Schinus idem quod Squilla. Germ. Meer-Zwibbel vid. Rad. Scyllæ.

Scinci seu *Stincimarini*. Germ. Meer-Stinken / Animal est Vtile, quadrupes & genere Lacertorum, squamis luteis vestitum, alexipharmacum est, ingrediturque Mithridatum Damocr. & alia Antidota pro lubitu Medicorum. Per Venetas apportatur. vid. Aldrov. Lang. & Schreder.

Scirona est Ros Autumni. Germ. Thau im Herbst. Dorn. Mart. Rul. & Johnson.

scirpula, Apiana, Moschatella, Stacula, Sticula, vid. Venucula.

Sclarea est Horminum seu Orminium. Germ. Scharlach vid. Herbas.

Senips, dicitur Vermiculus, qui ineunte vere, nascitur, cum germinare vites, earumque pars turgere incipit; unde germen, quod oculum vocant, exit. Gal. Lib. 9. de simpl. Fac. § Terra famia. Alii ad Formicas hoc nomen applicant nostrates minimas. Aldrov.

Scobs, Scobis & Scobes, idem quod Ramentum vel Rasura. Ita *Scobs eboreæ* legitur apud Scribon. n. 16 apud Cels. legitur scobis. Scobs strictè quoque notat Erem clavellatum ♀ h. e. alcali; item Scoram cuiusque Metalli. Mart. Rul. & Johnsonus, in qua significacione etiam à Fratre Basilio Valentino accipitur. Testam. Ultim. L. I. 20.

Scoleces, est genus Vermium, vid. Lumbrici.

Scolecia, epitheton Æruginis, cuius duo sunt genera; fossilis & factitia. Diose. L. 5. cap. 92. Libav. Synt. A. Ch. L. 5. cap. 23;

Scolex, Vermis, idem quod Lumbricus, irem Helminthes.

Scolopendra, nomen est Animalis venenati, tuis tamen varia dantur genera. Alia Terrestria, alia Marina de quibus vid. Aldrov. L. 5. de Insect. cap. 15. & L. 7. cap. 6. &c.

Scolopendris, Lucem esse Terrestribus innatam, legitur in Eph. Nat. Cur. Ann. 1. Obs. 138.

Scolopendrium verum seu *minus* est Ceterach. Germ. Milz-Kraut vid. Herbas.

Scolopendrium vulgare seu *majus* est Lingua Cervina Germ. Hirsch-Zunge vid. Herbas.

Scomber, Scombrus, vocatur Piscis. vid. Aldrov. & Lang.

Scope Absinthii Germ. Wermuth-Zweiglein vid. Absinthii Herbam.

Scops, est nomen Avis. vid. Aldrov. Libro 8. Ornithol. cap. 4.

Scorax, est Gummi Olivæ. Mart. Rul. & Johns.

Scorbutica, sunt Medicamenta acidum temperantia & Diaphoresin procurantia, quibus Scorbutus medetur, Germ. Schar-Bock's-Mittel. Lex. Blanc.

Scordilium seu *Scorbium & Scordium* Germ. Lachen Kneblein vid. Herbas.

Scordolosarum, est Assa foetida. Germ. Teuffels-Roth.

Scorie, propriè dicunt. Sordes metallorum Fæces vel Recremeta eorum. Gal. L de S. F. Diosc. L. 5. c. 94. 97 & 101. Scoriarū & rī. h̄ bi virtutes explicat. M. wt. Rul.

Scoria vocat Recremétū illud, quod in prima corruptione ad substantiā & rī non pertinet. Basil. quoq; d. l. c. 21. de Scoriis Metallorum tractav. t. Helmont.

- Scorias quoque vocavit *Stercus* sive *Excrementum liquidum* ☐ ne : de Lithias. cap. 4. n. 21. & cap. 6. n. 16.
- Scorith*, id est Sulphur. ♀. Germ. Schivesel. Mart. Rul. & Johnsonus.
- Scordiana*, *Scorodiana*, *Scordionia*, *Salvia Bosci*, est *Salvia syvestris* Germ. Wilde Salben vid. Herbas.
- Scorodon* id est Allium Germ. Knoblauch vid. Rad. Alii.
- Scorpæna*, *Scorpis*, est nomen Piscis à Scorpio distincti ; cujus Historiam cum Ufu tradidit Aldrov. L. 2. de Pisc. cap. 27.
- Scorpiaca*, epitheton est Antidotum cuiusdam, quæ iestibus Scorpionum medetur. apud Galen. L. 2. de Antidot. cap. 12.
- Scorpio* & *Scorpius*. Germ. Scorpion / est Animalculum venenosum, cuius Cauda semper in iectu est, de quo præparantur Oleum Scorpionum simplex & compositum. Plura legenda sunt apud Aldrov. Scheder. Frid. Hoffmannum & alios. Sign. M, M, M.
- Scorpio Caudatus* apud Chymicos est tum vivum.
- Scorpius Constrictus* apud Chymicos dicitur Ferrum præparatum ♂. præparat. Germ. Præparirt Eisen. Mart. Ruland. & Johnson.
- Scorzonera* Germ. Schlangen Mordt. vid. Rad.
- Scriptulus* est Pondus tertiae partis Drachmæ vel XX. Granorum v. Scrupulus. Sign. ፩, ፪, ፫.
- Scropha*, idem est quod Sus foemina, Porcus Germ. Ein Schwein.
- Scrophularia Major*, *Milleborbia* vid. Radices Germ. Braun Wurzel.
- Scrophularia* seu *Scrofularia minor*, *Chelidonium minus* Germ. Schor: Bock: Kraut. vid. Herb. Chelidone, min.
- Serupulus*, *Scriptulus* & *Scripulus*, est tertia pars Drachmæ. Continet Scrupulus gr. XX. seu Obulos duos vid. Gramma. Sign. ፩, ፪, ፫.
- Scuma*, idem quod Squama. Dorn. Mart. Rul. & Johns.
- Scuta Tabes*, id est Testudo. Mart. Rul. & Johnsonus.
- Scutum*, est Emplastrum, Scutum referens, quod Stomacho, Cordi, aliisve Locis applicatur. Germ. Ein Schild oder Starck Pfäster.
- Scybelites*, nomen Vini vel potius Musti, quod sua sponte ex Uvis passis extillat, utpote Vinum ultra effundentibus, Aët. Libro 9. Cap. 24. fuit è genere Protoporum, & à Gal. aliquoties laudatur. vid. Lind. Ex: X. §. 179.
- Scylacion*, vocatur quoddam Collyrium à Galen. & Aëtio præscriptum, sed diversimodè, notante Gorreo.
- Scylla*, *Scilla* sive *Squilla* & *Schinus*. Germ. Meer Zwiebel vid. Rad. Scyllæ.
- Scyphus*, idem quod Cyathus Poculi genus, olim ligneus, teste Langio, l. 1. ep. 29. vide Cyathus. Cireorum Scyphorum duodecim fit mentio apud Galen. Lib. de Opt. Sect. cap. 14.
- Scyri Nicandri Radix*, *Erythrodanum* vid. Rad. Rubiæ Tinctor. Germ. Färber Röthe.
- scytale*, appellatur Serpentis species : cuius Historiam & Veneni naturam, descripsit Aldrov. Lib. 1. Hist. serp. & Drac. c. 9.
- Scythica*, *Sylitra*, *Regulitia*, *Libyestasum*, *Eutiglycea*, *Rad. dulcis* vid. Rad. Liquiritiae Germ. Süß Holz.
- Scylos*, Corium significat in genere, quamvis Gal. restrinxisse videatur ad Capitis Eutēm, velea, quæ sunt inter Cervicem & Tendines. &c.
- Seb* id est Aurum. ♂ Goldt & Alumen ♂. Germ. Allaun. Johns. dicitur Sed. Mart. Rul. loco sed, posuit Sel.
- Seb*, *Immaturi Coloris*, est Scabiosus Johnsonus. Mart. Rulandus verò scriptit seb Immutati Coloris, id est, Scabiosus.
- Sebaston*, *Pruna pectoralia nigra*, Germ. Schwarze Brust-Beer vid. Sebesten.
- Seberius*, vocatur Fructus Mandragoræ. Germ. Allaun.
- Sebesten*, *Sebestena*, *Sebaston*, *Pruna*, *Pruneola pectoralia nigra*, *Sericia nigra*, *Pruna Sebestena*, *Mixa*, *Alyxaria* & *Mixi*. Germ. Sebesten oder Schwarze Brust-

Beerlein. In Syria ac Ægypto proveniunt, unde ad nos in Germaniam advehuntur.

Sebetum, i. e. Anethum. Germ. Dillkraut.

Sebum, seu **Sevum**, dicitur oleosa & pinguis Substantia, Adipe siccior, & magis concreta compactaque, &c. vid. Sevum.

Secale, Frumenti genus, nobis hodie quam optimè notum; cum Panis quotidianus ex eo parari soleat: Vilior Panis est triticeo, aut è Zea parato. Vocatur & Siligo, Rogga, item Secla.

Secretum, est Res secreta, vel Arcanum. vid. Arcanum.

Sectacra, idem quod Flos Sectarum, & denotat Florem Nucis Moschatæ. Dorn. in Lex.

Secundine preparatio, abluantur Secundinæ Foeminæ primiparæ, optimè cum Vino albo, exsiccantur citè, & sentur, Detur ad. 5j in Epilepsia, Utero strangulato, in Partu difficiili &c.

Secus, id est Aurum. ☉ Germ. Gold. Mart. Rul. & Johns.

Sedaff, id est Concha marina. Germ. Meer-Schnecke.

Sedativa. Medicamenta sunt, ut Mitigativa dolorum, Quietem agris adfrentia, simul Curativa & Sanativa. Mart. Rul.

Sedem, est Vas. Johnsonus in Lex. 2. fol. 7.

Seden, Sednia & Segax, est Sanguis Draconis. Mart. Rul. & Johns.

Sedenegi dicitur Lapis Hæmatites, ut est apud Libav. Apoc. Herm. part. prim. cap. 2. Tom. II. Oper. p. 232.

Sedhe, id est Cynabrium. Mart. Rul. & Johns.

Sediman, i. e. Urina. ☐ Germ. Urin.

Sedma, Scedune, Sedune, Sendanegi, Sendanegum, est Hæmatites. Mart. Rul. & Johnson.

Sednia, Sedina, Seden & Segax, est Sanguis Draconis. Mart. Rul. & Johns.

Sedum Agreste, Aizoon Agrion, vid. Crassula major, Germ. Knaben-Kräut.

Sedum Marinum, est Aloës. Germ. Bitter Aloe.

Sedum majus & minus, vid. Sempervivum majus & minus. Germ. Groß und kleine Haub-Kräut.

Segax, Sedina, Seden & Sednia, est Sanguis Draconis. Mart. Rul. & Johns.

Seges, dicitur vel de Frugibus, vel de Arvo, in quo Fruges coluntur.

Segith, sagith & sernech, id est Vitriolum ☉ Mart. Rul. & Johnsonus.

segregatio, in genere etiam Sequestratio dicitur, est ut non confluent Resoluta ut Colliquabilia, sed quælibet pars separatim tenetur, estque etiam Distractio & Extractio, & segregatio. Mart. Rul. & Johnsonus. Dicitur etiam Dissolutio & Separatio.

sel, id est Sambucus. Germ. Holdet/oder Holzunder. Mars Rul. & Johns.

selachos, dicitur Piscium genus Cartilagineum, cui Cartilago Cutis loco est, veluti Squatina, Pastinaca, Raja, Galen. lib. 3. cap. 36.

Selatus, Satir, Saic, Solat, id est Argentum vivum ☉ Mart. Rul. & Johns.

seldonium, Alkali, quid Paracels. propriè vocet, non constat. Hinc sine dubio Dorn. in Dictionario Paracels. omisit. Intelligit vero rem in Liquore facile solubilem & Tincturam emittentem, uti patet Paragraph. Lib. 3. cap. 2. §. 4.

selekusi, i. e. Spuma Lunæ vel Talcum. Germ. Talc. sylvat. p. 177.

seleniacon, nomen est, quod Lunæ sacratum & dicatum fuerit, Viginti octo Medicamentorum Misturâ constans, quot nempe diebus Luna cursum menstruum peragit. Gorreus ex Aëtio & Aeginet. lib. 7. cap. 22. &c.

selenites & selenitis Lapis, vid. Lapis selenites.

seleucide, vocantur Aviculæ in Asia frequentes, quæ jugiter Locustas edunt, easque celeriter excernunt. Galen. lib. 6. Locust. Aff. cap. 3. Pro fabulosis habet Aldrov. Lib. 10. Ornith. cap. 5. &c.

Selibra, est Libræ Dimidia Pars, sive Unicæ sex 3vj. Gal. Libro 1. de C. M. P. G. cap. 4.

Selinites, epitheton Vini medicati, ex semine Apii, quod Selinon vocatur, parati. Dioscord. Lib. 5. cap. 74. Gorr.

Selinitis est Lunaria Germ. Mon. Kraut. vid. Herbas.

Selino Italorum vid. Apium palustre.

Selinon Cepaeom seu *Selinum Cepaeum* vid. Apium hortense.

Selinophyllum, *Tricophyes Apulei*, *Calliphylon Hippocratis*, *Adiantum & Amiantum Apulei*, *Herba Capillaris* vid. Trichomanes, Germ. Wieder. Todt.

Selinusia, epitheton Terræ, haud dubie à loco, quæ cum Chia Terra, inter optimæ refertur Remedia, contrà Ambusta. Gal. Libro 9. de S. Fac. §. de Samia Terra.

selfas id est Filix. Germ. Fahren. mart. Rul. & Johnf.

Sem: ita à Medicis præscript. notat semper Semen legendum esse; aliquando etiam Semis vel Semissis legend. est.

Semen in Officinis minutiores Plantarum Fruſtus denotat, ex quibus simile nasci potest. Lex Blancardi.

Semen, Chymici quoque & Metallurgi, ad suos Labores transtulerunt *Spermatis* & *Seminis* vocabula. Ita Aurum fieri dicitur ex O ri Semine, Semen appellando vim prolificam. Est enim indita cuique rei naturali virtus quædam, ut se propaget. Tb. Chym. Vol. II. pag. 344. Adde Libav. Th. II. Oper. pag. 342. in opere Lapidis Philosophici, interdum *unum*, interdum *duplex* *Semen* proponitur. In hoc tamen conveniunt, quod & rius Philosophorum dicatur *semen*, aliquando tamen cum limitatione, fœmininum, ad differentiam masculini; quod est O rum, in calcem purissimam redactum. Tb. Chym. Vol. IV. pag. 401. & alibi. Plura de Semine quæc in Indice VI. Voluminum. *Semen Veneris* dicitur Squama Eris.

S E M I N A.

semen Absynthii Alexandrini, Judaici, seu santonici, Ägyptiaci, Gallici, dicitur & *Semen Cine* sive *Cynæ*, *semen Sandum & Sandonicum & Sementia*, *Semen lumbicorum, sonentia & Zedoarie*. Itemq; dicitur *Hagiospermus*, *Semen Santonicum*. Germ. Wurm. Samen / Zitwer. Samen. Semen è Sinarum Regione ultra extremas Indiae Oras & inde ad nos, ex Alexandria Ägypti ac aliis meridio nalibus Locis, adfertur. Eligendum magnum & odoratissimum non pulverulentum.

Semen Accipitrinæ vid. *Semen Sophiæ* Germ. Well. Samen.

Semen Acetosæ majoris, pratenſis ſylvestris seu *Oxalidis*. Germ. Ampfer. Kraut. Samen und Sauer Ampfer. Samen. Nascitur in Pratis & hortis.

Semen Agni Casti, *Lecisticæ*, *Anisomaniæ*, *Lygi*, *Agoni*, *Tridactyli*, *Arboris Casti*, *Salicis Alexandrineæ*, *Amerine*, vel *Marine*, *Semen Eleagni*, *Viticis & Piperis Monachorum*, *Piper agreste*, *Piper Eunuchorum & Monachorum*, *Arboris Castæ & Salicis Marine*, Germ. Schaaff Mülb. Samen / Reusch. Baum und Reusch Lamb. Samen / Abrahams Baum. Samen / Kloster und Münchs. Pfeffer / Altseim. oder Borst. Samen. Nascitur in fluminum ripis, asperisque Locis ac torrentium alveis.

Semen Alkekengi seu *Halicacabi*, *Saxifrage rubre*. *Solani Halicacabini*, *Solanirubei*, *solanum vesicarii*, *semen seu Bacca Solatri rubei*, *Bacca vesicaria*, *Physalides*, *Cerasa Judeorum & Cerasa Terræ*, Germ. Juden. Kirschen / Boborellen / Schlitten / Juden Döcklein / Winter Kirschen und rother Nacht-Schatten. Samen / Erdt. Kirschen / Stein. Kirschen / Juden Hühlein / rothe Schlitten. Crescit in Vineis, colitur etiam in Hortis.

Semen Altheæ, *Bismalve*, *Ibisci*, *Malve visci*, *malva palustris*. Germ. Eibisch oder Ibis. Kraut. Samen / Henk. Wurzel oder Hülff. Wurzel. Samen und wilde Pappeln. Samen. Crescit Locis humidis.

Semen

Semen Amaraci vid. *Semen Majoranæ*. Germ. *Majoran-Samen*.

Semen Amaranthi, *Floris Amoris*, vid. *Flores Amaranthi*.

Semen Ameos seu *Ammeos*, *Ammi Cretici* vel *veris Amios*, *Cumini Æthyopici & Cymini Regii & Ammioselini*, *Ammi veri*, *Cumini Alexandrini*, *Ammi Cretici*, Germ. *Ammen-Samen* oder *Cretischer Ammen-Samen*. Advehitur ad nos ex *Alexandria Ægypti Venetas* in *Germaniam*. Spectat ad numerum 4. *Seminum Calidorum minorum*.

Semen Amomi, quid propriè sit, multæ & variæ de eo sunt sententiæ, *Semen quidē prostat in Officinis*, quod ab Orientे defertur, censetur vero esse ion, *Sifon* vel *Sinon* *Dioscoridis*. Transportatur ex India *Amomum Racemofum* dictum. Quidam Authores substituunt *Cardamomum majus*, *Cubebas*, *Bacca Juniperi*. De hoc legatur *Baubinus*, *Nicolaus Medicus Veronensis*, *Franciscus Pona* &c. Spectat ad numerum 4. *Seminum Calidorum minorum*.

Semen Anomi *Dioscoridis* est *Piper Matth.*

Semen Anethi hortensis. Germ. *Düll* oder *Düllen*: *Samen* / *Kämmerling-Kraut-Samen*. Seritur in Hortis.

Semen Angelicæ, *Costi Nigri*, *Angelicæ montane*. Germ. *Angelsen-Samen* / *H. Geist-Wurzel-Samen* / *Engel-Wurzel und Brust-Wurzel-Samen*. Cre- scit in montibus Helvetiis, ex quibus in copia affertur.

Semen Anguriae vide *Semen Citrulli*.

Semen Anisi & Anefi, *Aniteti*, *Cynimi dulcis*. Germ. *Anis-Samen* / *Eniß-Samen* ex Italia, Bambergia & aliis Locis advehitur. Spectat ad numerum 4. *Seminum Calidorum Majorum*.

Semen Antheræ Liliorum alborum, Germ. *Das gelbe Sämlein in der weissen Lilien* / vid. *Flores Liliorum alborum*.

Semen Antheræ Rosarum rubrarum, Germ. *Das Sämlein in der rothen Rosen* / vid. *Flor: Rosarum rubrarum*.

Semen Anthos seu *Rorismarini* vid. *Flor. s. Herb. Rorismarini*.

Semen Apii Alexandrini, *Oleris Atri* seu *Olusatris* Germ. *Alexandrinischer Peterlein-Samen*.

Semen Apii Macedonici seu *Saxatilis*, vid. *Sem. Petroselini Macedonici* Germ. *Macedonischer Peterlein-Samen*.

Semen Apii Montani seu *Oreoselini* vid. *Semen Petroselini Montani* Germ. *Berg Peterlein-Samen*.

Semen Apii Hortensis vid. *Semen Petroselini vulgaris* Germ. *Petersilien-Samen*.

Semen apii palustris seu *Officinalis*, *Apii vulgaris* seu *Eleoselini*. Germ. *Eppich-Samen* / *Wasser Peterlein-Samen* / *Wasser Morellen* / *Wasser Eppich und Wasser Marck-Samen* / *Braun Peterlein-Samen* / *Nascitur in humidis & Seritur in Hortis*. Spectat ad numerum *Seminum 4. Calidorum minorum*.

Semen Apii sativi vel *veri* vid. *Semen Petroselini* Germ. *Petersilien-Samen*.

Semen Aquilegiae seu *Aquileja & Aquilina hortensis & silvestris*, Germ. *Aqelen und Akelen-Samen*. Diversæ reperiuntur species Florum colore vel plenitudine. Seritur in Hortis, sponte tamen nascitur in Pratis uliginosis, Montibus sylvosis & inter Saxa & Fruteta.

Semen Asparragi, *Aspharagi & Sparagi domestici*, seu *hortensis* vel *sativi*. Germ. *Spargen-Samen* oder *Corallen-Kraut-Samen*; Seritur in Hortis, gaudetque arundinetis & Locis petrosis.

Semen Atriplicis vid. *Herb. Atriplicis*, Germ. *Milten*.

Semen Avenæ vel *Semen Bromi* Germ. *Haber* Colitur in Campis.

Semen Aurantiorum, *Mali Arantie* sive *Mali Aurantie*, *Aurei-Mali*, *Mali Arantie* seu *Mali Nerantie*. Germ. *Pomeransen-Kern*. Ex Gallia Hispania & Italia ad nos apportatur.

Semen Balenarum seu *Ceti* Germ. *Bald-Rath* / *Wall-Rath*. vid. *Sperma Ceti*. *Semen Bardanae* seu *Lappa majoris*, *Personariae* seu *Personatae majoris*, *Semen Arcis*

- Arcii.* Germ. *Groß-Kletten-Samen* / *Groß-Docken-Kraut-Samen*. Crescit locis uidis juxta flumina & similia.
- Semen Basilici*, *Ocimi seu Ocymi*, *Semen Herbae Basilicae*, seu *Herba Regia*, *Bacharis Germanicae*, *Ocimi magni*, *Ocimi medii vulgaris*. Germ. *Basilien Samen*. Colitur in Hortis.
- Semen Bauciae seu Dauci sylvestris*, vid. *Semen Pastinacae Sylvesteris*.
- Semen Berberum*, *Berberum Dumetorum*, *Oxyacanthe*, vel *Oxyacanthi*, *Crespi fructus*, *semen spinæ acide vel Sandre*. Germ. *Satverach* / *Satverdorn* / *Peisselbeer* / *Erbselen* und *Wein-Näglein* / Samen. vide *Acini seu Arilli*. Fruticat in sepibus, frutetis montosis locis siccis & ∇ sis &c.
- Semen Bismalvae, Ibisci, Malvae visci*. vid. *Semen Altheæ*.
- Semen Bombasi & Bombacis*, *Coti & Cotti*, *Gossypii*, *Lane Xyli*, *Gossypii frutescentis Semine albo*, est *Semen arbusculæ exoticæ ferentis fructus instar nucis crinitæ*, in qua *Semen latitat lanugine mollissimâ involutum*. Seritur in *Creta*, *Cypro*, & *Sicilia*: quin & in *Apulia* aliisque Regionibus nascitur. Germ. *Baum-Wollen-Nüklein oder Wall-Körner*: Samen. vid. *Gossypium*.
- Semen Borraginis*, *Buglossi latifolii*, *Buglossi veri*, *Buglossa urbane*. Germ. *Borabi* / *Borragen* / *Borras* / oder *Borreßch*: Samen. Crescit ut plurimum in Hortis, tum quoque locis incultis.
- Semen Brasice*. vide *Semen Caulium*, Germ. *Kohl-Kraut-Samen*.
- Semen Brusci*, vide *Radices Brusci seu Rusci*.
- Semen Buniadis*. vide *Semen Napi*. Germ. *Stech-Rüb*: Samen.
- Semen Cannabis & Cannabis seu Cannabi*, *Cannabis majoris seu Sativa*. Germ. *Hanff*: Samen oder *Hanff-Körner*: colitur in Agris.
- Semen Cardui benedicti seu Sandi*, *Attractilis seu Cnicisylvestris alterius Theophrasti*, *Cnicisupini*. Germ. *Cardobenedicte oder gesegneten Distel-Samen* / *Spinnen Distel und Born-Distel-Samen*, colitur in Agris & Hortis.
- Semen Cardui Marie seu Cardui ladei & Spine albe hortensis*, *Cardui albis maculatis notati vulgaris*, *Cardui albi & Chameleen Brunf*. *Cardui Mariani*, *Cardui Leucographi*, Germ. *Marien Distel* / *Behe-Distel* / *Frauen-Distel-Samen* / *Weg-Distel und Stech-Distel-Samen*. Seritur in Hortis & saepius crescit in locis incultis.
- Semen Cari, Carei, Carvi, Cumini pratensis, Carvi Officinarum, Sem. Carii, Carnabadii Simeonis Sethi, Careo semen*. Germ. *Wiesen-Kummel* / *Fisch-Kummel* / *Feld-Kummel und Weg-Kummel* / *Matten-Kummel*. Nascitur in Pratis & colibus uliginosis. Spectat ad numerum 4. seminum calidorum majorum.
- Semen Carthami*, *Cnici seu Cneci*, *Cnicisativi seu vulgaris vel urbani*, *Cnici flore Croceo*, *Croci sylvestris*. Germ. *Wilder Saffran*: Samen / *Saffler* / *Safflor* und *Garten Saffran*: Samen / Colitur in Hortis Galliae, Germaniae, Italiae & aliis locis.
- Semen Cataputiae majoris seu Ricini vulgaris & Cici manus & Palma Christi, Granum regium majus*, *Alkarva*, *Chervà*, *Semen seselis Cyprii*, *Pentadactyli*, *seseli agrestis*. Germ. *Wund-Baum-Körner* / *Große Treib-Körner* / *Creuz-Baum-Körner* / *Mollen-Kraut-Körner*. Colitur in Hortis, tum ob raritatem, tum ob Talpas, quæ ejus præsentiam fugere dicuntur. Potenter bilis & pituitam per superiora & inferiora pellit. Dosis nucleorum Num. XII. plus, minusve, rarissimi itidem usus est.
- Semen Cataputiae maxime seu Ricini Americani*. vide *Grana Tigliae seu Tilli*. *Purgier-Körner* oder *Bohnen*.
- Semen Cataputiae minoris*, *Lathyridis*, *Efsula Vulpina*, *Granum Regium minus*, Germ. *Spring-Körner* / *kleine Treib-Körner*. Recensetur inter genera *Tithymaliorum*, utpote tota candido & lacteo succo turgens. Colitur in Hortis. Purgatum violentia per secessum & vomitum humores biliosos & seruos. Dosis à bacis Num. VI, ad XII,

Semen

- Semen Cataputiae maxime seu Ricini Americani.* vide *Grana Tigliae seu Tilli, Pur-gier-Körner oder Bohnen.*
- Semen Cataputiae minoris, Latbyridis, Esula Vulpine, granum Regium minus, Germ. Spring-Körner/kleine Treib-Körner.* Recensetur inter genera Tithymal-lorum, utpote tota candido & lacteo Succo turgens. Colitur in Hortis. Purgat cum violentia per Secessum & Vomitum, humores biliosos & sero-sos. Dosis à Baccis No. VI. ad XII.
- Semen Caulium sive Brasifae, Brasifae candidae, bortensis, levae, prime, sativae, vulgaris.* Germ. Kohl-Kraut-Samen. Colitur in Agris & Hortis.
- Semen Cepae seu Cepe, Cepae albae, rotundae, rubrae, sativae, vulgaris.* Germ. Zwibel-Samen. Colitur in Agris & Hortis.
- Semen Cerasorum, Nuclei excorticati, sive sint acidorum, amarorum sive dulcium Cerasorum.* Germ. Kirschen-Kern. Coluntur in Hortis & aliis Locis.
- Semen Cerefolii, Cerephylli, Cerifolii vel Gingidii, Chæropbylli sativi & vulgaris.* Germ. Kerbel/Körbel-und Körffel-Samen. Seritur in Hortis.
- Semen Cetis seu Balenarum* vid. Sperma Ceti. Germ. Baldt-Rath.
- Semen Chermes.* vid. Grana Kermes. Germ. Schorboch-Beer.
- Semen Ciceris rubri sativi, interdum albi substituitur.* Germ. Rothe Rüben oder Eicer-Erbsen. Crescunt Barnbergae in magna copia; pingue solum & ni-grum amat.
- Semen Cichorii sive Cichoria domestica, bortensis, sativae, sive latioris folii, Cichorii latifolii sativi, Seris sativae, Cichorii sativi albi, Taraxaci Arabici.* Germ. Weisser Weg-Weiß und Weißwarten-Samen; Colitur in Hortis.
- Semen Cinæ,* vide Semen Absinthii Alexandrini. Germ. Wurm-Samen.
- Semen Citri, Mali Citrei, Citriæ male, Citromale, Mali medici, Sem. Citrei Mali, Cedromeli, Mali Affyrii, Mali Hesperii, Cochymeli,* Germ. Citronen-Kern. Est se-men fructus Arboris exoticæ per totum annum virentis, Fructumque te-nellum cum mærescente simul ferens. Seruntur tanquam exoticæ in Hor-tis nostris, & advehuntur ex Gallia, Hispania & Italia.
- Semen Citrulli sive Angurie, Melanum Indorum, species Cucumeris est, fructu rotundo, quo reliquæ Cucumeris species quoad magnitudinem exupe-rat.* Germ. Angurien oder Citrusen-Samen oder Kern. Advehitur ex Italia, seriturque in Hortis & Viridariis. Annumeratur Seminibus Quatuor frigidis majoribus.
- Semen Cnici sativi.* vid. Semen Carthami. Germ. Wilder Safran-Samen.
- Semen Cocognidii, Coccognidii, Grana Gnidia* vocatur Fructus Laureolæ sive Me-zerei. Dicitur & *Chamælaea Germanica* seu *Mezereon Germanicum, Thimelia, Laureola* solio deciduo flore purpureo. Germ. Kellers-Halß. Foliorum ac Corticum præparatorum à Gr. viij ad Gr. xv Granorum à N.vi. ad.xii. assu-muntur. Nominatur quoque *Piper montanum*. Crescit in Sylvis & ap-portatur à Roma, Pisa & Neapoli &c. vid. Cort. Mezerei.
- Semen Coculi.* vid. Coœli Indi. Germ. Rockels Körner.
- Semen Colocynthidis.* vid. Colocynthis. Germ. Coloquinthen.
- Semen Coriandri majoris, Coriani & Corii, Pisi cordati.* Germ. Coriander / Colian-der/Wanzen-Dill/Wandt-Läuf. In Italia nascitur sponte in Campis & inter segetes. In Germania verò seritur in Agris & Hortis.
- Semen Cucumeris Antiquorum.* vide Semen Melonum.
- Semen Cucumeris esculenti, sativi, vulgaris.* Germ. Cucumern-Kern. Seritur in Campestribus & Hortis spectat ad numerum Seminum Quatuor frigidorum majorum.
- Semen Cucurbitæ sativæ, Sem. Cucurbitæ Camerariae, Cucurbitæ perticalis;* et si variant magnitudine, colore, figura; convenient tamen natura & viribus. Germ. Kürbis-Kern. Spectat etiam ad numerum Quatuor Seminum frigidorum majorum. Seritur in Hortis.
- Semen Cumini Æthyopici.* vide Semen Amœos.

- Semen Cumini sativi, Cumini Officinalis, Cumini Semine longiore, Cumini domestici, Cumini Romani, Cyminti. Germ. Kummich / Kummel / Römischer Kummel / Pfeffer-Kummel / Kram-Kummel und Garten-Kummel.* Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum majorum.
- Semen Cyami seu Fabarum. Germ. Bohnen. vid. Sem. Fabarum.*
- Semen Cydoneorum, Cotoneorum, Malii Cotoneae majoris & minoris, Germ. Rütten oder Quitten-Kern. Cultis gaudet, frigidis & humidis & convales amat, coliturque in Hortis.*
- Semen Cynæ. vid. Semen Absinthii Alexandrini & Domestici.*
- Semen Cynosbati, colligitur ex fructu Rosarum maturo. Germ. Aß - Küzeln oder Hahn-Butten-Samen. Crescit in campestribus juxta vias vel inter sepes, itemque in Hortis.*
- Semen seu Ossa Dactyli. vide Dactyli. Germ. Datteln.*
- Semen Dauci Cretici seu Cretensis, Dauci veri Dioscoridis, Dauci foliis Anethi seu Fœniculi, Seseli Cretici, Toralion Cordi. Germ. Candischer oder Cretischer Mohren-Kummel / auch Cretischer Vogel-Nest Samen. Nascitur in Insula Creta, unde nomen quoque habet, tum quoque in Italia. In Germania vero cum aliis peregrinis in Hortis colitur.* Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum minorum.
- Semen Dauci Nostratis. vid. Semen Pastinacæ sylvestris.*
- Semen Ebuli seu Sambuci agrestis vel humilis, Acini seu Arilli, Chamæches. Germ. Atticus / Henzlunder / Nieder-Holder und Acker-Holder Samen. vid. Acini seu Arilli. Ebulus differt à Sambuco, quod Sambucus arborescat, Ebulus vero herbaceo generi accedit.*
- Semen Endiviae albae, majoris, sativa, vulgaris, Intubæ seu Intybi latifoliæ, majoris, sativa, vulgaris, Seris domesticæ latifoliæ. Interdum Semen Scariole seu Endiviae minoris substituitur. Germ. Endivien Samen. In Hortis colitur. Spectat ad numerum Seminum 4. Frigidorum minorum.*
- Semen Erucæ seu Erucæ sativæ vel Erraticæ, seu Euromi, Ruculæ Marine majoris, Eruca, Latifolia alba sativa, Sinapi hortensis, Erucæ majoris, hortensis, Latifolia, Germ. Weisser Senff Raufsen. Semen Erucæ hortensis Officinalis est. Seritur in Hortis, gaudet arido solo, adeo ut in Muris quoque nascatur.*
- Semen Ervi. vid. Semen Orobi. Germ. Erven.*
- Semen Erysimi vulgaris, Verbenæ fæmineæ, Sinapi. Herba Sophie Chyrurgorum. Germ. Hederich / Wilder oder Weg-Senff Samen. Crescit juxta vias, urbes, ruderæ, hortosque.*
- Semen sive Faba major, sativa, vulgaris, Boona sive Phaselus major, Cyamus, Faba hortensis. Germ. Bohnen. Seritur in Hortis.*
- Semen Fœniculi seu Marathri, Fœniculi nostri vulgaris Hippomarathri. Germ. Fenchel Samen. Seritur Vere ineunte, in Locis apricis & modice saxosis, spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum majorum.*
- Semen Fœniculi Cretici seu Italici semine oblongo. Cretischer oder Italiänischer Fenchel-Samen. Crescit in Insula Creta seu Italia, ex quibus advehitur.*
- Semen Fœniculi marini. Germ. Meer Fenchel Bacillen und See-Peterlein. Vocabatur etiam Creta marina Off. Cretbanus, Crethamus.*
- Semen Fœnigræci seu Fœnugræci, vel Trifolii Græci & Fœnogræci, Semen Acgocerotis, Carpbi, Silicie, Siliculae. Germ. Foenum Græcum / Bock's oder Kühe-Horn-Samen / Griechisch Heu oder Klee-Samen. Seritur multis in Locis.*
- Semen Fraxini, Lingua avis, Fraxini excelsioris & non humilioris, Semen Orneoglossis, Semen Ligni Guajaci Germanici. Germ. Eschern / Eschen-Baum / Stein-Eschen / Brandt-Eichen und Wundt-Holz-Samen. Provenit in altis tenebris & humectis sylvis, nonnunquam & in lapidosis quibusdam agrorum limitibus.*

Semen

- Semen Fumariæ.* vid. *Herb. Fumariæ.* Germ. *Erd-Rauch.*
Semen Galeæ. vid. *Herb. Galegæ.* Germ. *Geiß-Rauchen.*
Semen Genistæ. vid. *Flor. Genistæ.* Germ. *Gnister-Blumen.*
Semen Gossipii. vid. *Semen Bombacis.*
Semen Granatorum. vid. *Granata seu Cort. Granatorum.*
Semen Halicacabi. vid. *Semen Alkekengi.*
Semen seu Baccæ Hederae Arboreæ. vid. *Herb. Hederae Arbor.*
Semen Hellebori nigri. vid. *Radices Hellebori nigri.*
Semen Hordei Hyemalis, Hordei majoris, Hordei polystichi hyberni, Germ. *Gersten.* Seritur ubique in Agris.
Semen Horminit. vid. *Herb. Hormini s. Orminii.*
Semen Hyoscyami seu Dioscyami albi, Jusquiami albi, Fabæ suille, vel Porcinae, Alteræ, Herbe Canicularis, Dentis caballini. Germ. *Bitam-Kraut/Säu-Bonen Schlaß und Doll-Kraut-Samen/ Rinds-Wurz oder Ziegenher-Kraut-Samen.* Crescit in cultis in Agrorum & Scorbium marginibus.
Semen Hyoscyami Peruviani. vid. *Herb. Nicotianæ.*
Semen Hyperici seu Fuge Dæmonum. vid. *Flores Hyperici.* Germ. *Eysop oder Hysop.*
Semen Ibischi, Bismalvæ. vid. *Semen Altheæ.* Germ. *Enbisch-Samen.*
Semen Imperatoriæ. vid. *Rad. Imperatoriæ seu Ostrucii.*
Semen Læduceæ hortensis, capitatae, cryspæ, sativæ, vulgaris, Germ. *Lattich Satat-Samen.* Seritur in Hortis; spectat ad numerum Seminum 4. frigid. minorum.
Semen Lapathi acuti, vid. *Radices Lapathi acuti.*
Semen Lappæ majoris, vid. *Radices seu Semen Bardanæ.*
Semen Lathyridis. vid. *Semen Cataputiae minoris.*
Semen Lentium vulgar. Germ. *Linsen.* Seruntur ubique in Agris. Dicuntur & *Lenticulae & Phaci.*
Semen Levisticæ Cretici, vid. *Semen Seseleos Massiliensis.*
Semen Levisticæ vulgaris, Seseleos Officinalis, silphii, Laserpitij, Laserpitii Eur op i seu Germanici, Hippiselini & Pseudo-ligustici vulgaris sativi, Smyrnii, Lacune. Germ. *Lieb-Stöckel-Samen/Badt-Kraut oder Säu-Kraut-Samen.* Colitur in Hortis.
Semen Limonum seu Citriæ malæ minoris. Germ. *Limonen-Kern.* Seritur tanquam exoticum in Hortis nostris & advehitur ex Gallia, Hispania & Italia.
Semen Lingue avis. vide *Semen Fraxini.* Germ. *Eschen-Baum-Samen.*
Semen Linis sativi, cœrulei vulgaris. Germ. *Leim-Säwen.* Seritur passim in campis, attrito & stercorato solo.
Semen Lumbricorum, Cyne seu Zine. Germ. *Wurm-Samen.* vid. *Sem. Absinthii Alexandrini.*
Semen Lupinorum Flore albo, vocatur etiam *Acortintus.* Germ. *Türkischer Wehl-Samen/Heng Bonen/Wick-Bonen/und Wolfs-Asch-Bonen.* Gaudet subulosa & calidiore Δ ra.
Semen Lycopodii, Musci terrestris, Pedis Leonini, Pedis Lupi, Musci terrestris Clavati & Larina musci. Germ. *Babe-Lapp/St. Johannis-Gürtel/Gürtel-Kraut/Neun-Hehl/Teufls-Klau/Trudten-Fuß und Löwen-Fuß-Samen.* Crescit in Sylvis desertis ac miricetis & montibus quibusdam.
Semen Majoranæ seu Amaraci vel Sampuchii, Amaraci seu Majorana majoris, sylvestris seu vulgaris, Majorana sativæ, latifoliae vulgaris, Tenuifolia vulgaris, Tenuifolia minoris. Germ. *Majoran/Mäseran/Mäseran und Majoran-Samen.* Seritur & fovetur diligenti cultura, gaudet stercorato humido & umbroso solo. His in locis raro maturatur, sed apportatur ex Gallia & Italia &c.
Semen Mali Punicæ. vid. *Granata seu Cort. Granatorum.*

- Semen Malvæ minoris, sylvestris, vulgaris, Malvæ sylvestris folio rotundo repente pumile, Malvæ sylvestris folio sinuato.* Germ. Pappeln / Käf. Pappeln / Hasen-Pappeln / Ross-Pappeln und Gänß-Pappeln-Samen. Crescit passim incultum, gaudet solo pingui & humido.
- Semen Malvæ palustris.* vid. Semen Altheæ, Germ. Eibisch.
- semen Malvæ visci.* vide Semen Altheæ Samen.
- Semen Melanthii.* vid Semen Nigellæ, Germ. Schwarzer Rümmel.
- Semen Melisse.* vid. Herb. Melissæ, Germ. Mutter-Kraut.
- Semen Melonum vulgar.* Semen Peponum seu Melopeponum, Cucumeris Antiquorum. Germ. Melonen-Kern. Spectat ad Semen in numero 4. Seminum frigidorum major. Loca insolata amat & benè subacta, colitur in Hortis.
- Semen Mespilorum, Mespilorum sylvestrium s. vulgarium, Lapes Mespilotum,* Germ. Mespel-Kern oder Mespel-Stein.
- Semen Milii semine albo vel luteo, milii rei.* Germ. Hirschens: gaudet solo & noso & humido.
- Semen Milii Olis seu Lithospermi majoris eredi, Lithospermi minoris legitimi, Saxifragæ tertie, Milii Olis sati vi, Lithospermi arvensis, Gorgonii, Semen Leoninum,* vocatur etiam Milium Soler, à monte Soler, in quo copiose crescit. Semen Diospori, Germ. Meer-Hirschen/ Stein-Samen / Stein-Hirschen und Peterlein-Hirschen. Crescit in Hortis, inter fruges inculsum.
- Semen Minutum.* vid. Semen Sophiæ Germ. Will-Samen.
- Semen Musci restris.* vid. Semen Lycopodii, Germ. Leven-Fuß Samen.
- Semen Myrti seu Murtiminoris, vulgaris, Tarentini.* Germ. Myrten-Baum-Samen oder Myrten-Beer. Crescit in Regionibus calidis, Italiâ, Galliâ Narbonensi juxta Ripas Maris.
- Semen Napi sativi, usualis, sylvestris, Rapi sativi alterius, Napi veterum, Napi Buniadis sativæ.* Germ. Steck-Rüben-Samen / Bordt Feldischer Rüb, Samen / Napen oder Napen / Baumholder oder Stickel-Rüb-Sammen. in agris colitur.
- Semen Nasturtii Alpini minimi.* vid. Semen Sophiæ Germ. Will-Samen.
- Semen Nasturtii arvensis.* vid. Semen Thlaspios.
- Semen Nasturtii hortensis vulgaris.* Germ. Garten-Kressen-Samen. Colitur in Hortis, Semen Cardami seu Gressionis.
- Semen Nasturtii sylvestris.* vid. Semen Thlaspios.
- Semen Nigelle arvensis, Nigelle flore candido minore simpl.* Melanthii sativi, Nigelle Romanæ odorata, Melanthii, Cumini nigri, Cith, Germ. Schwarzer Rümmel / Schwarzer Coriander / Narten-Kraut-Samen / Schabab-Samen. Seritur in Hortis, gaudet solo pingui.
- Semen Ocymi.* vid. Semen Basilici, Germ. Basilien-Samen.
- Semen Olus atri seu Oleris atri.* Germ. Alexandrinischer Peterlein-Samen. vid. Semen Petroselini Alexandrini.
- Semen Orobi seu Ervi filiquis articulatis Sem. major.* Germ. Ertern.
- Semen Orize Italice, Hordeum Galaticum, Risum.* Germ. Kehf/Silber-Korn. Crescit in Gallia, Hispania, Italia, Sina, Sumatra & aliis Locis. vid. Oriza.
- Semen Orize minoris.* Germ. Himmel-Thau.
- Semen Ostrutii.* vid. Radices Imperatoriae seu Ostrutii.
- Semen Paludapii.* vid. Semen Apii palustris, Germ. Wasser-Peterlein-Samen.
- Semen Papaveris albi hortensis seu sativi.* Papaver. sativi semine candido, Papaveris hortensis semine albo. Germ. Weisser Mag-Samen / Dehl-Mag-Samen / Mayla / Weisser Morn-Samen. Seritur in Hortis.
- Semen Papaveris nigri, Semen Papaveris sativi nigri, Papaveris sativi semine atro, Papaveris hortensis semine nigro, sylvestris.* Germ. Schwarzer-Mag-Samen. Colitur in Hortis & agris.
- Semen Papaveris erratici,* vide Flores Papaveris erratici.
- Semen seu Baccæ Herbae Paridis, Aconiti salutiferi, Solani tetraphylli, Solani quadrifoli.*

- drifolii bac. iferi, Uvæ verse, Uvæ lupine, Uvæ vulpine*, Germ. Ein-Beeß oder Wolfs Beer-Körner. Crescunt in sylvis umbrosis. Videantur Baccaæ seu Herb. Paridis.
- Semen Pastinacæ domesticæ seu sativæ, Dauci, Staphilini altilis & hortensis vulgo Carotæ, Dauci domestici, Fiferis alterius, Pastinacæ tenuifolia, sativæ radice alba vel lutea*. Germ. Gelber oder Weisser Mohren/oder Pastinachen Samen. Collitur in Hortis.
- Semen Pastinacæ sylvestris, Bauciaæ, Pastinacæ tenuifolia sylvestris, Dauci agrestis, Dauci Officinarum, Dauci vulgaris, Pastinacæ erraticæ, Staphilini sylvestris, Pastinacæ 4.* Germ. Vogel-Nest Samen. Crescit passim Locis compestribus siccis & aspernis.
- semen Perfoliatæ arvensis, Perfoliatæ vulgarissimæ, Perfoliatæ majoris, vulgaris flore luteo, folio umbilicato*. Germ. Durch Wachs-Samen/Bruch-Samen und Bruch-Burz-Samen. Crescit in Locis sabulosis.
- Semen seu Nuclei Persicorum, Mali Persic.* Germ. Pfersing Kern. Colluntur in Vinenis & Hortis, gaudent apricis.
- Semen Petroselini Alexandrini, Olus atri, seu Oleris atri*, Germ. Alexandrinischer Peterlein-Samen.
- Semen Petroselini macedonici, Apii Macedonici, Apii saxatilis*, Germ. Macedonischer Peterlein-Samen/Stein-Eppich und Stein-Peterlein-Samen. Ex Italia ad nos adfertur. Colliturque tanquam exoticum in Hortis nostris. Estque Semen Petroselini veri seu veterum.
- Semen Petroselini marint, seu Fœniculi marini, vocatur & Cithmum, Critamum, Cretmum, Herba S. Petri, Crethang marina, Batis vel Batis marina, Unquæ Aquile*, Germ. Bacillen oder Meer-Fenchel und Meer-Peterlein.
- Semen Petroselini montani, seu Oreoselini, Apii montani, Elaphoselini, Polychreston*. Germ. Berg-Peterlein/Berg-Eppich/Hirsch-Peterlein und wilder Peterlein-Samen. Crescit in Locis montanis, sabulosis, ut & in Hortis.
- Semen Petroselini vulgaris, Apii hortensis, Petroselini hortensis, nativi, sativi, Apii, selini, Persili, Oreselini*, Germ. Peterlein/Petersilgen und Garten-Eppich-Samen. Collitur in Hortis.
- Semen Pimpinellæ Italicae*. vid. Radices Pimpinellæ.
- Semen Pimpinellæ vulgaris* sive Germanicae, *Saxifrage majoris, Bibinelle, Tragofelini, Pimpinelle Germanicae, Pampinula, Bipinnella*. Germ. Binellen/Bibimellen/Bibernellen/Bocks und Stein-Peterlein Samen. Gaudet solo pingui, sed in culto.
- Semen seu Nuclei Pini seu Pinearum, Coni Coccoi, Pini domestici*. Pini sativæ, Pinii vulgarissimæ, Pinii Italicae, Nuclei strobili. Germ. Pinien/Krafft-Nüklein/Zieber und Thannen-Nüklein/Pignoli und Pinien-Kernlein. Praestant recentiores, pleni, albi, siccii, vitentur flavi aut pallidi, oleosi & rancidi. Spontè crescunt in Gallia, India & Italia, inde ad nos advehuntur. vid. Nux seu Nuces Pineæ.
- Semen Plantaginis majoris & minoris, Arnoglossi, Quinquenervie, Plantaginis latifolia incana, Plantaginis majoris, medie, angustifolia, lanceolata, longæ*. Germ. Breit und Spitzig-Wegerig-Samen/Schaffs-Zungen und Ballen-Kraut-Samen. Crescit Locis herbosis.
- Semen Pæoniae, Rose benedictæ, Rose Regie*. Germ. Gicht-Rosen-Körner/Freih-sam-Rosen/Pfingst-und gesegnete Rosen-Körner Königs und Bemigen Rosen-Körner. Colluntur in Hortis. vide Radices & Flores.
- Semen Porri communis capitati, domestici, Porri aritii vulgaris*. Germ. Schnitt-Lauch-Samen. Gaudet solo pingui.
- Semen Partulaceæ seu Porcellanæ, Portulacæ domesticæ, hortensis, latifolia, sativæ, majoris*, Germ. Borzel-Wursel/Gensel/Sau-Wurzel und Blen-Kraut-Samen und Sauben-Samen. Crescit Locis aspernis & sabulosis. Spectat ad numerum Seminum 4. frigidorum minorum.

Semina

XXX

- Semen Psyllii, Pulicaria Cordis seu Herba Pulicaris, Coniza minoris Sem. Cynoidis, Cynocephali, Germ. Psyllien-Kraut-Samen / Flöhe-Kraut-Samen/ und Flöhe-Samen. Crescit sponte in Italia, locisque nonnullis Germaniae.*
- Semen ranarum est Sperma Ranarum. Germ. Froschleicht.*
- Semen Raparum seu Raporum. Sem. Gongylis Gulsonii, Gongylidis. Germ. Rüben-Samen. Colitur in Agris.*
- Semen Rapbani communis, majoris, orbicularis, Riphani nigri, domestici, rotundi, magni, sativi, Radiculae sativae. Germ. Rettich-Samen. Seritur in Hortis, gaudet solo humido.*
- Semen ricini Americani. vid. Grana Tigliae seu Grana Tilli.*
- Semen ricini. vide Semen Cataputiæ majoris.*
- Semen Rorismarini. vid. Flores seu Herb. Rorismarini.*
- Semen rosarum. vid. Semen Antheræ & Cynosbathos, Rosarum seu Flor. Rosarum.*
- Semen Romicis. vid. Radices Lapathi acuti. Germ. Grindt-Burzel.*
- Semen Rusci. vid. Radices Brusci seu Rusci.*
- Semen Ruthæ seu Pegani hortensis, latifoliae & tenuifoliae, majoris sive minoris. Germ. Rauthen/Wein-Rauthen/ Zaub-Rauthen und Todten Kraut Samen. Gaudet solo arido ac calido.*
- Semen Salviae majoris & minoris, Salvia latifoliae, Salvia minoris, Salvia nobilis, angustifoliae, Salvia acutæ. Germ. Salben-Samen / Kreuz-Salben / Edel-Salben und spitzige Salben-Samen. Colitur in Hortis.*
- Semen seu Acini Sambuci baccarum, Sambuci campestris, domesticae, vulgaris. Germ. Hollunder Beer-Samen. In Hortorum & Agrorum sepibus provenit. vid. Acini seu Arilli.*
- Semen Santum seu Santonicum vid. Semen Absinthii Alex.*
- Semen Sanguisorbae. vid. Semen Pimpinellæ Italicae.*
- Semen Santonicum seu Cyneæ. vid. Sem. Absinthii Alex.*
- Semen Saturejae. vid. Herb. Saturejæ. Germ. Gänß-Eysop.*
- Semen Saxifragæ albae, Saxifragæ, Saxifragæ albae tuberosa Radice, Radix quam semen vocant. Germ. Stein-Brech oder Neun-Krafft-Samen.*
- Semen Scariote vide Semen Endivie minoris. Spectat ad numerum Seminum 4. frigidorum minorum.*
- Semen Scorzonerae. vid. Radices Scorzonerae.*
- Semen Sesami alpini, veri & veterum. Germ. Sesam-Samen / Leim oder Flachs-Dotter-Samen. Sesamum verum adfertur ex Alexandria Ägypti Venetias: etiamque Hispania & Italia.*
- Semen Sesami vulgaris seu adulterini, sive Myagri seu Camelinae, Germ. Leim-Dotter-Samen.*
- Semen Seseleos Cretici minoris, Pimpinellæ Romanae. Germ. Candischer oder Cretischer Gesel-Samen. Crescit sponte in Provincia Galliae, apud nos non nisi in Hortis.*
- Semen Seseleos Massiliotici, Seseleos Masiliensis, Ferule, aut Dauci Cretici facie Sileris montani, Seleri Masiliensis Fœniculi folio, Fœniculi Petras. Germ. Gesel-Gesel-Kraut/Marsilischer Gesel-Kraut/Roh-Rümmel/Zirmet/oder Silber-Mantan-Samen. Crescit sponte in Gallia ac Italia.*
- Semen Seseleos Officinarum, Ligustici, Sileris montani, Seseleos veri Platicylini, seleni Italici. Germ. Gesel-Samen. Crescit copiose in Liguria Italiae.*
- Semen seu Grana sigilli Salomonis. vid. Radices Sigilli Salomonis.*
- Semen Sinapi, Sinapi hortensis, sativæ prioris, Sinapis sativæ Eruca aut Rapifolio, Sinapi albi, Cardel. Germ. Senff. Colitur in Agris & Hortis.*
- Semen Solani Halicacabini sive Vesicarii. vid. Sem. Alkekengi.*
- Semen Sophieæ, Thalictri, Nasturtii tenuis, Accipitrinae Cæsari, Semen Minutum, quidam putant esse Semen Polygoni min. sive Herniarie sed non est. Germ. Klein-Samen / Stein-Samen und Well-Samen. Crescit hinc inde.*

Semen

Semen Sophie Cyprurgorum est Semen Erysimi.

Semen Spicæ Nostratis. vid. Flores Spicæ Nostratis.

Semen Spinachiæ. vid. Herb. Spinachiæ. Germ. Spinath.

Semen Staphisagrie, Herbæ pedicularis, Pituitatæ, Uve sylvestris. Dicitur quoque *Habras* Vocatur etiam *Triquetrum*, *Semen Ptyriodtoni*, & *Piper myrinum*. Germ. Läuf-Samen oder Körner / Biß-Münz / Speichel-Kraut oder Wäuf-Wurz-Samen / Ratten-Pfeffer / Stephans-Körner. Nascitur in Apulia, Calabria, Dalmatia & Istria.

Semen Sumach, *Rhus folio Ulmi*, *Rhus Coriarie*, *Obsoniaris*, *Rha*, *Rhu*, *rhus Culinary*. Germ. Gerber / Färber und Schling-Baum-Samen / Sumach-Körner. Nascitur in Syria Ægypto, colitur hic in Hortis quibusdam.

Semen Tanaci. vid. Flores Tanaceti. Germ. Rehn-Fahren Blumen.

Semen Thlaspios seu *Nasturtii sylvestris* vel albi, *Scorodothlaspi Hoffmanni*, *Arvensis filique latis*. Germ. Bauern Sensf-Samen / Beg-Kressen / Balsam-Kraut / Wildt-Läschlein-Kraut-Samen. Varia sunt genera ea promiscue usualia, præsertim tamen *Arvense*. Nascitur in Locis incultis, saxosis, apriis, parietibus ac tectis.

Semen Thymi. vid. Herb. Thymi. Germ. Römischer Quendel / oder Garten-Quendel / Thym / Thymel oder Thynnen-Kraut.

Semen Tiliæ. vid. Flores Tiliæ. Germ. Linden-Blüth.

Semen Trifolii. vid. Trifolium in Herbis.

Semen Tritici. vid. Pyros. Germ. Weizen.

Semen Veneris id est *Squama Æris*. Mart. Rul. & Johnsonus.

Semen Viola Martia purpureæ, *Viola odorata purpureæ*, Germ. Merken Viol-Gamen / Blaue Merken-Viol Samen. Solo gaudet umbroso & aspero, juxta Vias, sepes ac muros. Colitur etiam in Hortis. vid. Flores Violarum.

Semen Viticis. vid. Semen Agni Casti. Germ. Reusch-Lamb-Samen.

Semen Urtice Italicae Romanae seu *Mascule*, *Urtice Hortensis* seu *Hortulane*, vel legitime. Germ. Welscher oder Römischer oder Garten-Nessel-Samen. Seritur in Hortis & apportatur ex Gallia.

Semen Urtice urentis asperioris, *Urtice communis*, majoris & foemine, *Urtice urentis maxima*, *Urtice sylvestris vulgaris*, *Urtice urentis altera*. Germ. Große geweine oder heiße Brennessel-Samen. Crescit passim Locis nolis juxta sepes ac muros.

Semen seu Acini Uvarum seu *Passularum*. Germ. Die Kern aus Traubeln oder Rosinen. vid. Acini seu Arilli.

Semen Xylinæ, Lanæ. vid. Semen Bombacis. Germ. Baum-Woll-Samen.

Semen Zedoarie seu *Cynæ*. vid. Semen Absinthii Alexandr.

Semen Zinæ seu *Cinæ*, *Santonici*. vid. Sem. Absinthii Alex.

Sementia, *Semen Cynæ*, *Sandum & Santonicum*, Germ. Wurm-Samen. vid. Sem. Absinthii Alexandrini.

Semeonijethum, *Careosemen*, *Carnabodium*. vid. Sem. Cari. Germ. Kümmel.

Semi Congius i.e. *Dimidium Congii*, est nomen Mensuræ Liquidorum, continens ▽ & ▩ v. Olei ▩. iv. cum dimidia. Lex. Brun.

Semi Cotyla Attica pendet Uncias Quatuor semis, 3iv. v. Cotyla. Lex. Brun.

Semi Cotyla Italica est Libra Semis seu 3vj. vid. Cotyla Italica.

Semi Cotyle, vid. Acetabulum PR. est Mensura, quantum Testa Ovi capit.

Semidalis, *Similago*. Lat. est Farina ex Tritico communi facta, ex qua Panis confectus, Similagineus vocatur.

semi Metalla, idem quod *mineralia*. Libav. L. 2. S. A. Ch. c. 24. & L. 5. cap. II. Talia sunt *Marcafitha* ▩, *stibium* ▩, *Bismuthum* &c. Tom. III. Oper. pag. 20.

Seminalis est *Polygonum*. Germ. Weg-Tritt. vid. Herbas.

Semiobolus seu *Hemiobolon* est *Pondus Gr. V.* vid. *Hemiobolion*.

Semisextum, vid. *Hemieeton* seu *Hemieton*. Lex. Brun.

Semis

- Semis vel Semisfis** est Dimidium. Exempli gratia *Uncia Semis* ʒ. *Drachma Semis* ʒ. *Scrupulus Semis* ʒ. vid. Dimidium. ʒ, f, S, $\frac{1}{2}$.
Semi *Uncia seu semuncia* id est *Uncia Semis seu Dimidia* ʒ, sive *Drachmæ Quatuor.* ʒiv. Germ. Ein Loth oder vier Quintlein.
Semper vivum majus minimum & minus. vid. Herbas.
Semper vivum marinum. vid. Aloë. Germ. Aloes.
Sena sive *Senna seu Folia Sennæ Alexandrinæ* sive *Orientalis*, *Sena alexandrina* foliis acutis, *Sena Italica* foliis obtusis, priori substituitur, *Senna Egyptiacæ* & *Syriæ* dicitur. Germ. *Gennen* Blätter. Ex Gallia & Italia advehuntur.
Senation, i.e. *Nasturtium aquaticum.* Germ. *Brunn-Kress.* vid. Herb.
Senecio & Senecium. Germ. *Creuz-Wurz.* vid. Herbas.
Sendanegum, Sendanegi, id est *Hæmatites* Mart. Rul. & Johns.
Sennæ Folliculi. Germ. *Señen* - *Bälglein.* Sunt Foliis Sennæ cum Seminibus intermixti. vid. Herbas.
Senetta, Syphar, Spolium, Venatio, Exuvium. vid. Exuviae. Germ. Abgeschältte Schlangen-Haut.
Separatio est, ut purum ab impuro separetur. — fitas ab ∇ sitate per destillationem. Clarum per filtrationem à sedimento. — fitas ab ∇ sitate per Separatorium &c.
Separatorium, est Vas Chymicum vitreum, — is ab ∇ a separandis destinatum. Est Vas transmittens quodammodo uniforme, oblongum, orificio ad capacitatem auricularis digiti aperto, cui Materia infunditur, & Fundo in modum acūs acuato, Materiam rursus emittendi gratia, præditum, cum annexis Ansis duabus, in medio ventricosum est, ad capiendam Materiæ sufficientem capacitatem. Germ. Schenke Trichter. Lex. Brun.
Sepia, Germ. Black-Fisch / Kuttel-Fisch und Meer-Spinne/ quod Animalculum, in Experientissimi Pharmacopæi Norimbergensis Dn. Henrici Engellandi, Officina in qua A. 1667. 68 & 69. eram servus, est exsiccatum.
Sepiae Ossa, Germ. Fisch-Bein/ Black-Fisch/ Black-Kuttel. vid. Ossa Sepiæ.
Sepium, dicitur *Os Sepiæ*, Pars firma, sub dorso corporis Sepiæ.
Septasiarius, idem, quod *Materialista*, apud quem Materia Medica prostat; à foro Capuæ, Seplasia dicto, in quo Unguentarii vendebant. Pertinent ad Pharmacopolas, quibus Materia vendunt. referuntur etiam ad Myropolas. Vide Dieter Jatr. pag. 934. *Langius* in numerum Medicastorum referre non dubitat. L. 3. ep. 6. Lex. Brun.
Seps, dicitur Serpentis species, quod morsu putredinem infert, de quo Serpente vid. Aldrov. L. 1. Hist. Serp. & Drac. cap. 6.
Septamen id est *Serapinum* Johns. Lex. 1. apud Mart. Rul. legitur Septimea.
Septem, in Δ re sunt Septem Tereniabin. In Animalibus sunt Septem Principalia membra. In ∇ a Septem Metalla. In Δ ne Septem Planetæ in Φ ra Septem Herbæ. Est Numerus Spagyricus. vid. Johns. Lex. 3. fol. 70.
Septemfolium, *Heptaphyllum.* vid. rad. Tormentillæ. Germ. Bludt-Wurzel.
Septem Narvia, *Arnoglossa* est Plantago maj. Germ. Wegerich. vid. Herbas.
Septentrio, est Aqua fortis √. Germ. Scheidt-Wasser. Mart. Rul. & Johns.
Septimana significat Tempus Septem dierum. vid. hebdomada. Sign. ☶.
Septimen Mart. Rul. vid. Septamen Johnsoni Lexic. I. id est *Serapinum*.
Septicus, Putrefaciens. Dicitur de Medicamentis, quæ tūm eliquare, tum colliquare, ac potissimum Carnem tenellam consumere valent. vid. Corrosio. Lex. Brun.
Septunx, est Pondus Unciarum Septem. ʒvij. Germ. 14. Loth Gewicht. Lex. Bl.
Sepum, Sebum seu Sevum, Germ. Inschlidl. vid. Sevum.
Serapinum, Sacponium, Germ. Serapin-Safft. vide Sagapenum.
Serapinus, id est Gummi Arabicum. E. Germ. Arabisches Gummi Mart. Rul. & Johns.
Serapinum idem quod *Syrupus*. Germ. Safft. Lex. Brun.
Serex, id est Lac acetosum. Mart. Rul. & Johnsonus
Sergeticum, epitheton Unguenti Irini, apud Gal. L. 7. de C. M. P. G. c. 16. Seri-

- Serica nigra*, *Pruna pectoralia nigra*. vid. *Sebesten*.
Serica rubra, *Pruna pectoralia rubra*. vid. *Jujubæ*.
Sericacum, id est *Arsenicum* O—O. *Mart. Rul. & Johnsonus*.
Sericon id est *Minium*. Δ. *Germ. Mening. Mart. Rul. & Johns.*
Sericum est *Tegmen Bombycinum* illud crudum & integrum, *Folliculi serici* dicuntur, qui *Hyacinthorum Confectionem* ingrediuntur.
Serides, vocantur *Olera esculenta*, apud *Gal. L*, de atten diæt. cap. 3. *Alias Seris*, *Cichorei vel Endiviae genus* est. *Diose*
Seriola seu seris minor, est *Endivia minor seu Scariola*. vid. *Herbas*.
Seris domestica latifolia vid. *Endivia major Germ. Groß Endivien*.
Seris erratica seu sylvestris. vid. *Cichoreum sylvestre*.
Seris minor, *sariola* est *Endivia minor*. vid. *Scariola*.
Seris somnifera est *Taraxacum*. *Germ. Pfaffen-Röhrlein*. vid. *Herbas*.
Seris uinaria est *Taraxacum* *Germ. Pfaffen-Röhrlein*. vid. *Herbas*.
Serpens, *Germ. Eine Schlange/ Animal* est astutissimum, Exuvias suas singulis annis bis exuens, Vere sc. & Autumno, Hyeme sub Terra & præcipue sub Radicibus Arborum (Betulæ, Coryli) sopitum quiescens, ingrediens est Bezoartici Animalis, & præparantur ex illis S. — tus & Pinguedo.
Serpens Petreus id est *Nitrum* . *Germ. Salpeter*.
Serpens Spiritus Castitatis, id est, *Mercurius* . *Mart. Rul. & Johnson*.
Serpens seu Lacerta viridis. vid. *Colcothar Paracelsi*.
Serpens terreus Basilio dicitur *Nitrum* . *Germ. Salpeter*. vid. *Nitrum*.
Serpens venenosus apud *Chymicos* est *Putum vivum*. *Germ. Queck Silber*.
Serpentaria. vid. *Nummularia*. *Germ. Pfennings Kraue*.
Serpentaria Fæmina est *Bistorta*, *Germ. Natter-Wurz*. vid. *Rad*.
Serpentaria minor est *Radix Ari seu Aronis*. *Germ. Aron-Wurzel*.
Serpentinus seu Serpentinus Lapis. vid. *Lapis Serpentinus seu Ophites*.
Serpentina Pedemontana est *insignis Herba vulneraria* *Mart. Rul. & Johns*.
Serpeta, est *Medicina Lapidem liquefaciens*. *Dorn. Mart. Rul. & Johns*.
Serpillum hortense seu *Romanum* id est *Thymus*. vid. *Herbas*.
Serratula major & minor. vid. *Herbas*.
Sertula Campana est *Melilotus*. *Germ. Stenickler*. vid. *Herbas*.
Serum Latis est *Visitas post sectionem Casei relicta*. *Germ. Räß-Molken*.
Servus fugitivus & servus Nequam est *Mercurius* . *Hermes propter humilitatem fugitivam sic nominat*. *Mart. Rul. & Johns*.
Sesamion, vocatur *Placenta ex Sesamo, Melle, atque Oleo parata*.
Sesamum verum. vid. *Semen Sesami*. *Germ. Gesam-Samen*.
Sescuncia sive *Sesquiuncia*, continet *Unciam unam & Semissem*, sive *Drachmas Duodecim* sic notatur ȝib vel ȝxij. *Gal. L. 1. de C. M. S. L. Cap. Cap. 8.* vid. *Hemiolion*.
Seseli Massiliense. vid. *Semen Seseleos Massilioticum*.
Seseli Officinarum est *Levisticum*. *Germ. Lieb-Södcef*. vid. *Herb. Levistici seu Semen*.
Sesqui, notat *integrum cum dimidio*. *Rhod. Lex. Scrib. p. 44¹*.
Sesqui Cyathus, est *Heminæ Quadrans*, vel *Sextans cum Uncia dimidia*. *Gal. L. 9. Cap. 6. ad finem*.
Sesqui Hemina, est *Hemina Una & Dimidia*. *Gal. d. I.*
Sesqui Libra id est *Libra Una & Dimidia*. *Scribon. n. 222*.
Sesqui Obolus, id est *Obolus Unus cum Dimidio*, id est *Grana Quindecim Gr. xv. Gal. L. 2. de C. M. S. Cap. I.*
Sesquiplum, est *Libra Una cum Dimidia* ȝib: *Germ. anderthalb Pfundt*.
Sesquiseptarium est *Sextarius Unus cum Dimidio*. *Gal. L. 3. de C. M. L. cap. I.*
Sesquiuncia idem quod *Sescuncia* ȝib. *Germ. 3. Loth oder XII. Quintilein*.
Seta, propriè *Pilum suillum* significat. Dicitur tamen & de *Lanis*: unde *Pannus Setaceus*. *Gal. I. 3. de C. M. S. L. C. 4.*
Setaceum apud *Pharmopœas* dicitur *Textura* sive *Cribrum* ex *Pilis equinis* *textū*, per quod *Pulpæ Cassiae*, *Prunorum*, *Tamarindorum* &c. trahuntur.

- Seulo*, id est Plumbum Hg . Germ. *Blech*. *Mart. Rulandus*.
- Seutlon & Teutlon Fuchii* est Beta. Germ. *Wangoldt*. vid. *Herbas*.
- Sevum seu Sebum & Sepum* est Pinguedo duriuscula, sumiturq; à Quadrupedib' solis. Ut *sevum Cervinum, Hircinum, Taurinum, Vervecinum & Vitulinum*. Germ. *Hirschen/Bocken/Ochsen/Hammel und Kalbs-Fett oder Inschlidl*.
- sevum Cervinum*. Germ. *Hirschen Inschlidl*. Est Pinguedo duriuscula Animalis vivacissimi(ad Annos 100.) quod Cornua quotannis Mense Aprili depositit, Mense Augusto & Septembri coit, octavo Mense parit.
- Sexcunx*, idem quod *Semiuncia* $\text{z}\ddot{\text{g}}$. Germ. *EinLoth oder 4. Quintlein*.
- Sextant*, est Libræ Sexta Pars, continens Uncias Duas $\text{z}\ddot{\text{g}}$. *Gal. L. 4. de C. M. P. G. Cap. 14. vel Drachmas sedecim* $\text{z}\ddot{\text{v}}\text{xj}$. *L. 8. de C. M. S. L. c. 1.*
- Sextarius*, Mensuræ Romanæ genus est, quod si Melle repleatur, pendet Uncias Triginta $\text{z}\ddot{\text{xxx}}$; si Oleo Uncias Octodecim; si verò ∇ a replete, pendet Uncias Viginti. $\text{z}\ddot{\text{xx}}$. Capit(ut alii dicunt) mensurales Uncias Viginti Olei; pondere verò habet Uncias Sedecim, Drachmas Quinque & Scrupulum Unum. Continet vulgo Duas Heminas, seu Uncias Decem & Octo. Dicitur Sexta Pars Congii Linden sextarium pendere Vini Uncias Sedecim $\text{z}\ddot{\text{v}}\text{xj}$. totidemque Scrupulos: Mellis Uncias Viginti Quinque scripsit. Ex. X. §. 156. *Lex. Brun. Sign. F, E, G.*
- Sextex*, i. e. Sal Gemmæ. 8. *Matth. Sylvat*.
- Sexunx*, id est Pondus Sex Unciarum $\text{z}\ddot{\text{v}}\text{j}$, hoc est Libra Dimidia seu Semissis $\text{z}\ddot{\text{g}}$. *Gal. L. 1. de C. M. P. L. Cap. 8.*
- Sezur*, id est Aurum. O . Germ. *Golstdt. Johns. Lex. 2. fol. 7.*
- Sfongot*, dicitur Spongia. Germ. *Ein Schwamm*.
- Sfragilla*, sunt Mala Cydonea. Germ. *Quitten*.
- Sibar*, id est S vivus seu T tum vivum. Germ. *Qued. Silber*. item Stella eruta. *Dorn. Mart. Rul. & Johnsonus*
- Sibedata* id est Hirundinaria. *Parac. L. 2. de Tart. tr. 2. c. 6. Dorn. Mart. Rul. & Johns.* Item Lapis quo colores teruntur. *Mart. Rul. & Johnsonum*.
- siccans*, epitheton Medicamentorum, quæ Temperamenta corporum ad sicciorum statum permutant. *Gal. L. 1.*
- Siccare*. Germ. *Trucken*/ id est aliquid Exsiccare. *Sign. D.*
- Sicelica*, *Sicula*, epitheton Medicamenti contra Colicos dolores, apud *Gal. L. 9. de C. M. S. L. cap. 5.* ferè circa finem.
- Sicilicus seu Sicicum*, Ponderis nomen, veterinariis usitatum; pendens Unciam Dimidiā $\text{z}\ddot{\text{g}}$ vel Drachmas Quatuor $\text{z}\ddot{\text{iv}}$; uti patet ex *Gal. de Mensuris & Ponderibus*, confirmante C. Hoffm. in notis Misp. nondum editis. At Rhod. ad scribon. *Sicilicum* dicit, esse Unciae Quartam Partem, in qua sunt Scrupuli Sex. $\text{z}\ddot{\text{v}}\text{j}$. & pendet Drachmas Duas $\text{z}\ddot{\text{g}}$. n. 71. pag. 123.
- Siclus*, *Siklor*, & *Siclos* est Pondus Obulorum XX. *Matth. Sylvat. p. 178.*
- Sicya* est Cucurbita. vide *Cucurbita*.
- Sycione*, quatuor habet significationes, juxta. *Gal. in Exig. Diat. Hippocr. Colocynthidis Pyro similis, Cucurbitæ Chyrurgicæ, & Cucurbitæ fundo carentis & Metæ formam præ se ferentis. Foës. Oec. pag. 565.*
- Sicyonion*, nomen est Unguenti, vel Olei compositi, cuius Basis est Cucumis sylvestris, apud *Eginetam. L. 7. c. 20.*
- Sicys Agrios* seu *sylvestris*. vid. Rad. Cucumeris Afinini. Germ. *Esels Kürbes-Wurzel*.
- Sicys & Sicys hemeros* est Cucumer & Cucumis. Germ. *Cucumern*.
- Sideritis*. Germ. *Beruff-Kraut*. vid. *Herbas*.
- Sideros*, dicitur Metallum ignobilius, Ferrum S . Germ. *Eisen. Lex. Brun.*
- Sidia*, id est Lima *Eine Sehle. Mart. Rul. & Johnsonus*.
- Sidiron*, i. e. Ferrum. S . Germ. *Eisen*.
- Sief album*, id est *Collyrium*, Medicamentum Ophthalmicum siccum.

Sieg 20

Siegones idem quod *Maxillæ*. *Lex. Brun.*

Sifantis, id est *Terra Ætea*, *Simphus*, *Mart. Rul.* & *Johns.*

sigia vel *Sigra* id est *Storax liquida*. *Mart. Rul.* & *Johns.* & *Gal.*

Sigillum Capræ, *Terra sacra*. vid. *Terra Lemnia*. *Germ. Gesiegelte Erde aus der Insel Lemniv.*

Sigillum Christi, sive *Crucis Christi*, seu *Paridis Baccæ* seu *Herba*. vid. *Baccæ* seu *Herba Paridis*. *Gern. Einbeer-Kraut-Körner.*

Sigillum, Sphragis, ita fuit dicta *Terra Lemnia* sigillata; cujus modum præparandi & sigillandi Signo Dianæ descripsit *Gal. L. 9.* de *S. Fac. Quemadmodum* & *hodieque Terra Turcica*, *Melitensis S. Pauli*, *Silesiaca*, *Hersbrucensis* aut potius *Veldensis Norica*, certis Sigillis notari solent; de quibus vid. *Schred. L. 3. cap. 2. Frid. Hoffm. Clav. ad h. L. Casp. Hoffm. Paral. Offic. cap. 44. 45.* Ita & *Trochisci* *Sigillis* & *Asteriscis* signari solent, præsertim *Viperini*, in *Officinis Venetis* &c. *Lex. Brun.*

Sigillum Hermeticum dicitur, quo *Vitrum Fusum*, Δne fusorio liquatum, occluditur; quamvis nonnulli Massam aliquam ex *Succino albo*, *Vitro Veneto*, *Borace*, æqualibus portionibus, ad hanc obturationem usurpent. *Mart. Ruland.* Olim *Vasa cerā* & annulo signabantur à Medicis. *Rhod. ad Scribon. Num. 269. pag. 331.* Sigillis vero magicam virtutem adscribere cum *Paracelsis*, de quo etiam vid. *Th. Chym. Vol. VI. pag. 351.* superstitionem est. vid. *Character.*

Sigillum Salomonis seu *B. Marie*. vid. *Radices Sigilli Salomon.*

Sigillum Veneris, *Crux Christi*, *Aconitū salutiferum*. vid. *Baccæ* seu *Herb. Paridis.*

Signatio, *Signatura*, alia est necessitatis, quando *Vasa* ob-signantur; aut ipsa Medicamenta, ad evidandam vel exhalationem virium, vel suspicionem fraudis. Ita & Acidularum Egranarum *Vasa* fictilia publicâ authoritare ob-signari solent. &c. *Lex. Brun.*

Siler Montan. vid. *Sem. Sileris Montani*. *Germ. Sefel Samen.*

Silex. *Germ. Käffling oder Kiesel-Stein*. vid. *Lapides.*

Silices Calcinati. *Germ. Gebrändt oder Calcinirte Kiesel Stein.*

Silicetus, idem quod *Marmoreus*, epitheton *Tartari*, in *Renibus*, aut *Vesica*, nimiopere indurati, apud *Paracelsum L. de Tartareis morbis c. 20. & 21.*

Siliginis & Frumentorum Flos. vid. *Flor. Cyani*. *Germ. Blaue Korn-Blumen.*

Silignis, Latinè *Siligo*, dicitur purissima *Triticī Farina*, e qua paratur *Patis Silagineus*. &c. *Lex. Brun.*

Silipit, id est *Æs*, *Cuprum*, ♀. *Germ. Kupffer*. *Mart. Rul. in Lex.*

Siliqua est dimidium *Lupini* & *Siliquæ* sex pendent *Scrupulum* 3j. Semen autem in *Siliqua* contentum, non tota *Siliqua* intelligitur, & id mediocre, non enorme & habitius; neque strigosum & emaciatum, quare hordei aut tritici *Grana* usurpamus, quæ hodiè minimum pondus faciunt, vel ut olim *Grana Lentis*. *Siliqua*, est etiam *Folliculus*, sive *Integumentum*, cui *Grana Leguminum* includuntur. *Lex. Brun.*

Siliqua Egyptiaca, est *Cassia* fistula. *Germ. Cassia in Röhren / Cassien-Pfeiffen / Cassia-Fistel.* vid. *Cassia* fistula.

Siliqua Arabica, seu *Acacia Indica*. vid. *Tamarindi*. *Germ. Tamarindten.*

Siliqua dulcis, *Caroea*, *Carrubia*, *Panis divi Johannis*, *Ceratium* & *Ceratonium*, *Xylocerata*, *Cerobia*, *Sarobi*, *Xylocarafa*. *Germ. Johannis-Brodt.* Cujus arbor *Ceratonia* appellatur. Crescit in Regno Neapolitano, Insula Creta, Syria, Hispania &c. Fructus sunt *siliquæ* instar oblongi & pleni, extus colore Castanei; intus Semina ferè continent, ut *Cassia* fistula; fructus ipsi dulces sunt, ideoque in Morbis Pneumoniciis usu veniunt &c.

Siliqua Indica, est *Cassia Alexandrina*, *Calamus dulcis*. vid. *Cassia* fistula.

siliqua purgatrix id est *Cassia Carthartica*, *Cassia laxativa*. vid. *Cassia* fistula.

Siliquastrum, est *Piper Indicum*, *Capsicum*, *Presilianum*. vid. *Piper Hispanicum*.

Sito, idem est quod *Terra*, *Germ. Erde*. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnsonius*.

Silphion, *Laser*, *Laserpitium*, *Magistrantia*. *G. Meister-Wurz*. vid. *Rad. Imperatoriæ*.

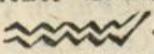
Y y 2

Silv.

- Silv.* seu *Sylv.* ita à Medicis præscriptum sive alias notatum semper legendum est *Silvestre* seu *Sylvestre*.
- Silurus*, nomen Piscis, de quo tamen inter se dissentunt Authores, dum alii Sturionem esse dicunt. vid. *Gal. Aldrov.* & *Gesnerus*.
- Silybum*, *Chamæleon* est Carduus Mariæ Germ. Marien-Distel oder Wehe-Distel. vid. *Herbas*.
- Simar* est Viride Romanum vel Viride Eris. *Johnsonus*.
- simeonis Herba* seu *Ungarica Herba*, *Alcea* Germ. *Plug-Wurzel*. vid. *Herbas*.
- Simia*, *Pithex*, Germ. Ein Affe. vid. *Pithex. Lex. Brun.*
- Simila*, *Similago*. vid. *Semidalis Lex. Brun.*
- Simissa*, rectius *Semissa*, id est ad dimidiam Coctum; *Simissator* vel *Semissator*, qui ad dimidiis Coquit. *Linden Ex. X. §. 52.*
- Simivulpa* & *Vulpisima*, Animal Quadrupes digitatum, viviparum, peregrinum, Vulpis & Simiae formam ex parte referens. vid. *Aldrov. L. 2. de Quad. up. digit. Vivip. cap. 4.*
- Simmitium*, id est Cerussa ♀. Germ. *Bleß-Weiß. Mart. Rul.* & *Johnsonus*.
- Simplicia*, sunt Medicamenta Singularia & non composita, ut sunt Flores, Gummi, Herbæ, partes Animalium, Radices, Semina, Succi &c. Chymici tria Simplicia Materialia corporum naturalium statuerunt, ceu Principia, *fixum, inflammabile, & vaporosum*, Th. Chym. Vol. I. pag. 101.
- Simus*, id est Gilla. *Mart. Rulandus*. vid. *Gilla*.
- Sinapi*. vid. Sem. *Sinapi* Germ. *Senff-Samen*.
- Sinapi agruum*, seu *ruficum* & *sylvestre* vid. *Semen Thlaspios*.
- Sinapi Persicum* id est Raphanus rusticanus. vid. *Rad. Raphani marini*.
- Sinapis*, id est Bolus armena AB. Germ. *Armenische Erde* *Mart. Rul.* & *Johns.*
- Sinapismus*, est Medicamentum Capiti conveniens, ex Feremento acido, Raphano sylvestri, Sinapi & le paratum. vid. *Gal. Schr. d. Wek.*
- Sinapium*, vocatur Embamma, vel Intinctus, ex semine Sinapi paratus; cuius meminit *Jul. Alex. L. 20. Sal cap. 15.*
- Sincerus*, idem quod Legitimus, interdum etiam pro Puro sumitur.
- S. St. ita à Medicis præscriptum sive alias notatum legendum est: Sine stipidibus, exempl. grat. &c. Fol. *Senæ S. St. &c.*
- Sinopida*, est Rubrica. Germ. *Nideth Stein Matth. Rulandus*.
- Sinopis*, est species Rubricæ melior. vide *Miltos*. *Sinopis* quoque dicitur Minium à Synope urbe. *Mart. Rul.* & *Johns.*
- Sion* seu *Sium aquaticum*, est Beccabunga, Germ. *Bachbung*. vid. *Herbas*.
- Sion* seu *Sium majus*, est Nasturtium aquaticum. Germ. *Brun-Kressen*. vid. *Herbas*.
- Sipyis*, Pyxidem significat apud Hipp. Libr. de steril. XXII. 15.
- Sir.* & *Syr.* ita à Medicis præscript. sive alias notat. legend. *Sirupus* seu *Syrupus*. Germ. *Safft*.
- Sira*, id est Auripigmentum . Germ. *Operment*. *Mart. Rulandus*.
- Siricon de Plumbo* id est Plumbi. *Bleß-Aschen*. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.
- siringa*, *Siringe* & *Siringi*, id est Calx . Germ. *Ralz*. *Mart. Rul.* & *Johnson*.
- Sirupus*, *Syrupus* & *Serapium*, Actuario, est Medicamentum forma fluida, ex Decotto, vel Succis aut Infusione, conflata, Saccharo aut Melle dulcorata, & ad consistentiam debitam cocta. vid. *morellus. Wekerus, schr. d. & Frid. Hoffmannus*.
- Sisara* & *sifera*. vid. *Rad. seu Sem. Pastinacæ*.
- Sisymbrium aquaticum* seu *Nasturtium commune* vel *Tricicum*. vid. *Herbas*. Germ. *Brun-Kressen*.
- Sisymbrium Sy! v.* est *Mentha Tricica*. Germ. *Wasser-Münz*. vid. *Herbas*.
- Sitio n.*, latam & strictam habet significationem. Latè omnia Alimenta, esculenta & potulenta, Sition nomine veniunt. Hipp. 2. aph. 38. L. 6. epid. f. v. t. 20. Strictæ Panes ex tritico, Sitia vocantur. vid. *Linden. Ex XIII. §. 160. &c.*
- Sitta*, nomen Avis & species Pici, vid. *Aldrov. L. 12. Ornith. cap. 38.*

Sium

- Sium seu Sion ∇ ticum, *Anagallis* ∇ tica. Germ. Bachbung. vid. Herbas.
- Smaltum, est Vitrum fusorium. Germ. Schmelz Glas. vid. Amausum.
- Smaragdinon, nomen est Emplastri, cuius descriptio habetur apud Celsum L. 5.
cap. 19. ita dictum, ob summam viriditatem.
- Smaragdus. Germ. Ein Schmaragd / vid. Lapidés.
- Smedius vel Smedris, epitheton ∇ rae Cimoliæ, quod detergendi vim habet. vid.
Gal & Hippocr.
- Smegma, Savanetta, sapo, Germ. Schiffe. vid. Sapo. ♂.
- Smele, ferè idem, quod Smegma: Pulvis dicitur Siccus, qui cutinon undæ aspergitur, ad eam detergendam. Ejusmodi facultatem habet Furfur, Lomentum fabarum, Mel, ♂, Cimolia, Pumex, ♂, Ovis flos &c. Gorreus.
- smilax aspera Peruviana, idem est quod Salsaparilla, vid. Rad. Sarsaparillæ.
- Smilion, nomen Medicamenti acris, ad rumpenda Apostemata apud Aeginet. L.
3. cap. 23. L. 4. cap. 18. L. 7. cap. 18. &c.
- Sminthios, epitheton ♂ lis lacustris, cuius meminit, Gal. L. II.
- Smiris seu Smyris. Germ. Schmergel. vid. Lapidés.
- Smyrna idem quod Murrha vel Myrrha Germ. Myrrhen. vid. Myrrha.
- Smyrnium Cordi, in Dod. Radix S. Spiritus est Angelica vid. Radices Angelicæ.
- Smyrnium Fuchsi Ligusticum. vid. Herb. Rad. seu Sem. Levisticæ.
- Smyrnium hortense Trag. est Laserpitium. vid. Rad. Imperatoriae, Germ. Meister Wurzel.
- Soda, præter alias significationes sunt E res ex Herba Kali usci, quibus vitra, conficiuntur. Sign. ⚡.
- Sol, quid sit notum est. Sed à Chymicis sumitur pro Oro: adeò ut Medicamenta Solaria sint ex Oro parata. Lex. Brun. Sol. Æurum ♂ Germ. Goldt.
Sign. ⚡, ⚡, ♂ ⚡ ⚡, ⚡, ⚡.
- Soladini, sunt Spiritus corporei, in Δ ne degentes invisibles. Dorn. in Dict. Parac supra Saldini dicti.
- Solanum Communum. Germ. Nacht-Schatten. vid. Herb. Solani. Germ. Nacht-Schatten.
- Solanum Halicacabinum seu vesicarium. vid. Sem. Alkekengi.
- Solanum Lignosum, Glycypicron, Dulcamara. Germ. Hünsch-Kraut. vid. Amara dulcis in Herbis.
- Solanum Monococcum. Germ. Stern-Kraut. vid. Paris Herba.
- Solanum Quadrifolium bacciferum seu tetraphyllum vid. Baccæ vel Semen Paridis.
- Solater, est Δ tum vivum seu \varnothing vivus. Germ. Queck-Silber. Mart. Rul. & John.
- Solbastrella seu Sorbastrella, vel Sanguisorba & Barbula Christi. vid. Radices Pimpnellæ.
- Soldanella, Germ. Meer-Winde. vid. Herb. Soldanellæ.
- Soldura, dicitur Fæc ♂ lis alkali, quod ad vitra alba sumitur. libav. AS. Chym.
L. 8. c. 38.
- Solea, Latinè etiam Buglossum dicitur, Piscis planus marinus, squamosus, Passeribus affinis; cuius Historiam cum usu in Cibis. vid. apud Aldrov. L. 2. de Piscibus cap. 43.
- Solelasar, id est Alkali. Mart. Rul. & John.
- solæ, præter alias significationes, species est Conchæ Marinæ, oblongæ, rotundæ, duum generum, maris & foeminæ, vid. Aldrov. L. 3. de Testaceis cap. 75.
- Solidago, Consolida major, Sympytham, Germ. Schwartz-Wurzel. vid. Radices.
- Solidago Saracenica. Germ. Hendtnisch Wundt-Kraut. vid. Herbas.
- Sol Leprosus est Antimonium \varnothing . Germ. Spieß-Glas.
- Solis oculus. vid. Matricaria. Germ. Matern.
- Soloma, idem est, quod Brumasar, & videtur ænigmaticè denotare Δ tum vel Δ nam Chymicorum. vid. Th. Chym. Vol. IV. pag. 986.

- Solis Herba*, *fuga D* monum. vid Flores Hyperici, Germ. *Johannis Blumen*.
Solis Herba Aetii est Polygonum, Germ. *Wegtridt*. vid. *Herbas*.
Solsequium aureum seu *luteum*. vid. Flores Calendulae, Germ. *Ringel-Blumen*.
Solsequium F reum apud Chymicos significat Sulphur. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Solsequium Ceruleum apud Botanicos Cichoreum est *Sylv.*
Solutio Duplex est, Liquatio & Segregatio, vel Calcinatio & Dissolutio. *Solutio*,
est prior Chymiae Practicæ Pars, quā rerum coagulatarum comp̄ ges
solvit & attenuatur, Vel est Operatio, quā corpus quoddam vel quodcumque
mixtum in sua Principia, ex quibus omnia mixta conflata sunt, reclu-
ditur. Germ. *Chymische Entbindung*. *Lex. Brun.* Sign. P,
- Solutio Spargirica*, in opere Lapidis Philosophici, dicitur corporis in Mercurium
reductio & est artis Fundamentum & Principium hujus Magisterii. Th.
Chym. Vol. III. pag. 132 & 420.
- Solutivum*, aliquando idem est, quod Laxativum, sive Purgans mitius, apud
Lang. & alios Authores.
- Solutum* id est Liquefactum. *Mart. Rulandus*.
- Somnifera*, sunt quae p̄ re suis fætidis Particulis, ex p̄ re nemp̄ & p̄ le fixo
constantibus, Spiritus Animales profligant, extinguunt, & eorum genera-
tionem aliquo modo impediunt, unde quies eorum & Somnus concita-
tur.
- Sonath*, *Paracelsicus Terminus*, denotans Remedium aliquod, in Apostematibus
laudatum; cui in est aliqua vis expulsiva. L. 2. de vit. Lang. cap. 6.
- Sonchus*. vid. *Cicerbita*, Germ. *Wilder Endivien*.
- Sophia Chyrurgorum*, *Irio Lobeli*, est Verbena fæmina. vid. *Erysimon*.
- Sophia Herba*, *Consolidarum* est species nobilissima, unde fit quod non nunquā
ore nominetur, nondum quibus vis cognita, Illyricis verò & Liburnis fa-
miliarissima. Si folium ejus ore masticetur, Labia contrahit, & si supra cat-
lem existens adhuc laceretur, per se ipsum consolidatur, nobilissima dul-
cedine pel' et ac Balsamo. vid. *Consolida* *Sophia*, *Lex. Brun.*
- Sophie Herba*, *Thalidrum*. vid. Sem. *Sophiæ*. Germ. *Well Samen*.
- Sophistæ*, olim in bona significatione dicebantur illi, qui Solertiæ, ac negocio-
sa Prudentiæ, excellebant. Postea verò receptior facta significatio mala,
quā *Sophistæ* dicuntur, qui se Sapientes videri magis, quam esse Student,
pecuniarum, honorisve gratiæ. *Sophistæ* sunt qui multum laborant, &
parum proficiunt; quoniam nec definientes, nec distinguentes; omnia
confundunt. *Forest. L. 16. Obs. 1. Schol. ex Joach. &c.*
- Sapiens*, idem quod Mitigans vide *Anodyna*.
- Sopio*, antiquis vocabatur Opium, teste Rhodio in scrib. pag. 418.
- Soporifera*, idem quod *Somnifera*. vid. *Somnifera*.
- Sorba Domestica*. Germ. *Speierling*/*Spar-Aepfeli*/*Sporbieren*. Sorbus gaudet
frigidis, & colitur in Hortis. Oa & Va etiam nominantur.
- Sorbaria*, *Sanguisorba* & *Sanguinaria*, *Saxifraga Italica* est *Pimpinella Italica*. vid.
Herbas.
- Sorbastrella*, *Solbastrella*, vid. Rad. *Pimpinellæ*, Germ. *Pimpinell-Burgen*.
- Sordes seu Lapides*, qui in Cervorum oculorum angulis reperiuntur. vide *La-
crysmae*.
- Sortis seu Fortis Herba Fuchsii* est *Consolida Sarracenica*.
- Sory*, *Sori* & *Sorus*, *Atramentum Metallicum gryseum*. Germ. *Grauer Attrament/oder grauer Berg-Schwefel*. Est Minerale lapidiosius & vehementius, com-
pactum, quam Chalcitis aut Mis, sed crassissimum, fricatum scintillos mi-
seos emittens, *Chalcitis*, *Mis* & *Sory* mineralia sunt, inter se origine & vi-
ribus conjunctissima. Nimurum ex *Sory* fit *Chalcitis*, ex hac *Mis*. In Duca-
tu Brunsvicensi inveniuntur. vid. *Diosc. & Gal.*
- Soteira*, Latinè *Servatrix*, est nomen Antidotii, cuius descriptio habetur apud
Æginet. L. 7. c. 11.

Soti-

Sotirella Parva, est Massa ex Odontalgicis & Oleo Nucistæ parata, ex qua Pilulae ad Dolores Dentium præparantur.

Spagiria, idem quod Chemia, Chimia vel Alchymia, Paracelso dicitur Ars, quæ purum ab impuro segregare docet, ut, reiectis fæcibus, virtus remanens operetur. *Lex. Brun.*

Spagnon, Amnion, Bryon, Lanugo seu Muscus Arborum, Germ. Baum-Moos.

Spagos, est species Picis admodum candida. *Plin. L. 2. c. 20.*

Spagyrica Calcinatio. vid. *Calcinatio Philosophica*.

Spagyrica Medicina idem quod *Hermetica medicina*, quæ arte Chymica parata sunt.

Spagyrum sive Spagyricus dicitur, quicunque novit discernere Verum à Falso; à Bono sequestrare Malum, Impurum à Puro separare, & abjecere Binarium, servatâ Unitate. *Mart. Rul. & Johns.*

Spalax, Mus renus, Talpa. Germ. Maul-Wurff. vid. *Talpa*.

Spana pro Hispana, epitheton Picis apud *Scrib. n. 256.*

Spara, est Vis Mineralis, ex Hæch primæ substantiæ, id est ex majoribus Mineralibus. *Dorn. Mart. Rul. & Johns. ex Parac. L. 1. &c.* *Spara* etiam invenitur in Fodinis Plumbariis juxta Barhœl in Comitatu Darbiensi in Anglia, Lapis albus similis Gypso, valens contra Calculum. *Johns. Lex. 1.*

Sparadrapum & Sparadrapus, dicitur Linteum utrinque Unguento spissio vel Emplasto ad Δ nem fluenti, immersum & tintatum, extensum & refr geratum. Vocatur & *Tela Emplastica*. *Schræd. L. 1. c. 3.* *Tela Gualteri* forsitan ab Authore. *Jung. Morell. &c.*

Sparagus seu Asparagus. vid. *Rad. seu Sem. Asparagi*. Germ. *Spargen-Wurzel* o- det Samen.

Sparallium, id est, Clyster uterinus *Paracels. L. de Ulceribus & Apostem. cap. 26.* *Dorn Mart. Rul. Johnsonus.*

Sparton, Spartion & Spartum. Germ. Pfriemen. vid. *Flores Genistæ*.

Sparus, nomen Piscis littoralis, Auratis non prorsus dissimilis. vid. *Aldrov. de Piscibus L. 2. c. 18.*

Spasma, dicitur Pulvis Consolidativus, qui Vulneribus recentibus aspergitur. *Syl-vat.*

Spasmodica, sunt Medicamenta Spasmum pellentia. *Lex. Blanc.*

Spatha seu Spathula, est Instrumentum oblongum, majus & minus ex Δ to, σ ro, φ ro aut Ligno confectum. Inferius latum quo Electuaria vel Conservæ, absque manum inquisitione commodè tractantur, Pharmacopœis & Chyrurgis familiare. Germ. Ein Spattel. dicitur quoque *Spathomeia* & *Specillum latum*.

Spatula idem quod *Spathula*. Germ. Ein Spattel.

Spaul id est Sanguis. Germ. Bluth. *Mart. Ru in Lex.*

Spec. ita à Medicis præscriptum sive aliæ notatum legendum est Species

Specarium, idem quod Lapis Specularis aliæ *Selenites* dictus. *Jul. Alex. in not. ad Gal. L. 12. des. F. § de Ostreis.*

Species, in Pharmaceuticis dicuntur Pulveres Compositi, quarum Descriptiones & Catalogos vid. apud *Wekerum, Schræder.* ut & in *Dispensatoriis*. Germ. Species.

Species Conuentes sunt Species Odoriferæ.

Specif. ita à Medicis præscriptum sive aliæ notatum legendum Specificum.

Specificæ Medicamenta, sunt quæ Vi Specifica, hoc est appropriata Morbos invadunt, ut sunt quæ dicuntur *Cephalica, Hepatica, Spleenica, stomachica* & sexcenta alia.

Specificum Stomachicum Ludovici est \mathfrak{E} ejus Cacheoticus seu \mathfrak{D} Diaphoreticum $\mathfrak{P}tiale$ Cacheoticum.

Specular, vel est Lapis \mathfrak{D} næ vel Aphroselinum, vel Gypsum. *Mart. Ruland.* vid. *Lapis Specularis*.

Speculum Album, est Arsenicum descensum. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Specu-

Speculum Citrinum est — *Citrinum, Mart. Rul. & Johns.*

Speculum Indicum est Limatura ferri ♂. *Mart. Rulando. Johnsonus.*

Spelta, Zea, Far Clusinum, Germ. Spels/ Dündel-Korn, vid. Zea.

Sperma Fortis est ejus fæculentia. *Mart. Rul. & Johns.*

Sperma Ceti seu Semen Balænarum & Flos maris, Pinguedo furfurosa. *Germ. Baldt-*

Rath oder Wall-Rath. Quid propriè sit necdum constat. Alii Balænæ Semen putant, ut piscatores referunt, quod sit ejus Piscis Semen, Mari in star Spumæ super natans. Alii alicujus Ceti Macrocephali Cerebrū, Lixivio peculiari purificatum autumant; Alii aliud quid. Est substantia pinguedinosa, facile flammarum suscipiens, optima est alba, adipis ferè odore. vid. Ambra subalbida & Salis Flos.

Sperma idem est quod Semen. *Germ. Samen.*

Sperma ranarum, seu Ova Ranarum. *Germ. Fröschleisch oder Frösch Samen / est prima Ranarum Mucilago, seu gluten de Vtico, in Martio & aliquando ab initio Aprilis colligitur.*

Sperniola seu Sperniolum Crollii, præparatur ex V Spermatis Ranarum ante novilunium collect. destillata, in qua Myrrha, Thus, Crocus & Camphora Sec. descript. Crollii vigesies vel trigesies infusa & exsiccata fuerint.

Sperula Colocynthidis, dicuntur Poma Colocynthidis, quæ sunt rotunda.

Sphæra Marina, Sphæra Talassia Galeni, Halcyonium primū Dioscoridis. v. Pila Marina

Sphæra, ♂ & ♀ dicitur Materia mixta utriusque Seminis, è qua Lapis Philosophicus paratur, & haud dubiè ♀ & ♀ Philosophorum intelligitur. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Sphærion, idem quod Globulus, Pilula. vid. Globulus, Catæpotio; Keuchen ad Sammon. pag. 121.

Sphecle, Latinè Fæx vel Fex ♀. *Germ. Hefen.*

Sphingonta, Medicamenta dicuntur Adstringentia, Obstruentia.

Sphongion, nomen Malagmatis, apud Aeginet. L. 7. cap. 18.

Sphyrena, vocatur Piscis longus, tenuis, acuminatio rostro præditus, Latinè Sudic. vid. Aldrov. L. 1. cap. 21. de Piscibus.

Spica, Spicæ sunt sumitates in longum deductæ, uti Spica Lavendulæ, Stæchados &c. Lex. Brunonus.

Spica Celtica seu Nardus Celtica. vid. Flores Spicæ Celticæ.

Spica Hortensis fœmina. vid. Flores Lavendulæ. *Germ. Lavendel-Blumen.*

Spica Indica seu Nardus Indica *Germ. Indianischer Spic.* *Spica Indica dicitur, non quod Spica sit, sed Radix & quia Spicæ Figurā imitatur. Indica autem dicitur, non quod in India nascatur, sed quod in aliquo Monte nascatur India spectante. Quemadmodum Syriaca, quæ crescit in Monte, spectante Syriam. Eligitur autem Syriaca dicta, cuius hæ sunt Notæ; ut sit brevi Spica, longam gerens Comam, colore flava, odorata, aliquantulum redolens Cyperum, amaro sapore, Linguam siccante, quæ diu in sua odoris gratia permaneat. Advehitur ex Alexandria Ægypti.*

spica Romana seu Celtica. G. Maria Magdalena Blumen. vid. Fl. Spicæ Celticæ.

Spica sylvestris. vid. Rad. Valerianæ. *Germ. Baldrian Wurzel.*

Spicantum, Phillitis est Lingua Cervina seu Scolopendrium vulgare. *Germ. Hirsch-Zunge.* vid. Herbas.

Spicatum, nomen Olei vel Unguenti pretiosi roborantis Viscera & Ventriculum, alias Foliatum dictum, Gal. L. 4. de L. Aff. cap. 8. & L. 6. de San. tuend. c. 10. vid. Foliatum.

Spina alba ♂ } est Carduus Mariæ. *Germ. Marien-Distel.* vid. Herbas.

Spina Acida seu Santa. G. Sauerauch Dorn. vid. Berberes seu Semen Berberū

Spina Buxea, Pyxyacantha. *Germ. Buchs Dorn.* vid. Lycium.

Spina Cervina seu Cervalis & Cervi, Spina infectoria, seu Rhamnus Catharticus & solutivus, Alaternus Plin. Germ. Wegdorn-Beer/Creuzdorn-Beer/Creuz-Beer/Webedorn-Beer/Schla Beer. Subfructicat in sepibus, in Sylvis, aliisque locis incultis. *Spina*

Spina hirci. vid. *Tragacanthum.* Germ. *Tragandt.*

Spinacia, *Lapathum hortense.* Germ. *Spinath.* vid. *herbas.*

Spine, *Mustela fluviatilis.* Germ. *Aalruppen Gräthen.*

Spine Viperarum. Germ. *Vipern.* *Gräthen.*

Spinellus, *Ballas,* seu *Carbunculus candidus.* vid. *Balagius.*

Spirula, dicitur *Avicula*, cuius varias species exhibet descriptas *Aldrov.* *Ornithol.* L. 17. cap. 26.

Sp. & *Spir.* ita à Medicis præscript. seu aliás notat. legend. *Spiritus. Sign.* \textcircled{O} , \textcircled{S} , \textcircled{P} , \textcircled{S} , \textcircled{S} , \textcircled{O} , \textcircled{S} .

Spiritus ambigit inter ∇ am & \textcircled{O} & ad Liquorem accedit. Itaque etiam *Oleum* vocatur, præsertim in Mineralibus. Et *Spiritus* quidam sunt \textcircled{O} fiores, quidam ∇ fiores. *Spiritus* nominantur etiam *Exhalationes*, sicuti fumi metallici item *Stibii*, *Stanni*, *Flos Thalis*, *Vini* &c. Clangor *Buccinæ*.

Spiritus Aceti, id est *Acetum* destillatum. Germ. *destillirter Essig.* \textcircled{X} .

Spiritus Anticolicus, *Antifebrilis* & *Antipleuriticus*, id est \textcircled{S} \textcircled{O} tri. *allicis.* *Croll.*

Spiritus Antiquartius est \textcircled{S} *ci. vid. *Polychresta Medica D. Job. Michaelis.*

Spiritus Aperitivus Penoti est \textcircled{S} \textcircled{O} li compositus.

Spiritus ∇ est solvens è re simplici & acri producta, cum Δ nei halitus natura.

Politissima ejus pars est *Halitus* Δ neus mistus tamen parte vaporosa. Itaque & consistentia specificam obtinet ∇ eam. In tali substantia vim rei gerit.

Mart. Rul. & Johns.

Spiritus Calcis vivæ, destillatur ex Ψ va cum s.q. ∇ A per alembicum in MB. lentissimo Δ ne. Germ. *Kalck Spiritus.*

Spiritus Chymici, sunt Liquores, qui destillando non tantum tenuissimi sunt redditivi, sed & incorruptibles & majoris efficacitæ. sunt triplices, *Sulphurei*, *Acidi* & *Salsi*. *Sulphurei* sunt, qui facile flammam concipiunt, & constant ex particulis \textcircled{O} sis, ut est \textcircled{S} & omnes \textcircled{S} ardentes ex fructibus &c. *Acidi* sunt qui constant ex particulis Acidis & ∇ , ut sunt \textcircled{S} \textcircled{O} lis, \textcircled{S} ris, \textcircled{C} ri \textcircled{O} li &c. qui veri *Spiritus* non sunt. *Salmi* vel *Salsi* *Spiritus* sunt, qui ex Sale volatili & ∇ a constant, ut \textcircled{S} *ci, \textcircled{S} \square næ, fuliginis &c. Alii sunt simplices ut jam recensiti. alii compositi \textcircled{S} rei, ut *Spiritus aromatici* acidii compositi, ut ∇ ortis, ∇ reginæ &c. *Salsi* compo *salsi*, ut volatile \textcircled{O} sum. *Lex. Blanardi.*

Spiritus Diatrion vel Spiritus de Tribus id est *Mixtura Simplex.* M.S.

Spiritus Duplicatus, est *Spiritus Tartari Vitriolatus* \textcircled{S} \textcircled{P} \textcircled{O} latus.

Spiritus Fætens & ∇ *Fætida* est *Sulphur.* Germ. *Schwefel.* *Mart. Rul. & Johns.*

Spiritus Heraclinus Rulandi. vid. *Oleum Ligni Heraclei.*

Spiritus Herbarum non Succosarum vel non *Succulentarum* melius præparantur per affusionem s.q. \textcircled{V} . s.a. infusionem & destillationem.

Spiritus Herbarum Succosarum seu *Succulentarum* conficiuntur per fermentationem, ut Spir. Ceraf. nigr. Cochleariae &c.

Spiritus Magnanimitatis seu ∇ *Herculea* est *Spiritus Formicarum.*

Spiritus Nitri, est *Spiritus Nitri* more solito per Retortam destillatus.

Spiritus Nitri Bezoarticus. Est *Spiritus Nitri* à \textcircled{O} ne *Butyri* & nii in præparatione Bezoartici Mineralis per \textcircled{O} tam destillatus.

Spiritus Regiae Hungaricae est ∇ st. *Elisabethæ* vid. ∇ *hungarica* vel ∇ *Reginæ Ungariae.* Germ. *Ungarisch Wasser.*

Spiritus Salis, est *Spiritus Salis* more solito per \textcircled{O} tam destillatus.

*Spiritus *ci acidus*, destillatur ex 1. p. *ci & 3. p. \textcircled{O} mixtis s.a. per \textcircled{P} am.

*Spiritus *ci volatilis*, destillatur ex *co cum \textcircled{O} ri vel \textcircled{S} va convenienti Liquore s.a. Dicitur quoque *Aquila Lachryma* *volatilis.*

Spiritus \textcircled{P} ri, est Liquor iste, qui ex \textcircled{P} ro \textcircled{O} fato per \textcircled{O} tam cum \textcircled{O} destillatur.

Spiritus \textcircled{P} ricompositus est ∇ seu *Spiritus Aperitivus Penoti* Vocatur quoque *Spiritus \textcircled{O} li compositus.*

Spiritus Vegetabilis sunt, qui ex Aromatibus, Corticibus, Floribus, Foliis, Fru-

ctibus, Lignis, Radicibus &c. s.a. destillantur.

Spiritus Vegetabilis Balsamici. vid. *Balsama* destillata, seu Liquores \textcircled{O} si.

Spiritus Veneris, est spiritus destillatur ex Floribus Viri de Eris f. a. Δ ne lentissim. in Recipiens aptum.

Spiritus Vitrioli seu Vitrioli, est spiritus acidus ex Gelo benè siccato per \odot am f. a. destillatus.

Spiritus Vitrioli compositus, est ∇ seu S Aperitivus Penoti.

Spiritus Vitrioli dulcis, dulcificatur Spiritus Vitrioli beneficio **VR.** f. a. Ità & Spiritus Nitri & spiritus Salis dulcificantur.

Spiritus Vitrioli Philosophicus, si Butyri f nii j . W ontanæ z x vel z xj. affunduntur, in sua aciditate consistit, & rectificatione non opus est.

V, hoc Signum denotat vel significat spiritum Vini. Sign. mO , d , H , V .

Spiritus Vini destillatur f. a. ex Vino optimo vel Vinifæcibus.

Spiritus Vini Alacobolisatus, Abstrahitur per Phiolam à V in M per distillationem Alcohol. Quod etiam Coeleste & Vegetabile vocatur. Alcoholisatur vel rectificatur quoque sine Δ ne, per affusionem V , v vel v vel v . Spiritus Vini Alcoholisatus supernatabit. & ∇ sitas cum Salse dñe inferius in fluida substantia subsidebit. Sign. v .

Spiritus Vini Campboratus, solvitur v in f. q. Spirit Vini Rectif. Vocatur quoque Spirit. Vini Camphorat. *Elixir seu Essentia Camphore.*

Spiritus Vini Duplicatus & Esurinus Philosophic. vid. in Tract. Germ. Pol. fol. 58. & 62.

Spiritus Vini Philosophicus. vid. Spiritus Vini Alcoholisatus.

Spiritus Vini Rectificatus vid. Spiritus Vini. vid. Alcoholisat. Sign. **VR.**

Spiritus Vite Orenus Rulandi, paratur per circulationem per v ex z x Trochiscorum Alhandali cum v Spiritus Vini Alcoholisat, expressus, s philtratur usuique asservatur.

Spiritus Volans apud Chymicos est v tum vivum.

Spiro, dicitur Basilio Valentino Instrumentum ad Magisterium Lapidis Philosophici necessarium, quo dirigitur. L. 1. Testament Ultim cap. 36.

Spissamentum. vide Stymma. Germ. Das zurück Bleibsel von eingepackten Sachen.

Spissus, idem quod Densus, opponitur Raro. *Lex. Brun.*

Spitbama, Mensura est, qua rerum Intervalla metimur; estque Trium Palmoru, vel Duodecim Digitorum Spacium, extensis Digitis, Minimo & Police. *Dioscorides*, tele *Gorræo*.

Splanchnica sunt medicamenta, adversus Morbos Intestinorum. *Lex. Blanc.*

Splenetica, sunt Medicamenta adversus Splenis Morbos. *Lex. Blanc.*

Spodiacon, nomen Collyrii tenuis, à colore ita dicti, quasi Cinereum, non verd à spedio, cum hoc non ingrediatur illas compositiones. Morbi caret & vim habet Anodynam, sive Dolorem mitigandi. *Aginet.* L. 7. cap. 16. *Scribon.* n. 23. &c.

Spodium Flos, est Ærugo Æris \oplus . *Mart. Rul. & Johnson.*

Spodites, *Cineritius*, epitheton Panis apud Hippocr. teste Galen. in Expos. Voc. Hipp. vel à Colore ita dictus, vel quod sub Cinerib' paretur. *Foës. Oec. p. 580.*

Spodium, Arabum, nil aliud est quam Radix Alcannæ combusta. Officinae nostrates verd Ebur ustum ejus loco substituunt. vid. *Schr. ed.*

Spodium ex Ebore seu Ebur ustum. Germ. Gebrandt Helfsen-Beth. vid. Ebur.

Spodium Gracorum seu Metallicum, Cinereum & Nil Gryseum, est Favilla eadem ac Pompholyx ob gravitatem in pavimentum decidens. Dicitur Spodium Græcorum ad differentiæ Spodiæ Arabi. G. Grau Nicht oder Grau Hütten-Rauch.

Spodium Succidus, id est Tutia. Germ. Tuzia. *Mart. Rul. & Johns.*

Spodos 5. sunt genera. 1. est Fuligo Cinerei coloris, gravior quam Pompholyx. 2. Lutea quæ generatur in focis, in quibus Metalla separantur, 3. Subterranea Cineria, 4. Subterranea nigra. 5. Subterranea viridis.

Speritides, *Sphaeria Theophrasti*, Globuli Parisi, Galbuli Plinii. vid. *Cupressi seu Cy*parissi Coni. Germ. Cypressen-Reiß.

Spolium, *Vernatio*, *Exuvium*. vid. Exuviae.

Spondylium, *e* Branca Ursina. Germ. Bähren-Klau. vid. Herbas.

Spon.

Spondylolithos, dictum Lapidum genus, ex Comitatu Tirolensi, à forma, vertebrae dorsales minorum Animalium satis accuratè repræsentante, ex Observatione *Velschii*, Eph. Nat. Cur. A. I. Obs. 157.

Spongia seu *Fungus Marinus*. Germ. *Schwam̄*. Est Corpus Marinum rarum, laxum, porosum, imbibens & asservans Vām *Mart. Rul.* existimat, esse Zoophytōn, neque Animal, neque Fruticem, sed tertiam habere naturam, & illi commixtam esse naturam Animalis & Plantæ. Hinc & *Avicenna* describit, quod habeat Animam, scil. vegetativam & sensitivam. *Dioscorides* duo genera constituit; Marem, quæ densioribus foraminibus & minoribus constat; & Fœminam, foraminibus præditam majoribus & rotundis. Quidam addunt & tertiam speciem, habentem intra se Lapi des duros & plurimas cavernas. *Spongia* vocatur etiam à dicto *Mart. Rulando Fungus Marinus*, ad differentiam Terrestris, quam *Spongiam nostram* appellavit, in Pratis occurrentem, vulgo *Bovist* dictam, quæ valde accedit ad naturam *Spongiae Marinæ*. De *Spongiarum Marinorum viribus & usu*. vid. *Gal. L. II. de S. F. & aliis sæpius*, *Diosc. L. 5. cap. 138*. *Spongia* quoque vocatur illa ex crescentia in Frutice Cynosbatos dicta sæpius occurrentis. *Schræd. L. 4. Cl. 1. num. 122. &c. vide Fungus.*

Spongiae seu *Fungi Officinales*, sunt Fungi albicantes. Germ. *Lerchen*: *Schwam̄*. vid. *Fungus albicans* seu *Agaricus*.

Spongiale Cynosbati, Germ. *Schlaff-Kunzen*. vid. *Fungus*.

Spongoli. vid. *Fungus Cervinus* seu *Boletus Cervinus*.

Spongion nomen est Epithematis, ex Caprillo Stercore compositi apud *Eginet. L. 3. cap. 48*, vel *Malagmatis L. 7. cap. 18*. Ità verò dictum, quod *Spongiae* modo humorem *Hydropicorum* imbibat. *Gorreas*.

Spongites, Germ. *Kopff-Stein* oder *Schwam̄ Stein*. vid. *Lap. Spongiae*.

Spongoides, id est spongiosus sive *Spongiae* instar porosus. *Lex. Brun.*

Spongios idem est quod *Spongia*. Germ. *Schwam̄*. *Lex. Brun.*

Sponium, dicitur Cinis Vā maceratus. *Sylvat. p. 181.*

Sponsus, Chymicis dicitur *Mercurius* ♀. *Mart. Ruland. & Johnson*. Quām inep-
tē, alii judicent ex hoc, quod passim vel Vā Philosophorum sit dicta *Uxor*,
& ♀ Philosophorum Maritus vel *Mas*. vid. *Maritus. Lexic. Brun.*

Spontum, dicitur *Mart. Rulando* *Cinis Aquā madefactus*, qui fornaci inditur,
quando ☽ vel ☽ tum depuratur. *Lexic.*

Sporetos, dicitur prima Pars *Hyemis* (aut fortassis etiam ultima *Autumni*) Lat-
inè *Sementis Lex. Brun.*

Sporos, idem quod *Sperma*, *Semen* significat, & quidem ab *Hippocr.* *Semen*
genitale. *L. 2. de Diæt. XXVII. II. vid. *Foëf. d. I.**

Spuma, Germ. *Schaum*/omnibus ferè notum est. *Lex. Brun.*

Spuma Chymicis simpliciter notat *Erem*. Germ. *Aſche*.

Spuma Argenti, est *Lithargyrum*. Germ. *Silber-Gleßt.* vid. *Lithargyros*.

Spuma duorum venenatorum Draconum, est *Butyrum* ♂ nii.

Spuma Maris, id est *Halcyonium* quintum. vid. *Halcyonion*.

Spuma Mercurii, est *Lithargyrum Paraceſi*. vid. *Lithargyros*.

Spuma Nitri, id est *Aphronitrum*. *Mart. Rul. & Johnſ.* vid. *Aphronitrum*.

Spuma Vitri, est *Fel Vitri* quod instar *Spumæ* in præparatione *Vitri*, supernat. *Fel Vitri* *Italicum* optimum est.

Spurium Vinum, i. e. *Aquatum*. Germ. *Gewässerter Wein*.

Sputum acerrimum est ☽ tum *Vivum* ☽ Germ. *Queck-Silber*.

Sputa maris, est *Sulphur* ♀. Germ. *Schwefel*. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sputum Boletorum est composita Materia ex Sulphure & ♂ sia, vocatur & ☽ spissum Vāris, quando in ♀ um mutata est. *Mart. Rul.*

Sputum Lune, id est *Lithargyrum*, Th. Chym. Vol. V. pag. 11.

- Spyras, Spyrathos**, significat globosa Caprarum Excrementa. *Hippocrates de Nat. Mul. XXIX. 25. 180. 182. Gal. c. 2. &c.*
- Squalus**, nomen Piscis & species Capitonis, vid. *Aldrov. L. 5. c. 17.*
- Squama Aëris**, vulgo præparatur ex Ælo vel Ælo vel tis mediante. *Æl. Sign. 36.*
- Squamaria** vid. Rad. Dentariæ, Germ. *Sträubel-Wurzel.*
- squatina**, Piscis dicitur inter cartilagineos relatus, cujus usus in Medicina videatur apud *Aldrov. L. 1. de Piscibus c. 66.*
- Squilla, scilla seu Scylla, Bulbus**, ex Hispania seu Italia huc allatus, non procul à mari crescens, floribus subalbidis, ad sulphureum colorem nonnihil vergentibus. Germ. *Meer-Zwibel.* vid. Rad. *Scyllæ.*
- Squilla fixa** id est Vipa Marina. Germ. *Meer-Zwibel.* Vocatur quoque *Schinus Plutarch.*
- Squillatum, Aryza**, id est Fimus equinus. *Mart. Rul. & Johns.*
- Squinanthum**, Germ. *Camel-Heu oder Stroh.* vid. *Schænanthum.*
- Squiria vel Squitiae**, i.e. Liquiritia, Germ. *Güß-Holz.* *Sylvat.*
- Stac vel stonc** id est Coagulatio vel Congelatio *Mart. Rul.* apud *Johnsonum* legitur
- Stuc vel Stoac.**
- Stadte sive Gutta**, sunt Guttæ alicuius Gummi, ut Myrrhæ, Styracis &c. *Stadte* quoque significat Lixivium Δ per Δ res stillans *Gorreas.*
- Stadicon, Stacion**, nomen Collyrii apud *Scribon.* & *Aeginet.*
- Stacula, Apiana, moschatella, Scirpula, Sticula.** vid. *Venucula.*
- Stæcas Arabicæ & Citrina.** vid. *Flores.* Stæchatis Arabic. & Citrin.
- Stes**, notante Foësio significat Farinam ∇ à macerata, & manibus subactam veluti fit in Panificio, vel interdum Stear sive pinguedinem. Illam confirmat Julius Alexandrin. not. in *Gal. L. 4. de san. tuen. Tom. II. pag. 406.* & ipse Hippocr. l. 1. de morb. mul. CXX. 24. Placentæ genus, dicebatur ex Melle, Sesamo & Caseo, apud *Atbeneum Lib. 14.* Citante Foësio d.l.
- Stagma**, sunt Latices, qui destillationi exponuntur. *Lex. Blanc.*
- Stagnea**, apud *Scribon.* num. 230. pro Cacabo & Vasis genere ponitur, & no obduco. Alias *Stagnum was*, *Stagnatum Rhod.* in *Lex. Scribon.* pag. 445.
- Stagnea Pyxis** legitur apud eundem. *Scribon.* 30.
- Stagorias**, epitheton Thuris masculi electi, rotundi, & Guttæ simillimi. *Gorr.*
- Stak**, id est Gummi Olivæ. Germ. *Olivien Harz.*
- Stalagma**, id est quod à Stagmate destillatum est. *Lex. Blanc.*
- Staltica**, dicuntur Medicamenta, quæ Carnes Vulneribus æquant, *Castell.* ex *Lithell. Spur. Gal. de Dynamid.* Verum generaliter idem significant, quod Repellentia. Unde Collyria Staltica, apud *Aeginet. L. 3. cap. 22.* Junge Dicit. *Jatr. n. 408.*
- Stamen** id est Filum *Stamen album*, hoc est filum crudum, quod etiam leni evaporatione dolores mitigat *Scribon. n. 142. Rhod.* in not. ad h. L.
- Stamnos**, dicitur Urna vel Urnula, Vas ∇ arium *Hippocr. L. 7. Epid. XLV. 8.* quamvis & Vas vinarium alibi significet, notante Foësio d.l.
- Stannar**, est mater Metallorum, fumus occultus, ex quo Metalla generantur. Dorn. è *Paracelso L. 3. Philosoph. ad Athen. text. Mart. Rul. & Johnsonus.*
- Stannum, à nonnullis Plumbum album sive candidum.** Germ. *Zinn / Wenz-Bien.* Chymicis sive Hermeticis *Jupiter* & dicitur. Corpus est mundum, Metalum molle, splendens cum Livore quodam. Imperfectum, ex Æto vivo puro, fixo & non fixo, claro, albo in suo manifesto, & rubro in suo occulto & de tali re procreatrum, & deficit ei sola decoction & digestio. Dividitur Stannum in dives, mediocre, pauperum Vocatur & *Dominus Aëris*, item *Plumbum Ætarium. Mart. Rul. & Johns.* Anglicum melius est quam *La Walliense* & quidem optimum. Plura de Stanno quære in Indicibus Th. Chym. Vol. I. II. III. V. ut & *Liber. Tom. I.*
- Staphilinum** *ſtav-stre Tragi* est Daucus seu Pastinaca sylvestris Germ. *Wogel-Netz / wilde Mohren oder Esels Mohren.*
- Staphis,*

- S**taphis, homonymon est, denotans 1. Plantam vel Herbam Staphisagria dictam 2.
Uvam passam. vid. Passa.
- S**taphisagria. vid. Semen Staphisagriæ. Germ. Stephens-Körner.
- S**taphyle, Latinè *Uva* dicitur, significans propriè Fructum Vitis viniferæ, sive congeriem Baccarum Vitis. &c.
- S**taphaxat, dicitur Medicamentum sistens, à Stare faciendo dictū, ut creditur,
Dorn. Mart. Rul. & Johns.
- S**tarmar *Mart. Rul. Johnsonus* verò posuit *Stannar*. vid. *Stannar*.
- S**tater est nomen Ponderis Unciam semis pendentis, ʒ̄ seu Drachmas Quatuor ʒ̄. *Gal. de Ponderibus & Mensuris.*
- S**tathmion, *Stathmidion*, significat vel Pondus Librale, ex Ære, aut Ferro, aut Plumbo constans. *Gal. cap. 2. de Fract. t. 3. vel Pyxidem*, in qua aliquid afferatur. L. 6. d. C. M. S. L. c. 2.
- S**taticon, idem quod *Stalticon*, dicitur de Collyriis, quæ inordinatum Fluxus impetum sustunt, *Gorr.* vid. *Stalticon*.
- S**tatura, *Megethos*, propriè Corporis Magnitudinem significat. Hanc etiam à Medico rectè considerari, docet inter alios *Jul. Alex. L. 3. Sal. cap. 1. & 7.*
- S**tear id est Adeps vel Sebum. Germ. Schmalz oder Inschildt. *Lex. Brun.*
- S**teb, dicitur Alumen. O. Germ. Alaun.
- S**techas *Arabica, Citrina & Montana*. vid. Flores.
- S**tegnatica, idem quod Astringentia. *Lex. Brun.*
- S**tella Domini, id est Sigillum Salomonis, vid. Herb.
- S**tella Occidens, id est Sal Armoniacum * Germ. Galmar. *Mart. Rul. & Johns.*
- S**tella Terræ, id est Talcum. *T. Germ. Talc. Mart. Rul. & Johnsonus.*
- S**stellaria, *Drosera, Alchimilla*, Germ. Ohm-Kraut / Gûlden Gânserich. vid. Herb. Alchimillæ.
- S**stellio adusta dicitur *Cinnabrium Mart. Rul. & Johnsonus.*
- S**temphylla, dicuntur Vinacei vel Vinacea, hoc est Folliculi Acinorum, Corium, & Cortex, Linden.
- S**temphyllites, dicuntur Vinaceorum ὑπὸ maceratorem Fæces, & Recrementa. *Hippocr. I. 2.*
- S**tenomarga alba, *Gleba Norwegica albicans*, vid. Lac. ɔ næ.
- S**tercorum Ezeff. Legitur ità apud *Mart. Rulandum*, & apud *Johnsonum*, id est Lithargyrum *L.* Germ. Silber-Glethe.
- S**tercus, est Excrementum crassum ab Alimentis residuum, Bile permixtum, & nutritioni inutile, quod per Intestinum Rectum & Anum excernitur. Germ. Roth/ oder Drecf. *Lex. Brun.*
- S**tercus Æris, id est Ferrum rubeum. *Z. Johnsoni Lex.*
- S**tercus Album Canis, est Album Canis seu Album Græcum.
- S**tercus Anserinum, *Chenocoprus*. Germ. Gâns-Drecf. Mense Martio colligi debet.
- S**tercus Argenti, est ex Argento, sicut Stercus Æris. Germ. Silber-Schaum.
- S**tercus Canis, *Cynocoprus*, dicitur & Flores Melampi & Safiri albi, *Album Canis*, *Album Græcum*. Germ. Weisser Hunds-Drecf.
- S**tercus Capræ Germ. Genf-Bohnen. vid. Spyras f. Spyraphos.
- S**tercus Columbinum. Germ. Tauben-Mist. Emplastris admiscitur.
- S**tercus Diaboli. Germ. Teuffels-Drecf. vid. Laserpitium Syriacum, seu Afa vel Affa foetida.
- S**tercus Murum seu Muscerda dicitur etiam *Album nigrum*. Germ. Mâuß-Knüttel, ger. Movet Alvum infantum à gr. 3. 4. 5. vel 6.
- S**tercus Pafferum, Spaßen-Drecf. Grana aliquot Infantibus exhibentur ad ciedam Alvum.
- S**tercus Pavonis, Germ. Psauen-Roth oder Drecf. Exsiccatum & ʒ̄ satum ad Epilepsiam & Vertiginem usurpatum.

- Stercius Vaccinum.* Germ. Kühle Fladen ex quo Mense Mayo V^{er}lorum omnium destillatur.
- Stergethron* idem est ac *Sedum majus*.
- Sternutamentum*, idem quod *Sternutatio*. vid. *Ptarmica*.
- Sternutatorium*, *Sternutamentum* est Medicamentum quod Naribus inditum, tunicas Cerebri in Motus convulsivos concitando, per Sternutationem Caput expurgat, Germ. Nieß Pulver.
- Stie*, dicuntur Lapilli marini sed Calculi marini. Galenus.
- Stibi*, *Stibium*, *Stimmi*, *Plumbum sapientum*, Vra nigra. vid. *Antimonium* & Germ. Spieß: Glas und Spieß: Glanz/ oder die glänzende Heer-Spitzen.
- Stichas* seu *Stæchas* *Arabica*, *Gallica*, *Purpurea* seu *Romana*, vid. *Flor. Stæchad*, Arabic. Germ. Arabische Stechäss: Blumen.
- Stichos*, nomen Confectionis Arteriacæ *Platonis* è *Marrubio*, quæ & *Panacia* dicta apud Gal. L. 7. de C. M. S. L. c. 2, fin.
- Sticula*, *Stacula*, *Apiana*, *Moschatella*, *Scirputa*. vid. *Venucula*.
- Stilbus*, id est *Antimonium* & Germ. Spieß: Glas. Mart. Rul. & John.
- Still.* ita à Medicis præscriptum seu alias notatum, legendum est *Stillatum* seu stillaticum.
- Stillaticius*, idem quod *Stillatus*. Epitheton Liquorum per Alembicum destillatorum. Lang. L. 1. c. 53.
- Stillus* & *Stilbus* id est *Antimonium* & Germ. Spieß: Glas. Mart. Rul. & John.
- Stimmi* idem quod *Stibi*, *Stibium*. vide *Antimonium*.
- Stimulans*, dicitur aliquando de Medicamentis quibusdam activioribus &c. Lex. Brun.
- Stinci Marini* Germ. Meer-Stingen. vid. *Scinci Marini*.
- Stipes*, est Pars Plantæ inter Radicem & Ramos, idemque quod Caulis. Germ. Der Stiel oder Stengel.
- Stipte* & *Stiptera*, vel *Stypte* & *Styptera* id est O scissum. Mart. Rul. & John.
- Stiptica* vel *Styptica*, sunt Medicamenta Constipantia & Exsiccantia. Germ. Stopfende Mittel. Lex. Brun.
- Stiracos*, *Stirates*, idem ac *Storax*. Matth. Sylvat.
- Stiria*, i. e. Gutta. Germ. Ein Tropfen.
- Stoac*, *Stoar*, i. e. Adeps. Germ. Schnähr.
- Stæchas Arabica*, Germ. Arabische Stechäss Blumen. vid. *Flor. Stæch. Arabic.*
- Stæchas Citrina*, Germ. Rhein: Blumen. vid. *Flor. Stæch. Citrinæ*.
- Stolones*, dicuntur tenella Germina & Surculi propullulantes Plantarum, quæ referuntur inter Victim attenuantem, Gal. de atten. viet. rat. cap. 3.
- Stomachica*, sunt Medicamenta aduersus Stomachi Morbos. Germ. Magen stärkende Mittel.
- Stomachicum egregium*, est *Crocus optimus*. Die beste Magen Stärckung.
- Stomachus Struthionis* seu *Struthicamelii*, nominatur V Fortis.
- Stomaticos*, dicitur de Medicamentis, quæ modice siccant, sic vocata, quod in assiduo sive usu, cuiusmodi sunt, quod ex *Moris* conficitur, & quod ex *Rubi fructu*, aut *Succo Corticis Nucum juglandium viridis* paratur. Gal. L. 5. Meth. medendi cap. 10.
- Stomoma*, seu *Acies*, est Chalybis vena pura ex Nariscis, seu Vodlandia, propè Fichtelbergum. Germ. Fichtelbergischer Stahl-Stein. Dicitur quoque ferrum purgatiu, sive nativum, sive per liquefactionem ne sapis depuratum, idem quod Chalybs. Mart. Rul. pag. 448. & 449. numerat varias species 13.
- Stomomatis Scobs* est Limatura Chalybis. Germ. Fehl Spán von Stahl.
- Stomomatos* Mart. Rul. & *Stomomatos Johnsonius* est Squama Eris.
- Storax* Germ. Storar. vid. *Styrax*.
- Stramen* seu *Pastus Camelorum*. vid. *Schænanthum*. Germ. Kamehl-Heu oder Stroh.

Sto-

Storax Rubea, Thimiana, Narcapthum. vid. *Cortices Thimianæ.*

Stratificatio, seu *Stratum super Stratum*, notum est *Chymicis & Hermeticis*, & est *Corrosio per fures corrosivæ*, fit cum *flum*, *Metallo laminato & fribus Corrosivis* repletur, faciendo *Stratum super Stratum*, hoc est ponendo aliquid de *fure Corrosivo* in *Crucibulum*, & huic supersternendo tenuem *Laminam corporis Metallici*, & sic pergendo, donec *Vas referciatur*, Postea ponuntur *Carbones per Circuitum*, vel datur *reverberii paulatim augendo*, ut res postulat *Lex. Blancardi.*

S. S. S. & St. S. St. significat *Stratum super Stratum*. Sign. , , , .

Striae in Alempico Signum est *Spirituum Volatilium.*

Stripis, i.e. *Uva Passa. Gal.*

Strix, propriè nomen *Avis nocturnæ*, habentis nomen de Sono vocis *Stridulo*, quæ vulgo *Anima* dicitur, ab amando parvulos; de qua legatur *Aldrov. L. 8. Ornithol. cap. 8.*

Strobile, dicitur Linamentum intortum, aut Penicillū turbinis in modum implcitum & contortum, hoc est turbinatum Linamentum apud *Hippocr. de fistul. 11. 6. 9. 11.* A qua figura & Nuces Pineæ *Strobili* dicuntur, & Resina Pinea *Strobiline*. vid. *Jul. Alex. not. in Gal. L. 4. de tuend. san. Tom. II. Oper. pag. 410. & pag. 755.*

Strobili Abietini juniores. Germ. Die kleine zarte Tannen Räppflein.

Strombites, dicitur Lapis similis Cochlearæ ex amplio in tenue turbinis instar deficiens in Spiram à dextra tortus, qui ulterius describitur ab *Agricola L. 5. de nat. fossil. Chiocc. Mus. Calc. Sect. 3. p. 388. & 422.*

Strombos, nomen generale Cochlearum Marinarum, quæ Latinè Turbines nuncupantur aut *Strombode*, *Cochlearæ Turbinatæ*, quarum descriptionem prolixorem, lege apud *Aldrov. L. 3. de Testac. cap. 2 & seq.*

Strumaria Lobelii, *Xanthium*, *Lappa minor*. vid. *Rad. Bardanae minoris. Germ. Klein Kletten-oder Betlers Läufz. Wurzel.*

Struthio, *Struthio Camelus*, *Germ. Strauß.* Nomen *Avis exoticæ maximæ*, de qua referunt, quod Ferrum devorare non solum, sed & concoquere valeat. vid. *Lang. C. Rejes, Aldrov. Schrader. & Frid. Hoffmann.*

Struthion, *Condif. Lanaria*, *rudicula est Saponaria. Germ. Seiffen-Kraut. vid. Herbas.*

Struthionum Ova, vid. *Ovum Struthio Camelii.*

Strychos & Trychnos, *Solanum & Solatrum, Uva Lupina & Vulpina, Morella.* vid. *Solanum. Germ. Nacht-Schatten.*

Stuc vel Stoac. vid. *Stac vel Stoac.*

Stupa, *Stupha & Stuppæ* est Linteum Liquori intinctum & parti dolenti admotum. Idem quoque quod *Laconicum Balneum* vel *Sudatorium* aut *Vaporatorium*. vid. *Morellus & Forestus.*

Stupefacientia idem sunt quod *Narcotica*. *Lex. Brun.*

Stupio, *Caldida*, id est *Stannum* *Mart. Rul. & Johns.*

Sturio, nomen Piscis, nonnullis & *Oxyrinchus*, ab acuto rostro. vid. *Aldrov. Jul. Alex. & Bruyerin.*

Sturnus, nomen *Avis notissimæ*, quæ *Cicuta* vescatur absque noxa. vid. *Aldrov. Jul. Alex. & Bruyerin.*

Stybum, *Stibi*, *Stibium*, *Stimmi*, id est *Antimonium* .

Stygia, epitheton & causticæ sive corrosivæ & præsertim Regiæ. vid. *Schræd. Jung. Libav. &c.*

Stymma est Spissamentum seu Crassamentum (Florum, Rerumque aliatum) quod remanet, dum in Oleis macerata exprimitur. *Schr. L. 1. c. 3.*

Stymphalides, dicuntur Avium species quædam maximè feræ. vid. *Aldrov. L. 10. Ornith. cap. 3.*

Styptica sive *Stiptica*, sunt Medicamenta Astringentia, Constipantia & Exsiccantia. *Lex. Blancardi.*

Styrax

Styrax sive **Storax Calamita**, *Incensum Judeorum*. Germ. **Storax** / **Juden Wehrauch** / in Officinis prostat expressa, liquida & secca. Sicca in Officinis Storax calamita dicta, (à Cannarum Calamis sic dicta, in quibus olim ex Pamphilia apportabatur) est Arboris cuiusdam gummeus, resinosusque Succus concretus, aridus, odoris suavissimi. Videatur *Matth. Cordi Histor.* Crescit Arbor illa Storaciflua in Cypria, Pamphilia, sydonea, Syria, Sicilia & Provincia Chiapa. Præfertur **Styrax pinguis**, latus, fragmentis albocantibus, rubescens, vel flavus, odore perseveranti, qui dum mollitur, melleum Liquorem reddit. Improbatur furfurosus, niger, cano situ obductus, inodorus. Folia Arboris hujus Storacifluæ exsiccata, videnda sunt apud Experientissimum Pharmacopœum Dn. *Job. Rud. Henrici*, Francfurti sub signo Cervi aurati.

Styrax Expressa. Germ. **Gauber ausgeprester Storax**. Exprimitur beneficio △ æ calidæ in Sacco s. a. per prelum.

Styrax Liquida, & **Liquidus**, *Stade* Germ. **Weicher Juden-Wehrauch** / **Dünner oder flüssiger Storox**. Ex Storace calamita impura, vel ex Cortice Arboris Storacifluæ, per coctionem in formam liquidorem redacta, cui Storaci liquida adhuc additur Oleum ex Nucleis Arboris Storacifluæ expressum, & haec Mixtura fit Storax Liquida. Plura legenda sunt apud *Dioscoridem*, *Cord. Fuchsium*, *Schreberum*. Remanentia à priore Storace impura & Corticibus in prelo relicta, à quibusdam pro Cort. Thymianæ venditum.

Subatio, dicitur Tractatio rei cujusdam manibus facta, & dicitur de Mistione & Emollitione, Emplastrorum, Ceræ & simili Massarum, manibus, vel in Mortario cum pistillo facta. Germ. **Unterbringung oder Untermischung**. Rhod. in Lex. ad *Scribon*. p. 446.

Subbuteo, nomen Avis, Buteone paulò minoris. *Aldrov. L. 5. Ornith. c. 8.*

Subducio, apud Chymicos vocatur Abstraction, quæ fit per inferna; & est duplex: **Filtratio** & **Clepsydra Mart. Rul. & Johns.**

Suber, Phellus. Germ. **Pantoffel-Holz oder Sohlen-Holz**.

Subeth, dicitur Lapis Adamas. Germ. **Diamant-Sylvat**.

Subjectum Chymicorum, vid. *Th. Chyrw. Vol. I. fol. 508.* Lapidis Philosophici si-
ve Tincturarum, quod est & corporalis. d. l. pag. 520. & 535.

Sublimatio est sicca subtiliorum partium per △ nem in sublime elevatarum & vasi adhaerentium, Extractio, ut sunt ♀ dulcis &c. Significat quoque Exaltationem alicujus rei, quando à debiliori statu, Res in statum majorum virium elevatur. Germ. **Erhöhung**. Sign. ♀, ♂, ⚡, ⚡, ⚡, ⚡, ⚡, ⚡.

Sublimatio **Elium fixorum**, fit per additionem ▽ **♀** purificati, ≈ ando sec. artem.

Sublimatio Elium volatilium, (peracta destillatione per ♂ am in Recipiens) instituitur vel **rectificatur** per ≈ actionem simplicem vel cum s. q. ▽ **Alcoholisato**.

Sublimatum, est Res per △ nem elevata, uti *Flor. Sulphuris* ♀ *F. Flor. Benzoe*. &c. Germ. **Sublimat**.

Submersus, dicitur qui in ▽ am Marinā projectus, quod laudat tanquam Remedium in Hydrophobia *Helmont. Tract. Demens Idea*, n. 47. 48. &c.

Subpurgatio, Subpurgare significat leni Medicamento, aut leviter Purgare, aut ea Dosi, quæ dari in periculum nequeat. *Linden. Ex. XII. §. 69.*

Subsidentia idem est quod Sedimentum. Germ. **Ein Saß**.

Subsidium idem est quod Auxilium sive Remedium. Germ. **Hülff-Mittel**.

Substitutus, dicitur de Medicamentis, quæ in alterius locum surrogari queunt, de quibus *Gal. integr. libell. de substitutis Medicis*. *Ægineta Libro 7. cap. 25.* Dicuntur & **Succedanea**.

Subtiliatio, est Terminus Chymicus seu Hermeticus, diciturque Dissolutio, partes subtiliores à crassioribus separans, & habetur duplex: Illa est, quando cor-
pora

pora brevi temporis Spatio dissolvuntur. Estque iterum duplex: *Elevatio & Descensio*. Hæc dicitur, quæ tempore longiore Res dissolvit; Estque *Exaltatio & Digestio*. *Mart.*, *Rul.*, & *Johns.*, & *Rolf.* Chym.

Succ. ita à Medicis præscript. seu alias notatum, legendum est *Succus*.

Succago, *Apochylisma*, *Rob* & *Robub*, est *Succus* cuiuscunque cum *Saccharo* aut *Melle*, in duriusculam Sapæ consistentiam *Cocchio* & *Inspissatio*. Germ. *Muß oder Lativerge*.

Succedanea Medicamenta. vid. *Antiballomena*.

Succi ad Consistentiam Extracti inspissati, ut sunt *Succus Acatiarum*, *Liquiritiae*, Germ. *Schlehen-Saft und Süß-Holz-Saft*.

Succi ad Consistentiam Syrupi durioris inspissati, nominantur *Rob*, ut sunt *Rob Berberum*, *Cydoneorum*, *Ribium*.

Succida, vid. *Erion* seu *illota Lana*, vel *Eirion*.

Succidus, vid. *Oesopus* seu *Oesypus*. Germ. *Schmuzige Lambs-Wolle*.

Succina, *Succinum*, *Carabe*, *Electrum*. Germ. *Augstein* oder *Bern-Stein*. Nihil aliud est, quam *Succus Bituminosus*, seu *Resina Fræ*, & *Arborum veterum* optimè digesta, exinde in Mare traducta, atque ibidem præcipue concreta, Schr. L. 3. cap. 30. Frid. Hoffm. in Clav. ad h. l. Sign. B, B. \ddagger .

Succina, *Succinum*, *Carabe*, *Charabe*, *Electrum*, *Ambra citrina*, *Resina*, *Chrysolectrum*, *Glessum*, *Lyncurius Lapis*, *Pterigophorum*, *Harpaæ*, Germ. *Aug. Stein* / *Ag. Stein* / *Aldt-Stein* / *Bern oder Bern-Stein*. A Romanis *Succinum*, quod ex *Succo*, ac veluti *Bitumine Marino* concreto, proveniat. Nam inter Vada & in ipso maris Littore reperitur. Quidam putant quod sit, *Resinofitas Terræ* optimè digesta, exinde in Mare traducta atque ibidem præcipue concreta. Alii tamen illud pro *Resina* seu *Therebintina*, quadam habent, quæ æstivo tempore ex Arboribus (quæ juxta ∇ ascrescunt in ∇ am & ex ejusmodi sortis Arboris, in Terram, quæ certis temporibus, Maris nempè fluxu & refluxu, ∇ Marina obducitur) destillatur. Postea hinc & inde ∇ æ superficie innatans, vel potius fundum petens, in *Succinum* mutatur. Dum adhuc Liquidum est, varia Animalcula involvuntur, ut *Muscae*, *Culices*, *Araneæ*, *Festucæ* &c. Est verò *Succinum* vel *album*, *candidum*, *citrinum*, *flavum* vel *nigrum*. *Album* quia levius est & odoratus, optimum censetur; *Succinum Citrinum* seu *flavum* priori cedit. Optimum quod pellucidum & attritu calefactum, *Rorismarini* refert odorem, paleasque trahit. Ambo verò ad usus Medicos præferuntur. Chymica analysis docet, *Succinum* ex multo \circ leo, pauca aciditate, & magna Oliis volatilis parte constare, illud Oleum & \ominus volatile, optima sunt Medicamenta; sed ipsum *Succinum crudum* tanti non est æstimandum. Dicitur quoque *Ambra*, (*Gentarum Prussorum*, *Smalternium*, *Scytharum*, *Sacul Ægyptiorum* putatur) *Paracelso*. Germ. *Gentar*. *Lex. Blanc*.

Succinum album vocatur *Leucelectrum*. Sign. B S SVA, SVA.

Succinum nigrum, *Gagatem Lapidem* esse, *Fucanus* æstimavit, vide *Gagatem Lapidem*. Quidam cum *Pissapaltho* aliquid cognitionis habere: alii *Ambram nigram*: plurimi istud quod flavo nigricans *Succinum nigrum*, esse censent. *Carabe* seu *Succinum album* & *nigrum* ex *Borussia* in magna copia advehitur.

Succisa, est *Morsus Diaboli*. vid. *Herb.* seu *Radices*.

Succolata, *Chocolate*. vid. *Chocolata Inda*.

succotrina Aloës. vid. *Aloës Succotrina*.

Succubegi, est quoddam genus Pulmenti *Acetosi*, quod fit ex *Carnē cocta*, cum *Aqua*, cui miscetur *Acetum* & *Crocus*. *Matth. Sylvat.* p. 182.

Succus, *Succi* in Officinis vocantur Liquores expressi, seu expressæ Essentiæ ex Floribus, Foliis, Fructibus, Radicibus &c. Sign.

Succus Acatie seu *Acaciae verae*. vid. *Acacia* *Dioscoridis*.

Succus Acatiarum, fit beneficio $\nabla\alpha$ per coctionem cum *Prunis sylvestribus*, expressus, clarificatus & ad consistentiam Extracti inspissatus. Germ. Ein gekochter Schlehen-Saft.

Succus Albus, Chymicus dicitur, Argentum vivum. Germ. Queck Silber.

Succus Combrici, vid. *Gummi Gittæ* seu *Guttæ*. Germ. *Gummi Gutta*.

Succus Cyreniacus est *Assa foetida*. Germ. Teuffels-Treß.

Sucus Hallandicus. vid. *Gummi Gittæ* seu *Gummi Gutta*.

Succus Hypocistidis. vid. *Hypocistidis Succus*.

Succus Liquiritiae, est *Succus ex Radicibus Liquiritiae* beneficio $\nabla\alpha$ per coctionem factus, expressus, clarificatus, ad consistentiam Extracti inspissatus, & in trochiscos formatus. Germ. Süß-Holz-Saft / Lägrischen-Saft. A Bamberga & ex Hispania ad nos advehitur.

Succus Lunarie magnæ Reymundi Lullii, est *Vinum optimum*.

Succus Lybicus est *Assa foetida*. Germ. Teuffels-Treß.

Succus magni vegetabilis est *Vinum optimum*.

Succus Melleus, *Mel Terreum*, *Mel roscidum*. vid. *Manna Arabum*.

Succus Plantæ Jani, est *Vinum optimum*.

Succus Principis omnium vegetabilium, est *Vinum optimum*.

Succus Syriacus, est *Assa foetida*. Germ. Teuffels-Treß.

Succus viridis. Germ. Saft-Gruß / fit ex *Succo Vaccarum Spinæ cervinæ*, qui ad consistentiam duriorum inspissatur.

Succus Vitium fermentatione exaltatus, est *Vinum*. Germ. Wein.

Sudorifera. vid. *Hydrotica vel Diaphoretica*. Germ. Überflüssige Feuchtigkeit herausreibende Mittel.

Suffe, *Zuffe*, *Suffore*, est *Hysopus*. vid. herb.

Suffimentum idem quod *Suffitus*. Germ. *Berauchung*.

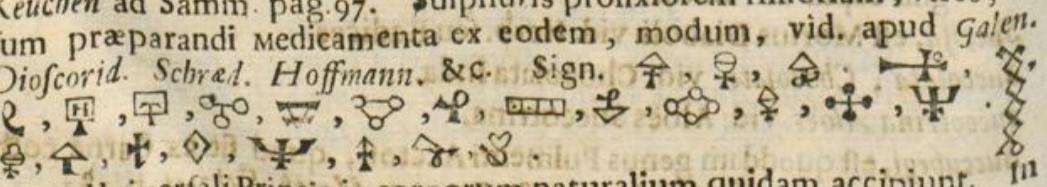
Suffitus, est *Pulvis crassiusculus*, ex plurimis odoriferis paratus, qui super carnes vivos injectus, non ingratum Odorem & Fumum à se diffundit. Vocatur & *Suffimentum*.

Suffo, est *Panis porcinus*. Dorn. Mart. Rul. Et Johns.

suffut, *Sufuset*, dicuntur Pulveres qui sumuntur per se. *Sylvat*.

Suffumigabulum, est Instrumentum, quo utimur in *Suffimentis accendentis*. Germ. Rauch-Zeug.

Suffumigium, vide *Suffitus*. Germ. *Berauchung*.

Sulphur, Germ. Schwefel / *Apyron* seu Δ nativum, Δ nem non expertum seu vivum, succus mineralis. Sulphur est Resina seu Terræ Pinguedo Vitriolica aciditate grava hoc est constans copia puri Sulphuris ingenti, modicæ Salis Acidæ quantitate & tantillo Spiritus, Aquæ & terræ Schræd. L. 3. cap. 28. Frid. Hoffm. in Clav. ad H. L. Dividitur in nativum sive fossile & facticum. Ad nativum pertinet illud, quod glesum est & *Apyron*, Latinè vivum vocatur, optimumque habetur, Keuchen ad Samm. pag. 97. Sulphuris prolixiorem Historiam, vires, usum præparandi medicamenta ex eodem, modum, vid. apud Galen. *Dioscorid.* Schræd. Hoffmann. &c. Sign.

Sulphur pro Universali Principio corporum naturalium quidam accipiunt. In qua significatione Mart. Ruland. descripsit, quod sit Principium formativum. vid. *Sulphur* *Principium* est *formativum*.

Sulphur

Sulphur, unum ex tribus illis Primis Omnium Rerum, est \textcircled{O} sum illud quod ardet. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sulphur, Chymicis & Hermeticis, sub nomine Sulphuris veniunt, sive ex Anima libus sive ex Vegetabilibus: Imò omne, quidquid est flammable.

Sulphur, Principium est Formativum, partim Δ reum, partim Δ neum, aetheræ naturæ particeps, per quod virtus est, & vita rebus inest. Quare & *Balsamus nature* appellatur. Ita Θ terminator est, Φ informator, vim plasticam habens, & vapor unctuosus est, qui ab illis patitur.

Sulphur Terra est calore excocta & in substantiam Sulphuris mutata, ∇ sis, terrestribus & Δ neis transeuntibus. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sulphur vocatur Alcebris vivum, Albusao, Akibotb, Abusal, An, Anarit, Anerick, Alnerick, Alcubrith, Alazer, Alcur, Aphebrio $\ddot{\text{c}}$, Anpater, Aquala, Chybur, Cibur, Chybut, Cibut, Crybit, Kaprili, Kibrith, Lamare, Lamere, Pater, Quebrit, Quibrit, Rabric, Resina Terræ, Scorith, Solsequum terreum, \textcircled{S} fætens, Sputa maris, Tintifasum, Ulsfur, fumus acerrimus, Δ terræ, Insidiator per vigil, Lapis Cherubinicus, Pyr Θ lis, Scorpio, \textcircled{S} vegetans, ∇ cetida. vid. *Mart. Rul. Johns.* & alii.

Sulphur Album, id est Nitrum \textcircled{O} . Germ. Salpeter.

Sulphur Anodynum Cramer, est Opium subtilissime \textcircled{S} satum, & aliquot Gutt. \textcircled{S} tūs \textcircled{E} li irroratum, ad colorem nigrum in \textcircled{P} ulo combustum.

Sulphur Antimonii, extrahitur cum \textcircled{S} forti ex Scoriis \textcircled{S} nii, & \textcircled{P} tatur cum \textcircled{P} to & ∇ dulci edulcoratur.

Sulphur Θ ratum Diaphoreticum, fit per infusionem & \textcircled{P} tionem \textcircled{P} ti in Lixivium à Croco Metallorum vel ab \textcircled{S} nio Diaphoretico extractum, à Cardi- lucio vocatur Centaurium minerale.

Sulphur Bezoarticum vegetabile est Alcohol vini \textcircled{V} A.

Sulphur Caballinum, Germ. Ros-Schwefel oder Lapidarius. Sunt Fæces è coctione \textcircled{S} ris vivi impurioris relictæ & in Urceos trans fusæ.

Sulphur, Chybur, Pars Lapidis Philosophorum, Principium & Pater Metallorum, Calidum & Siccum quarto gradu. Nihil aliud est quam Pinguedo Terræ, per temperatam coctionem inspissata, quo usque indurata fuerit & sicca facta. Sulphur generatur ex purissima siccitate Terræ vel Terrestri, in qua, modis omnibus Δ is prædominatur: Et est quasi vapor calidus & siccus, causa & Pater Metallorum. Vel Sulphur est Terra calore excocta, & in substantiam Sulphuris mutata, ∇ sis, terrestribus & Δ neis transeuntibus. *Mart. Rul.* à pag. 456. ad 459. Sulphuris species recenset.

Sulphur Citrinum, Thion Pepyromenon, Sulphur Δ nem expertum. Germ. Todter oder Krämer-Schwefel/ Gelber Schwefel. Seu factitium, quod arte in fornacibus ex pingui quadam Gleba paratur, quæ in fodinis sulphureis eruitur, & in Frustulas seu Magdaleones funditur &c.

Sulphur Cœleste id est Alcohol Vini \textcircled{V} A seu Sulphur vegetabile.

Sulphur Musci est semen Lycopodii. Germ. Trudten-Fuß-Samen.

Sulphur Gryseum } id est Sulphur Caballinum. Germ. Ros Schwefel.

Sulphur Nigrum } id est Sulphur Caballinum. Germ. Ros Schwefel.

Sulphur Nigrum, \textcircled{S} quibusdam vivum Sulphur sign. \textcircled{S} , \textcircled{N} , \textcircled{M} , \textcircled{K} .

Sulphur Philosophorum. vid. Tract. eleg. germ. Polemanni fol. I. 101.110. 129. &c. 137. Sign. \textcircled{S} , \textcircled{N} , \textcircled{M} .

Sulphur Rubeum est Arsenicum \textcircled{O} . *Mart. Rul.* & *Johns.* Sign. $\textcircled{+}$, Δ .

Sulphur Stillatitum. Germ. Tropf-Schwefel. Invenitur in Regionibus, Gosla- riens. Neapolitan. Poloniensis & aliis Locis. Sign. \textcircled{D} .

Sulphur Sublimatum. Germ. Sublimirter Schwefel. Est Flos Sulphuris.

Sulphur Tartari, id est Tinctura Sulphuris. Germ. Weinstein-Tinctur. Sign. \textcircled{R} .

Sulphur Vegetabile, id est Alcohol Vini \textcircled{V} A.

Sulphur Vitriolatum, est à l'Ali decoctione tractum per ∇am communem, cui innatā ♀. Mart. Rul. & Johns.

Sulphur Vitrioli & ris *Narcoticum*. Præparatur ex Vitriolo & ris & ♂ optimè in Mortario ferreo mixtis, beneficiō s. a. extractum & ♀ *Vitriolū* & ∇ pluviali optimè edulcatum.

Sulphur Vivum. Germ. *Lebendiger Schwesel* / vocatur *Lapis Pyroneus*, *Lapis* & ris, *Apyron*, *Apyrothium*, ♀ *fossile*, ♀ *sine ∇e*, ♀ *Judaicum*, *Alkibiri*, *Alchabrick*, *Algibich*. *Sign.* ♀. ♀.

Sulphurata Herba, *Cauda porcina*, *Pinastella*. vid. Rad. Peucedani, Germ. *Haar-Strang*.

Sulphuris ∇, vocatur *Rubea*, ∇ *Crocea* & *cœtida*, ∇ *morta*a, *Sanguis Animalis*, *Compositum album*, *Vitriolum*. Johns. Lexic. 3. fol. 72.

Sum. ita à Medicis præscriptum sive alias notatum, legendum est *Sumitatum* seu *Summitates* &c.

Suma, id est *Tartarus* ♀. Germ. *Weinstein*. Mart. *Rulandus*.

Sumach, idem quod *Rhus*, *Rhoe* *Rhu*, vid. *Semen Sumach*.

Sumbi, id est *Acetosus* & *Crocus* Mart. Rul. & Johns.

Summitates, sunt *Cacuminula* *Hebarum*, *Summitates* dicitæ, & dicuntur de *Herbis* foliorum minutiorum, ut *Absinthii*, *Centaurii minoris*. Germ. *Das Oberste oder Dolden des Wermuths oder Tausend-Gulden-Kraut*. Dicitur & *Coma*.

Supercilium Terræ, *Capillus Terræ*, *Adiantum nigrum*, *Capillus Veneris*. Germ. *Frauen-Haar*. vid. *Herbas*.

Supercilium seu *Lumbus Veneris*, *Herbamilitaris*, est *Millefolium*. Germ. *Schaf-Ripp*. vid. *Herbas*.

Surfaces id est *Album Ovorum*. ♂. Mart. Rul. & Johns.

Superpurgatio seu *Hypercatharsis* seu *Purgatio modum excedens*, Germ. *Übermäßige Bauch Säuberung*. Lex. Brun.

Supplantalia sive *Hypopedia*, sunt Medicamenta Externa, quæ in forma *Cataplasmatis* pedibus alligantur, componuntur ut plurimum ex *Fermento acido*, *Sinapi*, *Raphano sylvestri*, *Sale*, *Sapone*, ♂ *re pyrio* &c. Germ. *Fuß-Papp*. Lexic. *Blancardi*.

Suppositorium, Germ. *Ein Stuhl-Zäpflein*. Dicitur & *Glans*, *Balanus*, est Medicamentum rotundum, longitudine digitii medii in adultis: in pueris digitii minoris aut paulo minus ex *Sale*, *Melle*, & *Speciebus*, ut plurimum confectum; quod *Ano inseritur*. Lex. Brun.

Suppressio Δnis, id est Δnis super ♂ nam. Lex. Blanc.

Suprema Medicina, id est, cum Purum ab Impuro, id est Virtus à Substantia separatur. Mart. Rul. & Johns.

Surculus, est quod ex Ramissimplex oritur, estque velut Germen quoddam ex ipso Trunco vel Caudice productum Lex. Blanc.

Suricon, dicitur Fæx Plumbi post exitum Cerussæ. Matth. *Sylvat*.

Sus, id est *Liquiritia*. *Sus*, de Rob *Sus*, quod est *Succus ejus*. *Sylvat*.

Sus seu *Porcus* est Animal satis notum. Germ. *Schwein*.

Susinum est epitheton *Unguenti* vel *Olei Liliacei*, hoc est ex *Liliis* confect. vid. Gal. Hippocr. Foëf. & Keuchen.

Sutorium Atramentum id est *Calcanthum*, *Vitriolum*. Mart. Rul. & Johns.

Sutratar, Paracelso dicitur Remedium aliquod *Splenicum*, aut ex *Splene* param, quod descripsit L. 2. de viribus Membr. cap. 8.

Syagros, Apér sive *Porcus sylvestris* vocatur *Lang*. L. 1. ep. 61.

Syali, vocantur Sues vetulæ, ultra perfectionis terminum progressæ, & ita ad alendum minus idoneæ, quin omnium pessimæ. Gal. Cap. 4. de R. V. S. A. t. 102. Jul. Alexandr. L. 11. Sal. cap. 5.

Sycion, dicitur Decoctum *Ficuum aridarum*, sive *Caricarum* Legitur apud Hippocr. L. 2. &c.

Sycites

Sycites, est epitheton Vini ex Caricis aut Ficibus maceratis parati, cuius meminit Gal. L. 6. de C. M. S. L. cap. 3. *Dioscoridi* dicitur *Catorchites Vinum*. L. 5. cap. 41. *Foëf.* p. 448.

Sycon id est *Ficus*, *Caricæ*, *Germ. Fingen. Lex. Brun.*

Sydia, id est *Luna*. *D. Mart. Rul. & John.*

Sydis, sœpè Legitur pro *Sidus*, quod idem est *Aster seu Astrum*.

Syletum, *Paracelso* dicitur composita Medicina ex Tribus Salibus: □ *Gemmæ*, *Colcothar*, & *Scisso*, cuius descriptio gemina legi potest de *Tartaro* L. 2. tract. 2. c. 5.

Sylitra, *Scythica*, *Regulitia*, *Libyestasum*, *Eutiglycea*, *rad. Dulcis*, vid. *Rad. Liquiritiae*. *Germ. Süß: Holz.*

Sylo, dicitur *Totus Mundus*. *Dorn. Mart. Rul. & John.*

Sylphes, vocantur *Pigmæi*, *Spiritus Terræ*, *Dorn. Mart. Ruland. Johnson.*

Sylva Mater, *Mater Sylva*, *Periclymenon*, *Caprifolium*. *Germ. Spec. Lilien*. vid. *Flores*.

Symar, id est *Viride Romanum vel Vitide Æris* *Q. Mart. Rul. & Johnsonus*.

Sympasma idem est quod *Catapasma* & *Diapaïma*. Hoc est quod *Corporibus*, *Vestimentis* & *Vulneribus* inspergitur. *Foësius*.

Sympathia, est Morbus ab alio Morbo dependens. Ut si quis Nephritide latet, per consensum sœpè vomiturus est. Sic à Pleurite, spirandi difficultas subsequitur *Lex. Brun.*

Sympatheticus, ut *ꝝ Sympatheticus*, *Unguentum Sypatheticum*. *Lex. Brun.*

Symphonia, *Syphonos*, idem est ac *Harmonia*, *Consensus*; Specialiter vero, *Syphonos* est nomen medicamenti ad *Tussim optimi*, cuius meminit Gal. L. 7. de C. M. S. L. cap. 2.

Sympytum Dentarium Consolida Dentaria. vid. *Rad. Dentariæ minoris*. *Germ. Kleine Zahns-Wurzel*.

Sympytum, *Solidago*. vid. *Rad. Consolid. majoris*. *Germ. Schwarzk-Wurzel*.

Sympytum maculosum est *Pulmonaria maculosa*. vid. *Herbas*.

Sympytum magnum Indicum est *Nicotiana major*. vid. *Herbas*.

Sympytum minus seu *Petraum Lob. & Consolida Petrea* seu *saxatilis* est *Prunella*. *Germ. Prunellen-Kraut*.

Synætica, sunt Medicamenta *Contrahentia*. *Lex. Blanc*.

Syncomistus est *Autopyrus*, item, est *Cataplasma ex Pane Cibario paratus*. *Lexic. Blanardi*.

syncrisis, Chymicis *Concretio vel Coagulatio*, estque Rei liquidæ ad solidam substantiam, per humidi privationem, Redactio spontanea & violenta. vid. *Rolf. Chym. L. 2. c. 4.*

syncritica, sunt Medicamenta *Relaxantia*. *Lex. Blanardi*.

Synergasma, Cooperationem significat. In specie *Libav.* *Synergasma Chymicum* recenset Tom. II. Oper. pag. 131. dividens.

syphar, *Seneda*, *Spolium*, *Vernatio*, *Exuvium*, vid. *Exuviæ*. *Germ. Abgeschälte Schlangen Haut*.

Syphon, *Fistula*, *Cannula* seu *Syringa*, est Instrumentum quo Liquores in Anum, Aures & Uterum &c. injiciuntur. Item *Vas Fistulosum*, ut *Arteria aspera*. *Germ. Eine Sprige*.

Syriacon, epitheton Unguenti, quod & *Commagenum* vel *Comagenum* vocatur. *Lapis quoque Judæus* dicitur *Syriacus*. *Chiocc. Mus. Calc. f. 3. pag. 298.*

Syriicon, vel idem est quod *Sandyx*, id est Cerussausta, si credimus *Aëtio* L. 7. c. 2. c. tante *Corræo* & *Ægineta* L. 7. cap. 3. vel est mistum quid ex Cerussausta & *Sinapide*, juxta *Plinium*, æqualibus quidem portionibus, allegante eodem *Corræo*. Vel est nomen *Collyrii apud Aëtium L. 7. Gorraus*.

Syricum, *Sandyx*, *minium secundarium*. *Germ. Rennig.*

A a a 3

Syringe

SY TA

374

Syringa, Fistula, Cannula. vid. *Syphon.* Germ. *Ein Cannal oder Röhre.*

Syrinx, Syringa, cannula Syphon, vide *Fistula vel Syphon.*

Syrius pulvis, est resina seu Magisterium Scammonii. vid. ♂ *Syrius.*

Syrmæa, nomen est Plantæ alicujus, sive Raphanus fuerit, ad Vomitum concitandum, idoneus, qui & Radicula dicitur, sive alia Herba Selino similis. Deinde etiam ita dicitur Edulium quoddam ex Adipe & Sale, quod veluti Præmium certaminis cuiusdam exhibebatur Lacedæmone, quod ejusdem quoque erat nominis. Porro hoc nomine etiam vocabatur Potio ex Sale, & ▽, Purgationi idonea. *Foësius* pag. 601.

Syrmaismos, mendosè *Syrmesmos*, purgatio per Vomitum aut Alvum minorativa, lenis, mitior, *Hippocr.* 2. de art. t. 50. *Gal.* in comment. *Lang.* L. 2. ep. 48. fin. C. Hoffm. com. in *Gal.* L. L. de V. P. n. 277.

syrtites, Saphyrus Cyaneus. vid. *Lap. Saphirus.* Germ. *Saphir-Stein.*

Syrupus, Sirupus, Serapium, fortassis à Sirapa, quam vocem adulta Latinæ Linguae ætas, quæ *Columellam* tulit, agnovisse videtur, pro usitato quodam Condituræ Olivarum genere: unde ad similes *Condituras* translata sit. Est Medicamentum internum fluidum, ex Decoctis, Succis, vel infusione, cum addito Saccharo vel Sale, in eam consistentiam coctum, ut Gutta in Marmore non diffusat: estque simplex vel compositus: Item Alterans, Purgans, ad Tussim, Confortans, Stomachicum, Nephriticum, Scorbuticum &c. Germ. *Safft oder Shrup.* vid. *Sirupus.*

Syrupus Domesticus seu *de Rhamno Cathartico vel Spina Cervina.* Germ. *Creuße Dorn-Beer oder Weg-Dorn-Beer-Safft.*

Systasmos, idem est quod *Isostathmos*, *Gal. Hippocr.* & *Foësius.*

T.

Tabacca, *Tabacum & Tobacum, Nicotiana* seu *Petum.* vid. *Herbas.* Tribuitur hoc Vocabulum quoque ♂ *tribus Sternutatoribus*, vel *Ptarmicis*, haud dubiè ob hanc caussam, quod pluresque descriptiones ♂ Nicotianæ ingrediatur, in quorum ♂rum usu etiam excessu à multis hodieque peccatur.

Tabaifir, & Tobazir Arabicè, est Spodium. Germ. *Helfsen-Bein.* *Mart. Ruland.* ♂ *Johnsonus.*

Tabarzet, epitheton Sacchari albissimi & depurati, quod saepius vñ deferbuit. *Helmont.* Tract. Pharmacopol. ac Dispensat. modern. num. 67. Legitur in Arabicis vocabulis antiquis; expositione operibus Avicennæ additâ.

Tabella rotunda vel Rotula seu Rotuli, est Medicamentum internum solidum ex ♂re & octuplo vel duodecuplo Sacchari, in Liquore accommodato soluti, ad consistentiam debitam seu spissam cocti, agitati, intermixti, supra Lapidem marmoreum, seu Tabulam cupream, ferream ligneam vel γ neam in Orbiculos effusi s. a. confectum. Germ. *Zeltlein* / oder *Küchlein.* *Lex. Brun.*

Tabergeta, id est Albificans. *Mart. Rulandus.*

Taberna, idem quod *Officina.* Tabernam Aromatariam diu occlusam & post apertam, causam fuisse gravissimæ Pestilentiae, testatur ex *Fallopio C. Rejes C. El. q. 65. n. 29.*

Tabi-